

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

32. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 6. LISTOPADU 2022

Až procitnu, Hospodine, nasytím se pohledem na tebe.

PANTOKRATOR - KRISTUS VŠEVLÁDNÝ, mozaika na klenbě katedrály Nanebevzetí Panny Marie v Monreale, *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 2. července 2019, Monreale, Sicílie, Itálie.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, náš Pán Ježíš Kristus i Bůh, náš Otec nám dal nepomíjející útěchu a radostnou naději – on sám ať potěší naše srdce a vyslyší naše prosby:

L: BOŽE, NAŠE ÚTOČIŠTĚ A SÍLO, VYSLYŠ NÁS.

- Králi všehomíra, tys posiloval makabejské: dej, ať se tvé slovo šíří, je přijímáno s úctou, abychom byli osvobozeni od lidí zvrácených a zlých, s vědomím, že věřit není dáno všem.
- Bože pokoje, pro modlitby této své rodiny, zbav Ukrajinu satanského Putina běsnění a všem zvráceným stoupencům této genocidy otevři oči a přived' je k obrácení a pokání.
- Bože vševládný, ved' kroky premiéra České republiky, prof. Petra Fialy, aby v této těžké době moudře vedl náš národ i Evropu po cestách tvé prozřetelnosti.
- Bože, nejkrásnějším znamením tvého království mezi námi je láska: dej ať následujeme příklad sv. Martina, aby slunce její vzešlo zemi naší zas, i když kol dokola nepřízeň a mráz.
- Modleme se, aby děti, které trpí, především žijící na ulici, oběti válek a sirotci, měly přístup ke vzdělání a mohly znovu zažít srdečnost rodinného prostředí.
- Modleme se za všechny, kdo vzpomínají na své zesnulé, aby se otevřeli víře ve věčný život.

K: Bože Abrahámův, Izákův a Jakubův, Bože našeho Pána Ježíše Krista, vyslyš prosby této své rodiny a ved' ji cestou života. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. **L:** Amen.

RUPRECHTOV
P. František OPLETAL
 3.5.1930 - 15.12.2021

PUSTIMĚŘ
Břetislav NAVRÁTIL
 7.12.1946 - 28.10.2021

PUSTIMĚŘ
Marie ZBOŘILOVÁ
 12.9.1941 - 19.2.2022

PUSTIMĚŘ
Rudolf ŠTOLFA
 15.2.1929 - 29.4.2022

PUSTIMĚŘ -
Dobroslava NĚMEČKOVÁ
 27.1.1935 - 21.5.2022

PUSTIMĚŘ
Jan SMEJKAL
 26.8.1932 - 24.7.2022

PUSTIMĚŘ
František HROZA
 24.9.1925 - 17.9.2022

DRYSICE
Ladislav POŘÍZEK
 16.10.1966 - 21.11.2021

DRYSICE
Marie MALEČKOVÁ
 6.12.1945 - 17.1.2022

DRYSICE
Libor ODEHNAL
 27.12.1964 - 7.4.2022

DRYSICE
Jarmila POŘÍZKOVÁ
 3.3.1961 - 13.4.2022

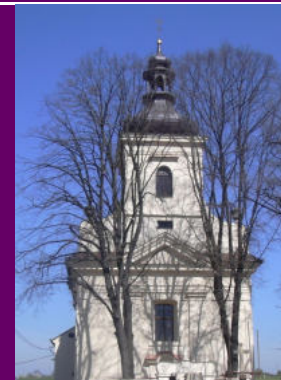
DRYSICE
František SYNEK
 8.5.1949 - 29.10.2022

TOPOLANY -
Evžena MARISCHLEROVÁ
 24.8.1936 - 27.11.2021

TOPOLANY
Marie BUGNEROVÁ
 30.1.1937 - 6.1.2022

TOPOLANY
Jiří MICHALÍK
 19.9.1951 - 11.1.2022

TOPOLANY
Anna KUDLIČKOVÁ
 29.7.1921 - 30.9.2022

Věčné odpočinutí dej jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí! Ať odpočívají v pokoji.

EX TOTO CORDE PŘIJMĚTE POZVÁNÍ NA

ADVENTNÍ KONCERT

NOVOJÍČÍNSKÉHO SBORU ZUŠ

ONDRÁŠEK

SOBOTA + 17. PROSINCE 2022 + 16.00

103. VÝROČÍ NAROZENÍ TOMÁŠE KARDINÁLA ŠPIDLIKA, S.J. (17.12.1919-16.4.2010), čestného občana Pustiměře

CHRÁM SV. BENEDIKTA V PUSTIMĚŘI

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

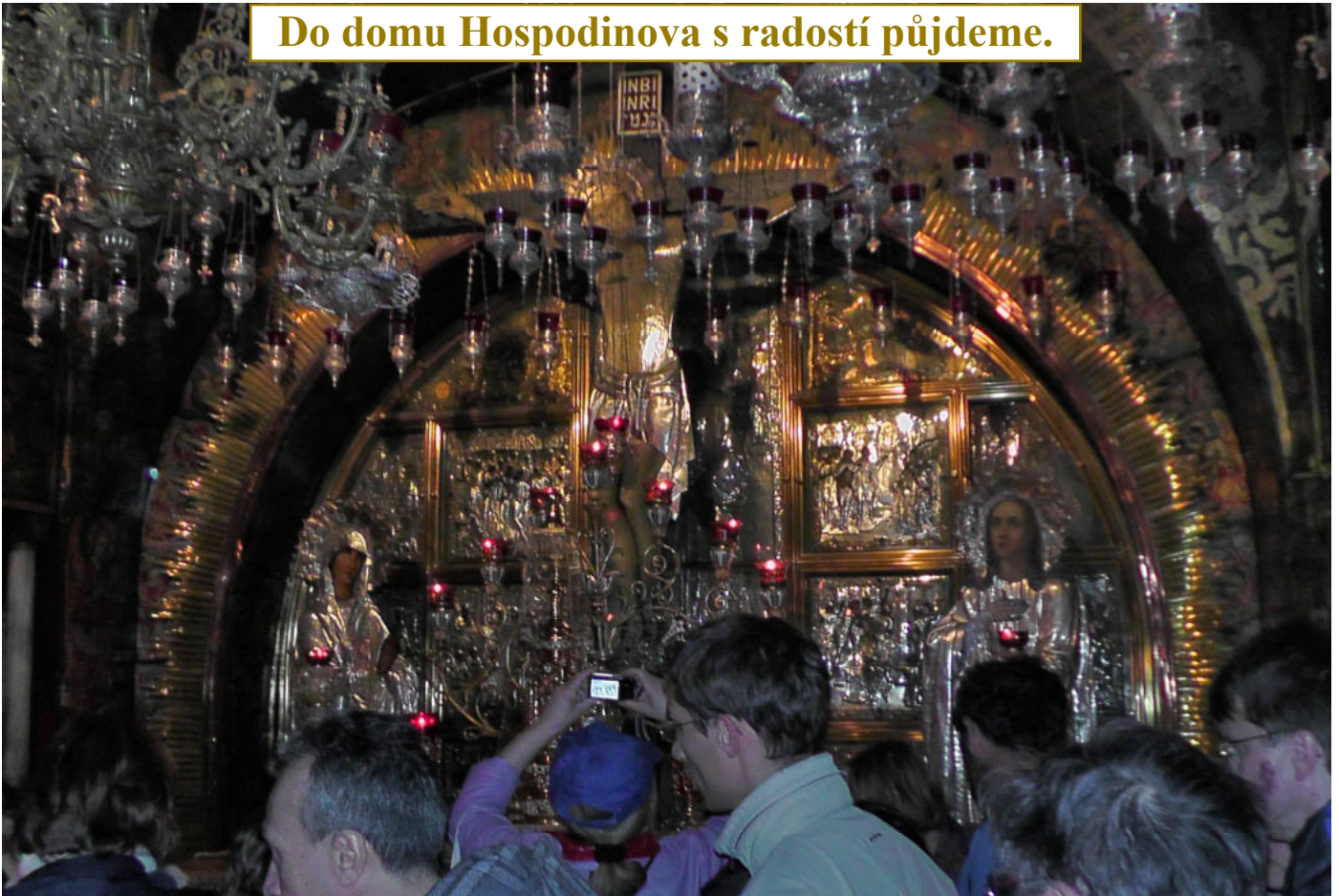

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE – 20. LISTOPADU 2022

Do domu Hospodinova s radostí půjdeme.

„JEŽÍŠI, PAMATUJ NA MĚ, AŽ PŘIJEDEŠ DO SVÉHO KRÁLOVSTVÍ.”

Na Kalvárii. *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 1. března 2013, Jeruzalém, Izrael.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, děkujeme Bohu Otci, že nás uschopnil k účasti na dědictví věřících ve světle, vytrhl z moci temnosti a převedl do království svého milovaného Syna, v němž máme vykoupení a odpuštění hříchů, a skrze Něj pokorně prosme:

L: KRÁLI SLÁVY, VYSLYŠ NÁS.

- Soudce světa, až odevzdáš své království do rukou Otce, přijmi nás do slávy a uděl nám dědictví, které je nám připraveno už od založení světa.
- Králi pokoje, pro modlitby této své rodiny, zbav Ukrajinu satanského Putinova běsnění a všem zvráceným stoupencům této genocidy otevři oči a přiveď je k obrácení a pokání.
- Dědici lidského pokolení, veď kroky premiéra České republiky, prof. Petra Fialy, aby v této těžké době moudře vedl náš národ i Evropu po cestách tvé prozřetelnosti.
- Modleme se, aby děti, které trpí, především žijící na ulici, oběti válek a sirotci, měly přístup ke vzdělání a mohly znovu zažít srdečnost rodinného prostředí.
- Modleme se za všechny, kdo vzpomínají na své zesnulé, aby se otevřeli víře ve věčný život.

K: Všemohoucí věčný Bože, dej, ať celé tvorstvo, vysvobozené z otroctví hříchu, slouží Tobě a bez ustání vzdává chválu a čest tvému jménu. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 32. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – 2 MAK 7,1-2.9-14

Čtení z druhé knihy Makabejské.

Přihodilo se, že zajali sedm bratrů s jejich matkou. Král je dal mrskat biči a volskými řemeny, aby je přinutil jíst zakázané vepřové maso. Jeden z nich, který se stal jejich mluvčím, řekl: "Co se nás ptáš a o čem se chceš od nás poučit? Jsme odhodláni spíše zemřít než překročit božské zákony otců." Druhý pak v poslední chvíli řekl: "Ničemo, bereš nám přítomný život, ale král všehomíra vzkřísí nás k věčnému životu, protože umíráme za jeho zákony." Po něm byl týrán třetí. Když ho požádali, aby vyplázl jazyk, který mu chtěli uříznout, nebojácně vztáhl ruce na oheň a neohroženě řekl: "Dostal jsem je z nebe, ale kvůli Božím zákonům se o ně nestarám a doufám, že je znovu od něho obdržím." Sám král a jeho družina žasli nad duševní silou jinocha, který se vůbec nestaral o bolesti. Když zemřel, dali se do stejného mučení a týrání čtvrtého, který krátce před smrtí řekl: "Je dobré být poslán na smrt od lidí, když můžeme doufat od Boha, že znovu budeme od něho vzkříšeni. Pro tebe však vzkříšení k životu nebude!"

ŽALM 17

Slyš, Hospodine, spravedlivou žádost, – všimni si mého nářku, – popřej sluchu mé modlitbě z bezelstných rtů! Mé kroky pevně setrvaly na tvých stezkách, – nezakolísaly mé nohy. – Volám k tobě, protože mě vyslyšíš, Bože, – popřej mi sluchu, slyš mé slovo! Opatruj mě jako zřítelnici oka, – do stínu svých perutí mě ukryj. – Já však ve spravedlnosti užitím tvou tvář, – až procitnu, nasytím se pohledem na tebe.

2. ČTENÍ – 2 SOL 2,16-3,5

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

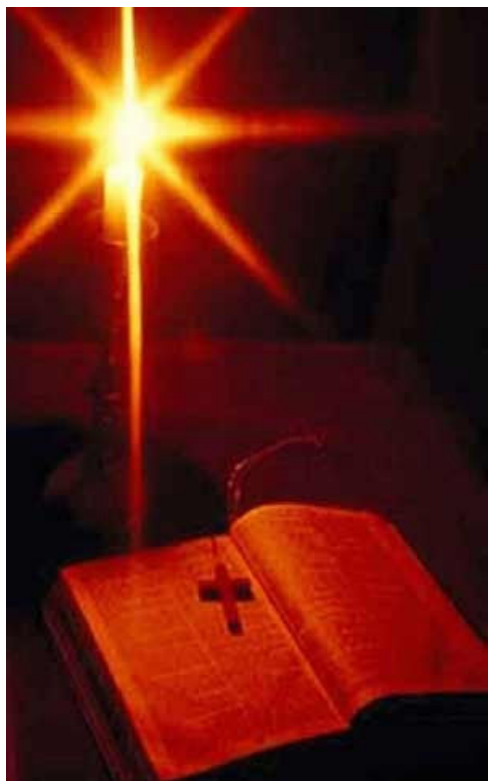
Bratři! Náš Pán Ježíš Kristus i Bůh, náš Otec, který nás miloval a ve své dobrotě nám dal nepomíjející útěchu a radostnou naději – on sám ať potěší vaše srdce a utvrdí v každém dobrém činu i slovu. A tak, (bratři), modlete se za nás, aby se slovo Páně dále šířilo a bylo přijímáno s úctou, jak je tomu i u vás, a abychom byli osvobozeni od lidí zvrácených a zlých, neboť věřit není dáno všem. Ale Pán je věrný: on vás bude sílit a chránit od zlého. Spoléháme na vás, že s pomocí Páně děláte a budete dělat, co vám nařizujeme. A Pán ať řídí vaše srdce k Boží lásce a k tomu, abyste byli trpěliví tak, jako byl Kristus.

EVANGELIUM – LK 20,27-38

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

K Ježíšovi přistoupilo několik saduceů, kteří tvrdí, že není vzkříšení, a otázali se ho: "Mistře, Mojžíš pro nás ustanovil: ‚Zemře-li někomu bratr, který měl manželku, ale byl bezdětný, ať si tu manželku vezme jeho bratr a zplodí svému bratru potomka.‘ Bylo tedy sedm bratrů. První se oženil a zemřel bezdětný. Ženu si vzal druhý a třetí a stejně tak všech sedm, nezanechali však děti a zemřeli. Nakonec zemřela i ta žena. Kterému z nich bude tedy ta žena náležet při vzkříšení? Vždyť ji mělo za manželku všech sedm!" Ježíš jim řekl: "Lidé tohoto světa se žení a vdávají. Ale ti, kdo budou uznáni za hodné dosáhnout onoho světa a vzkříšení z mrtvých, nebudou se ženit ani vdávat. Už přece nemohou zemřít, jsou totiž rovní andělům a jsou syny Božími, neboť mají účast na vzkříšení. A že mrtví budou vzkříšeni, to naznačil i Mojžíš ve vyprávění o hořícím keři, když nazývá Pána ‚Bohem Abrahámovým, Bohem Izákovým a Bohem Jakubovým‘. On přece není Bohem mrtvých, ale živých, neboť všichni žijí pro něho."

LITURGICKÉ TEXTY 33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – MAL 3,19-20A

Čtení z knihy proroka Malachiáše.

Hle, přijde den, který plane jako pec, slámou se stanou všichni zpupní, všichni, kdo se dopouštějí bezbožnosti! Den, který přijde, je spálí – praví Hospodin zástupů – že po nich nezůstane kořen ani větev! Vám, kdo ctíte mé jméno, vzejde slunce spravedlnosti, které má na svých křídlech uzdravení.

ŽALM 98

Hrejte Hospodinu na citeru, – na citeru a s doprovodem zpěvu, – za hlaholu trub a rohů, – jásejte před králem Hospodinem! Zahuč, moře, a vše, co je naplňuje, – svět i všichni, kdo jej obývají. – Řeky, tleskejte rukama, – hory, spolu zajásejte! Před Hospodinem, že přišel, – že přišel, aby spravoval zemi, – aby spravoval svět ve spravedlnosti – a národy podle práva.

2. ČTENÍ – 2SOL 3,7-12

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

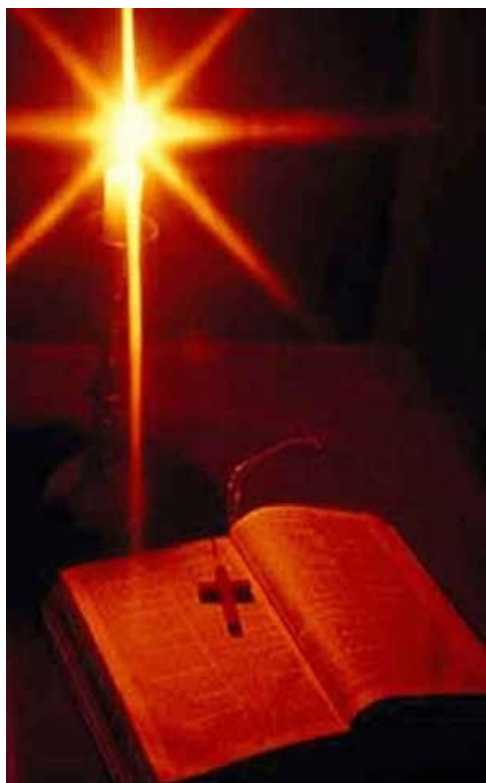
Bratři! Víte sami, jak nás máte napodobovat. Když jsme byli u vás, nezháleli jsme ani jsme chleba nejedli od nikoho zadarmo. Naopak: ve dne v noci jsme se lopotili, abychom nikomu z vás nebyli na obtíž. Ne že bychom na to neměli právo, ale dáváme vám sami sebe za vzor, který byste mohli napodobovat. Ano, už tehdy, když jsme byli u vás, přikazovali jsme vám: "Kdo nechce pracovat, ať nejí." A teď slyšíme, že někteří z vás žijí zahálčivě a vůbec nepracují, ale jsou velmi zaměstnáni věcmi, do kterých jim nic není. Takovým lidem důrazně přikazujeme mocí, kterou máme od Pána Ježíše Krista, aby v klidu pracovali a jedli chléb, na který si sami vydělají.

EVANGELIUM – LK 21,5-19

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když někteří mluvili o chrámu, jakými krásnými kameny a pamětními dary je ozdoben, řekl Ježíš: "Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozbořeno." Zeptali se ho: "Mistře, kdypak se to stane? A jaké bude znamení, že to už nastává?" Odpověděl: "Dejte si pozor, abyste se nenechali svést! Mnozí lidé totiž přijdou pod mým jménem a budou říkat: „Já jsem to!“ a „Ten čas je tady!“ Nechoďte za nimi! Až pak uslyšíte o válkách a vzpourách, neděste se, neboť to se musí stát napřed, ale nebude hned konec." Potom jim řekl: "Povstane národ proti národu a království proti království, budou velká zemětřesení, na různých místech hlad a mor, hrozná úkazy a velká znamení na nebi. Ale před tím vším vztáhnou na vás ruce, budou vás pronásledovat, vydávat synagogám na soud a do vězení, budou vás předvádět před krále a vladaře pro mé jméno. To vám dá příležitost k svědectví. Vezměte si tedy k srdci toto: Nepřipravujte se předem, jak se hájit. Vždyť já vám dám výmluvnost i moudrost, které nedovedou odolat ani odporovat žádní vaši protivníci. Budete zrazováni i od vlastních rodičů a sourozenců, příbuzných a přátel, a některé z vás usmrtí. Budete pro jméno mé ode všech nenáviděni. Ale ani vlas z hlavy se vám neztratí. Trpělivostí zachráníte svou duši."

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE

1. ČTENÍ – 2SAM 5,1-3

Čtení z druhé knihy Samuelovy.

Všechny izraelské kmeny přišly k Davidovi do Hebronu a řekly: "Hle, jsme tvá kost a tvoje maso. Již dávno, když byl Saul králem nad námi, řídil jsi všechny záležitosti Izraele a Hospodin ti řekl: Ty budeš pást můj izraelský lid, ty budeš vládcem nad Izraelem."

Přišli tedy všichni přední mužové izraelští ke králi do Hebronu a král David s nimi v Hebronu uzavřel smlouvu před Hospodinem, oni pak pomazali Davida za krále nad Izraelem.

ŽALM 122

Zaradoval jsem se, když mi řekli: – "Do domu Hospodinova půjdeme!" – Už stojí naše nohy – v tvých branách, Jeruzaléme! Tam vystupují kmeny, – kmeny Hospodinovy, – jak to zákon přikazuje Izraeli, – aby chválil Hospodinovo jméno. – Tam stojí soudní stolce, – stolce Davidova domu.

2. ČTENÍ – KOL 1,12-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Děkujeme Bohu Otcí, že vás uschoпил k účasti na dědictví věřících ve světle. On nás totiž vytrhl z moci temnosti a převedl do království svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení a odpuštění hříchů. On je věrný obraz neviditelného Boha, dříve zrozený než celé tvorstvo. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditelný i neviditelný: ať jsou to andělé při trůnu, ať jsou to panstva, ať jsou to knížata, ať jsou to mocnosti. Všecko je stvořeno skrze něho a pro něho. Kristus je dříve než všechno ostatní a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církve: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. Bůh totiž rozhodl, aby v něm sídlila veškerá plnost dokonalosti, a že skrze něho usmíří se sebou všechno tvorstvo jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví, prolitou na kříži, zjedná pokoj.

EVANGELIUM – LK 23,35-43

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když Ježíše ukřižovali, členové velerady se mu vysmívali: "Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li Mesiáš, Boží Vyvolený!"

Posmívali se mu i vojáci, přistupovali, podávali mu ocet a říkali: "Když jsi židovský král, zachraň sám sebe!" Nad ním byl totiž nápis: "To je židovský král." Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: "Copak ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!"

Druhý ho však okřikl: "Ani ty se nebojíš Boha? Vždyť jsi odsouzen k stejnému trestu! My ovšem spravedlivě: dostáváme přece jen, jak si zasloužíme za to, co jsme spáchali, ale on neudělal nic zlého." A dodal: "Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království." Odpověděl mu: "Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji."

*„Slyšte Slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše,
Slovo, jež sílí srdce i rozum, Slovo, jež vede k poznání Boha“
(Proglas, č. 24–27)*

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 7. LISTOPADU 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Není možné, aby nepřišla pohoršení, ale běda tomu, od koho pocházejí! Bylo by pro něho lépe, aby mu dali na krk mlýnský kámen a uvrhli ho do moře, než aby svedl ke hříchu jednoho z těchto nepatrných. Dejte si pozor! Když tvůj bratr zhřeší, domluv mu, a bude-li toho litovat, odpusť mu! A když se proti tobě prohřeší sedmkrát za den a sedmkrát se na tebe obrátí a řekne: 'Je mi to líto', odpusť mu!“ Apoštolové prosili Pána: „Dej nám více víry!“ Pán řekl: „Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: 'Vyrvi se i s kořeny a přesad' se do moře!', poslechla by vás.“ (Lukáš 17,1-6)

Prohřeší-li se tvůj bratr, domluv mu. Kde žijí lidé pohromadě, častěji dojde k nedorozumění, snadno jeden druhému ublíží vědomě nebo nevědomě. Jak se máme zachovat? Bývá tu dvojí postoj. Jedni říkají: „Nedej se! Život je boj. Jak se do lesa volá, tak se z něho ozývá.“ Druzí říkají: „Mlč, snášej příkoří, trp! Tím jsi podobnější Kristu, dáš příklad lásky a máš naději, že bližního obrátíš.“ Tu druhou radu čteme tam, kde se mluví o křesťanské trpělivosti. Definují ji jako schopnost snášet v tomto světě zlo, „které nemůžeme napravit“. Ve skutečnosti se mnoho věcí napravit dá. Je známo, že mnoho rozepří mezi lidmi pochází z nedorozumění. Náprava pak spočívá v tom, že obě strany svůj postoj a své jednání objasní. Je k tomu potřeba odvahy. Mlčet k urážce vypadá pokorně, ale je to pohodlnější, než zajít za druhým a klidně poprosit o vysvětlení, aby se záležitost urovnala.

Odpusť mu, lituje-li. Jak se v normálním styku projevuje tato lítost? Máme pro to ustálené výrazy: „Promiňte, já nerad, spletl jsem se, byl jsem rozčilen a ztratil jsem kontrolu.“ Taková omluva obvykle musí stačit. Proto také odpovídáme: „Nic se nestalo! Zapomeňte na to“ apod. Někdy se musíme spokojit i s omluvou němou. Někdo např. zvýší hlas, křičí na nás, ale pak si to uvědomí a mluví tiše a slušně. Omluva už je obsažena v tom, že změnil vůči nám své chování. Nemáme žádat víc. Nestačí ovšem slovo „promiňte“, když nám někdo narazil do auta. Pak se v klidu a bez hádek hledíme dohodnout, jak napravit škodu. Umět odpustit a napravit křivdy je velké životní umění, je

to jediná cesta, jak žít v tomto světě v míru. Je to napodobení Boha samého a Jeho Prozřetelnosti ve světě, ta vede ke stálému odpouštění hříchů.

Třeba i sedmkrát za den. Je konfliktů mezi lidmi mnoho? Někteří jich mají mnoho, jiní méně, ale jsou na denním pořádku. Lidé, kteří neumějí odpustit, se stanou časem zatrpklými a uvěří, že je svět plný zlořádů a že se nedá vůbec žít. Ale to všechno pochází ze špatného, nereálného pohledu na skutečnost. Předpokládá se mylně, že bychom měli žít v ráji a dávat jenom pozor, abychom z něho nebyli vyhnáni. Bible vidí problém z opačného hlediska. Jsme všichni „vyhnání synové Evy“ a musíme se stále snažit najít cestu do ztraceného ráje. Jediná cesta, která tam vede, je odpuštění. Proto se modlíme stále: „Odpusť nám naše hříchy!“ Přidáváme pak k tomu, že uskutečňujeme podmínku, která k tomu vede: „Jako i my odpouštíme našim viníkům.“

Dvě věci připomíná Pán Ježíš svým učedníkům, tedy i nám: 1) varovat se pohoršení: podle Katechizmu katolické Církve je pohoršení postoj nebo chování, které navádí druhé k páchání zla. Rodiče vychovávají své děti ne slovy, ale svým příkladem. To je známá věc. Ovšem nejsou to jen rodiče, ale také i prarodiče a v podstatě my všichni dospělí máme odpovědnost za ty, s nimiž se setkáváme. Bděme jak nad svým slovníkem, - když napomenu dítě za nějaké nevhodné slovo, odpoví: babička to také říká! - tak i nad tím, co druhým říkáme, a jak se potom chováme. Každá lež vzbuzuje nedůvěru, a tím pak ztrácíme body, tedy vliv nám svěřených. 2) Dále máme usilovat o smířlivost: žijí-li lidé pohromadě, dochází často k různým nedorozuměním. Snadno se ublíží - vědomě i nevědomě. Jedni říkají - 'Nedej se! Život je boj! Jak se do lesa volá, ... - je třeba být tvrdý, za svým si stát! Jiní zase říkají pravý opak: 'Mlče, snášej příkoří, tak se více podobáš Kristu.' Správné jednání je však někde uprostřed. Mlčet k nějaké urážce vypadá možná pokorně, je to ale spíše pohodlnější cesta, která ale konflikt nevyřeší, ale jen prohloubí. Je třeba najít odvahu k tomu, aby se obě strany sešly a své jednání objasnily. Většina rozporů vzniká totiž z nedorozumění, a ty přetrvávají, protože lidé přestanou mezi sebou komunikovat. Příklad papeže Lva, jehož památku jsme slavili v sobotu, je i pro nás v tomto ohledu velmi výmluvný. Když chtěli Hunové napadnout a zpusťřit Řím, šel papež naproti jejich veliteli Atilovi a dosáhl toho, že velitel i s vojskem se vrátili zpět na sever. O tři roky později už sice nebyl tak úspěšný, když Vandaloové obsadili Řím a dva týdny ho brakovali, ale zase šel za králem a dosáhl toho, že město nebylo vypáleno a jeho obyvatelé vyvražďeni. Usilujme tedy i my o pokoj a buďme těmi, kdo se přicházejí usmířit. Nečekejme na druhou stranu, buďme první jako byl papež Lev Veliký.

ÚTERÝ 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 8. LISTOPADU 2022

Byly blízko židovské velikonoce a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V chrámě zastihl prodavače býčků, ovcí a holubů i směnárniky, jak tam sedí. Tu si udělal z provazů důtky a vyhnal všechny z chrámu i s ovcemi a býčky, směnárníkům rozházal peníze a stoly jim zpřevracel a prodavačům holubů

řekl: „Jděte s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržnici!“ Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: ‘Horlivost pro tvůj dům mě stravuje.’ Židé mu však namítli: „Jakým znamením nám dokážeš, že tohle smíš dělat?“ Ježíš jim odpověděl: „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej zase postavím!“ Tu židé řekli: „Tento chrám se stavěl šestačtyřicet let – a ty že bys ho zase postavil ve třech dnech?“ On však to řekl o chrámu svého těla. Teprve až byl vzkříšen z mrtvých, uvědomili si jeho učedníci, co tím chtěl říci, a uvěřili Písmu i slovu, které Ježíš řekl. (Jan 2,13-22)

Prohřeší-li se tvůj bratr, domluv mu. Kde žijí lidé pohromadě, častěji dojde k nedorozumění, snadno jeden druhému ublíží vědomě nebo nevědomě. Jak se máme zachovat? Bývá tu dvojitý postoj. Jedni říkají: „Nedej se! Život je boj. Jak se do lesa volá, tak se z něho ozývá.“ Druzí říkají: „Mlč, snášej příkoří, trp! Tím jsi podobnější Kristu, dáš příklad lásky a máš naději, že bližního obrátíš.“ Tu druhou radu čteme tam, kde se mluví o křesťanské trpělivosti. Definují ji jako schopnost snášet v tomto světě zlo, „které nemůžeme napravit“. Ve skutečnosti se mnoho věcí napravit dá. Je známo, že mnoho rozepří mezi lidmi pochází z nedorozumění. Náprava pak spočívá v tom, že obě strany svůj postoj a své jednání objasní. Je k tomu potřeba odvahy. Mlčet k urážce vypadá pokorně, ale je to pohodlnější, než zajít za druhým a klidně poprosit o vysvětlení, aby se záležitost urovnala.

Odpusť mu, lituje-li. Jak se v normálním styku projevuje tato lítost? Máme pro to ustálené výrazy: „Promiňte, já nerad, spletl jsem se, byl jsem rozčilen a ztratil jsem kontrolu.“ Taková omluva obvykle musí stačit. Proto také odpovídáme: „Nic se nestalo! Zapomeňte na to“ apod. Někdy se musíme spokojit i s omluvou němou. Někdo např. zvýšil hlas, křičí na nás, ale pak si to uvědomí a mluví tiše a slušně. Omluva už je obsažena v tom, že změnil vůči nám své chování. Nemáme žádat víc. Nestačí ovšem slovo „promiňte“, když nám někdo narazil do auta. Pak se v klidu a bez hádek hledíme dohodnout, jak napravit škodu. Umět odpustit a napravit křivdy je velké životní umění, je to jediná cesta, jak žít v tomto světě v míru. Je to napodobení Boha samého a Jeho Prozřetelnosti ve světě, ta vede ke stálému odpouštění hříchů.

Třeba i sedmkrát za den. Je konfliktů mezi lidmi mnoho? Někteří jich mají mnoho, jiní méně, ale jsou na denním pořádku. Lidé, kteří neumějí odpustit, se stanou časem zatrpklými a uvěří, že je svět plný zlořádů a že se nedá vůbec žít. Ale to všechno pochází ze špatného, nereálného pohledu na skutečnost. Předpokládá se mylně, že bychom měli žít v ráji a dávat jenom pozor, abychom z něho nebyli vyhnáni. Bible vidí problém z opačného hlediska. Jsme všichni „vyhnání synové Evy“ a musíme se stále snažit najít cestu do ztraceného ráje. Jediná cesta, která tam vede, je odpuštění. Proto se modlíme stále: „Odpusť nám naše hříchy!“ Přidáváme pak k tomu, že uskutečňujeme podmínku, která k tomu vede: „Jako i my odpouštíme našim viníkům.“

STŘEDA 9. LISTOPADU 2022 - POSVĚCENÍ LATERÁNSKÉ BAZILIKY

Byly blízko židovské velikonoce a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V chrámě zastihl prodavače býčků, ovcí a holubů i směnárníky, jak tam sedí. Tu si udělal z provazů důtky a vyhnal všechny z chrámu i s ovcemi a býčky, směnárníkům rozházel peníze a stoly jim zpřevracel a prodavačům holubů řekl: „Jděte s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržnici!“ Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: ‘Horlivost pro tvůj dům mě stravuje.’ Židé mu však namítli: „Jakým znamením nám dokážeš, že tohle smíš dělat?“ Ježíš jim odpověděl: „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej zase postavím!“ Tu židé řekli: „Tento chrám se stavěl šestačtyřicet let – a ty že bys ho zase postavil ve třech dnech?“ On však to řekl o chrámu svého těla. Teprve až byl vzkříšen z mrtvých, uvědomili si jeho učedníci, co tím chtěl říci, a uvěřili Písmu i slovu, které Ježíš řekl. (Jan 2,13-22)

Dnes se v duchu přeneseme do věčného města Říma, kde se slaví výročí posvěcení lateránské baziliky. Přestože datum posvěcení chrámu není znám, od 12. století je to vždy 9. listopadu. Čím je tento chrám významný? Především tím, že v přilehlém paláci sídlili papežové od 4. do 14. století, konalo se zde 5 všeobecných sněmů. Jedná se tedy o místo, které je spjato s mnoha životy nástupců sv. Petra i s různými rozhodnutími koncilů, které určovaly cestu Církve v dějinách lidstva. Na průčelí tohoto chrámu jsou napsána slova: *‘Matka a hlava všech kostelů města Říma a celého světa’*. V duchu těchto slov chceme se tedy ptát, hledat souvislost mezi našim chrámem s papežskou bazilikou, co mají společného. Nelze je samozřejmě srovnávat velikostí, ani po stránce architektonické či umělecké. kdo tam někdy byl, tak mně dá za pravdu. Jedno však je společné - bazilika, katedrála, chrám, kostel, jsou místa posvátná, kde se setkává nebe se zemí, člověk s Bohem, jsou to oázy klidu, kde člověk zažívá pocit bezpečí, radosti a pokoje. Nejčastěji se zde scházíme ke slavení mše svaté, kdy se chceme setkat a Bohem v jeho slově, Nejsvětější svátosti, ve společenství bratří a sester, v jehož středu je Kristus. Doufám, že nikdo z vás nepřichází do kostela z povinnosti, ale především s touhou setkat se s živým Bohem. Víme totiž, že v každém člověku je mezera, kterou může zaplnit jen Bůh. Jeden kněz se ptal staré, špatně chodící paní: "Proč chodíte do kostela?", a ona říká: "no abych to všechno vydržela!" Mše svatá pro ni byla jedinou oporou, jak unést svůj vlastní kříž. Stejně tak i pro nás je velmi důležité, jak prožijeme mši svatou, s jakým soustředěním, protože tak potom budeme zvládat správně své povinnosti či úkoly, které nás čekají. Jak máme mši svatou prožívat? Odpověď zahrnuje 3 skutečnosti: uvědoměle, zbožně a aktivně. Jen ten, kdo ví, co se zde děje, ví proč stojíme, klečíme, sedíme, žehnáme se, bijeme se v prsa, z čeho se čte při mši svaté, co se děje na oltáři, - jen ten dokáže se soustředit a dobře prožívat hluboké okamžiky, které liturgie nabízí. Děti se o tom učí v náboženství a dospělí křesťané se mají v tomto ohledu vzdělávat, aby to nejdůležitější, co katoličtí křesťané mají, se nestalo časem něčím nudným, stereotypním, nesklouzlo to k tomu, že budeme za hlavní části mše svaté považovat kázání a ohlášky, a to ostatní jako nějakou výplň či kulisu. Od znamení kříže až po propuštění věřících máme prožívat mši svatou se stejným zaujetím. Dále máme být při mši svaté aktivní. Proto je kněz obrácen čelem k lidu, ne aby se lidé na něho dívali, jak

slouží mši svatou a kontrolovali, zda-li něco nezapomněl nebo se nepřekřekl a pak dělali po mši hodnocení, ale je to proto, aby vás všechny vyzval k spoluúčasti na oběti mše svaté. Vy se zapojujete hlavně zpěvem a odpověďmi - i to má být živé a ne vynucené. P. Olejník nám říkal, že lidé, kteří při mši svaté nezpívají jsou buď pyšní nebo lhotejní, a takoví nemají v kostele co dělat. Neříkejme, že neumíme zpívat, spíše popravdě přiznejme, že se nám nechce zpívat a ani učit zpívat. To je zajímavé, že když je nějaká oslava, tak zpívají všichni, ale v kostele jsou němí. Nemůžeme se ani vymlouvat na to, že nemáme kancionál. No a konečně se máme účastnit mše svaté zbožně. Tedy je důležité, abychom přišli na mši svatou aspoň 15 minut před začátkem a soustředili se na to, co budeme konat. Nerozptylovat se promýšlením osobních plánů nebo sledováním neposedného dítěte. Na té jedné hodině záleží strašně moc, abychom prožili dobře celý týden. Snažme se tedy všichni být ne pasivními diváky, ale aktivními tvůrci bohoslužby. Jen tak z ní budeme mít ten správný užitek a dokážeme z ní žít celý týden. Pak se stane kostel místem, odkud pramení veškeré požehnání pro naši práci i pro náš život, jak to v krásném obrazu vylíčil prorok Ezechiel v prvním čtení a zároveň budeme schopni budovat i ten živý chrám Ducha svatého, který jako farnost máme vytvářet.

ČTVRTEK 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 10. LISTOPADU 2022

Když se farizeové zeptali Ježíše, kdy přijde Boží království, odpověděl jim: „Boží království nepřichází tak, že by se to dalo pozorovat. Ani se nedá říci: `Hle, tady je!' nebo `tam je!' Neboť Boží království je mezi vámi.“ Učedníkům pak řekl: „Přijdou dny, kdy byste rádi viděli aspoň jeden ze dnů Syna člověka, ale neuvidíte ho. Budou vám říkat: `Hle, tady je!', `hle, tam!' Neodcházejte a neběhejte za nimi! Neboť jako blesk, když vyšlehne, zazáří od jednoho konce nebe až k druhému, tak to bude i se Synem člověka v jeho den.

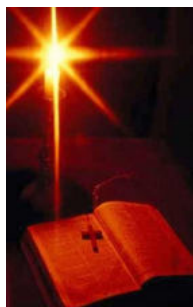
Napřed však musí mnoho vytrpět a od tohoto pokolení být zavržen.“ (Lk 17,20-25)

Království Boží nepřichází tak, že by se dalo pozorovat. Starý režim těšival své poddané těmito sliby: Nová lepší společnost tu sice ještě není, ale už je na obzoru. Z toho pak koloval vtíp, že je obzor imaginární linie, která se tím víc vzdaluje, čím víc se k ní přibližujeme. Musíme si však dát pozor, abychom nepředstavovali podobným táborovým řečením i Boží království, které slibuje Kristus. Křesťanství se sice za dva tisíce let rozšířilo do celého světa, staly se křesťanskými i celé národy a státy. Ale přesto dobře víme, že se nedá tzv. křesťanská společnost ztotožnit s Božím královstvím, které je především v srdci člověka. Do srdce pak vidí jenom Bůh. Proto se máme vyhnout dvojímu extrému: naříkat, jak je málo věřících v dnešním světě, nebo se naopak chlubit, jak počet věřících roste. Co o tom všem doopravdy víme? Jsme před tajemstvím Boha, který chce všechny spasit, ale nevíme kdy a jak.

Království Boží je mezi vámi. Pravdy víry mají vždy dvojí stránku, dva pohledy, které se navzájem doplňují. Tak je tomu i zde. Boží království je na prvním místě vnitřní a neviditelné. Ale neviditelný Bůh se také zjevuje navenek. Zjevením Božího království na zemi je církev, kde je Duch svatý „mezi námi“. Na Druhém vatikánském koncilu se dlouho diskutovalo o tom, nakolik se kryje vnitřní neviditelná církev s vnější církevní institucí, kterou známe ze společnosti. Otcové se shodli v tom, že musíme věřit, že je neviditelná církev skutečnost neskonalé bohatší a plnější. Ale přesto jsou vnější organizace, liturgie, svátosti, posvátná znamení, která nás do spojení s Kristem uvádějí. Když se společně modlíme a přijímáme eucharistii, jsme si vědomi, že je Bůh mezi námi, aby se uskutečnilo Jeho království jako na nebi, tak i na zemi.

Neboť jako blesk, když vyšlehne, tak bude i se Synem člověka v jeho den. Svátosti jsou vnější znamení. Vidíme tu obrazně, co se děje uvnitř. Voda při křtu omývá hlavu dítěte, vnitřně se očišťuje duše. Ale toto vnitřní očištění je život, který roste do plnosti. Podobně je i společná modlitba v kostele obraz vnitřního spojení s Kristem. Ale i to je prozatím částečné. Při liturgii k nám přichází na oltář. Ale jednou přijde v plnosti a slávě. Středověcí kazatelé to rádi líčili jako den soudu nad hříchem a zlem. Téma posledního soudu nás má povzbudit k obrácení a pokání. Je to pohled pravdivý, ale částečný. Odsouzení zla znamená i vítězství dobra. První křesťané tedy ten den očekávali s touhou. Modlili se: „Amen, přijď, Pane Ježíši“ (srv. Zj 22,20). On pak odpovídá ve Zjevení sv. Jana: „Hle, přijdu brzy, a moje odplata se mnou, abych odměnil každého podle jeho činů. Já jsem Alfa i Omega, První i Poslední, Začátek i Konec“ (Zj 22,12-13).

PÁTEK 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 11. LISTOPADU 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jako bylo v době Noemově, tak tomu bude v době Syna člověka: jedli a pili, ženili se a vdávali až do dne, kdy Noe vstoupil do archy a přišla potopa a zahubila všechny. Podobně se stalo v době Lotově: jedli a pili, kupovali a prodávali, sázeli a stavěli; ale ten den, kdy Lot vyšel ze Sodomy, z nebe spadl oheň a síra a zahubilo to všechny. Právě tak to bude v den, kdy se zjeví Syn člověka. Kdo bude v ten den na střeše a své věci bude mít v domě, ať nesestupuje, aby si je vzal, a stejně tak, kdo bude na poli, ať se nevrací nazpět! Pamatujte na Lotovu ženu! Kdo si bude hledět život zachránit, ztratí ho, a kdo by ho ztratil, zachová ho. Říkám vám: Té noci budou dva na jednom lůžku: jeden bude vzat, druhý ponechán. Dvě ženy budou spolu mlít obilí: jedna bude vzata, druhá ponechána.“ Zeptali se ho: „Kde, Pane?“ Odpověděl jim: „Kde bude tělo, tam se slétnou i supi.“ (Lk 17,26-37)

Tak tomu bylo za dnů Noemových: jedli, pili, ženili se a vdávali. Stalo se neštěstí v horách. Lavina se zřítla a pohřbila celou skupinu turistů. Přišlo to znenadání ve slunečném dni, nikdo to nemohl předvídat. Ale jednomu francouzskému novelistovi to dalo námět k fantastické povídce. Líčí tam, jak před mnoha lety se tam kdesi nahoře zvrátil strom, jak po mnoha letech tam lehával kamzík, jak se poněmhu v tom dolíku sbírala voda atd. Byl tu dlouhý, staletý proces uvolňování, který se ukončil tím, že se nakonec utrhla lavina. Náhodou? Náhodně to vypadalo pro lidi, ale ve skutečnosti se to dalo předvídat, kdyby o

tom lidé věděli. Ale nejenom v přírodě, i v životě společnosti probíhají dlouhé procesy uvolňování mravních zásad. Jednoho dne to pak skončí katastrofou, zánikem říší a kultur. Vědí o tom lidé? Dá se to často pozorovat, předvídat, často i kazatelé hrozí Božími tresty. Ale lidé raději jedí a pijí, žení se a vdávají, nechtějí myslet na důsledky.

Pamatujte na Lotovu ženu! Vypravování Genese o zkáze Sodomy a Gomory je známé. Čteme tam, jak se při útěku z hořících měst Lotova žena ohlédla a proměnila v solný sloup (Gn 19,26). Je to symbolické. Goethe podobné pokušení vyjádřil ve Faustovi kratičkým veršem: „Okamžiku, jsi krásný, neutíkej!“ Hřích se podobá balvanu, který zatěžuje srdce. Balvany pak jsou nehybné. Tak je i těžké změnit život tomu, kdo vidí, že směřuje ke zkáze, k tragédii. Vyjadřuje se ten postoj také rčením: „Po nás potopa!“ Tolstoj o tom napsal alegorickou povídku o člověku, který visí nad propastí, drží se keře, který se odtrhává. Dvě myši, černá a bílá (symbol noci a dne) překusují jeho kořeny. Ale on uvidí, že jsou na keři sladké plody, a celý šťastný si je trhá do úst. Zapomenout na důsledky je to, co vede k životním tragédiím.

Tu noc budou dva na jednom loži, jeden bude vzat, druhý ponechán. Autor, žijící ve čtvrtém století, kterému dali jméno Makarios, srovnává stádo ovcí a zástup lidí. Ovce jsou navenek všechny ovce a skutečně všechny ovcemi jsou. Lidé jsou navenek všichni lidé, ale uvnitř v srdci jsou jedni ovce a druzí vlci. Dnes je těžko rozeznáváme, ale ty obrovské rozdíly se projeví při příchodu Krista. Autor myslí na poslední definitivní rozdělení na konci světa. Ale nějakým způsobem už dnes cítíme, že se lidé rozdělují. Shodnou se, když mluví o jídle, o sportu, dost i o kultuře, ale jakmile se jedná o problém náboženství, o poměru ke Kristu, začínáme cítit, že je mezi jedněmi a druhými propast těžko překlenutelná. Všechna krásná slova o snášlivosti, o společných humanitních cílech, o národní soudržnosti apod. nakonec vyzní naprázdno. Prožíváme tu názorně, že je jediným opravdovým mostem mezi lidmi sám Kristus. Zboříme-li tento most, nemáme už, co by nás spojilo.

Od úsvitu lidských dějin až do dnešního dne se vlastně s námi lidmi nic nezměnilo: jíme, pijeme, ženíme se vdáváme, jak už připomněl Pán Ježíš v evangeliu. Jenže jeho slova jsou velmi vážná, protože se týkají konce světa nebo i konce našeho života o kterých nic bližšího a konkrétního nevíme. Máme být hlavně stále připraveni. Denně slyšíme o tragédiích na silnicích, zákeřných nemocech a přírodních katastrofách. Přicházejí nečekaně a jejich oběťmi jsou lidé všech věkových kategorií. Za vzor připravenosti jsou nám dnes představeny dvě starozákonní postavy, o kterých čteme na prvních stránkách Bible. Je to spravedlivý Noe, který byl poslušný Boha a jeho nařízení (zákonů) a proto se zachránil před zkázou pohanských měst Sodomy a Gomory, známých pro zvrácenost a nemravnost jejich obyvatel. Kdo je připraven není ohrožen. Naše připravenost spočívá v životě lásky, jak naznačil sv. Jan v prvním čtení. Láskou se zde nemyslí nějaký cit či náklonnost nebo nějaká tělesná touha, ale láska - život podle desatera, podle jeho přikázání. Někdy sice klopýtáme, ale důležité je stále

povstávat! Mějme na mysli, že vytrvalostí zachráníme své duše. Blíží se konec jak církevního tak i kalendářního roku; příroda se také připravuje k zimnímu spánku a my lidé se máme v duchu Božího slova zamýšlet nad posledními věcmi, tedy nad odchodem z tohoto světa, který nevíme, kdy bude, ale víme, že jistě jednou nastane. Chceme se tedy dnes zamýšlet nad tím, jak být připraven a nemít strach z konce svého života zde na zemi.

SOBOTA 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 12. LISTOPADU 2022

Ježíš pověděl svým učedníkům podobenství, že je třeba stále se modlit a neochabovat: „V jednom městě byl soudce, Boha se nebál a na lidi nedal. Byla v tom městě i vdova, chodila k němu a říkala: `Zastaň se mě proti mému odpůrci!` Ale on dlouhou dobu nechtěl. Potom si však řekl: `I když se Boha nebojím a na lidi nedám, přece se té vdovy zastanu, protože mě obtěžuje; jinak sem bude ustavičně chodit a mě trápit.`“, A Pán řekl: „Slyšte, co říká ten nespravedlivý soudce! A Bůh by se nezastal svých vyvolených, kteří k němu volají ve dne v noci, a nechal by je dlouho čekat? Říkám vám, že se jich rychle zastane! Ale nalezne Syn člověka na zemi víru, až přijde?“ (Lk 18,1-8)

Bůh že by nepomohl k právu svým vyvoleným? Poselství Bible Starého zákona zní, že je Bůh milosrdný. Nový zákon to doplňuje zjevením, že je nebeský Otec. To je nauka, kterou svorně popíraly filosofické směry starověku. Bůh je první příčina, je vzor vši dokonalosti. Ale musí být uzavřený do sebe, mít všechno štěstí v sobě, nesmí se dát ovlivnit ničím zvenčí. Nemůže ho tedy dojmout ani bída lidí, neslyší jejich prosby. Kristus se ovšem nepouští do filosofické diskuze, ale dokazuje otcovství Boží v duchu biblické tradice. Boha přímo nikdo nikdy neviděl (Jan 1,18). Ale poznávat ho v jeho odlesku, v obrazu. Nejdokonalejší Boží obraz je člověk (Gn 1,26). Dobré lidské vlastnosti jsou paprsky Božího slunce. Lidé pak dokážou být milosrdní, dokonce i ti, kteří jsou otupělí. Jak by tedy nebyl milosrdný Bůh, jak by mohl neslyšet ty, kdo se k němu obracejí.

Kteří k němu volají ve dne v noci ... Poselství o milosrdném Bohu Otci je v Písmu svatém tolikrát a tak důrazně zjeveno, že o tom nikdo nemůže pochybovat. A přece, jak se zdá, odporuje denní zkušenosti. „Kolikrát jsem se modlil,“ nařikají si lidé, „a Bůh mě nevyslyšel. Co mám ještě dělat?“ „Modli se ještě dál!“ odpovídá na takové nářky sv. Augustin. A jako by předpokládal další námitku, hned na ni odpovídá: „Nenarostou Bohu uši, ale ty sám uslyšíš, zač vlastně prosíš.“ I my jednáme podobně s dětmi a lidmi, kteří neuvažují. Nemůžeme jim vyhovět, když víme, že by později velice litovali toho, že ten dar nebo dovolení dostali. Dospělý syn dovede ocenit, jak bylo dobře, že mu v něčem rodiče nepovolili. Až budeme dospělí na věčnosti, uvidíme, že i Bůh takto s námi jednal. Ale to nepřekáží, že ho často o něco prosíme. Tou častou prosbou v nás samých uzrává lepší pochopení a dochází i k vnitřní změně v hodnocení toho, zač prosíme.

Jenomže až přijde Syn člověka, nalezne na zemi víru? Víra je v duchu Bible pramen a střed celého náboženského života. Z jedné strany se tu postupně zjevuje Boží dílo ke spáse světa. Tomu pak má z druhé strany odpovídat stále rostoucí víra. Je to důvěra v Boha Otce,

že se o nás stará, že k nám mluví. Toto je pak také dobrovolné přijetí všeho, co řekl, uznání za pravdu toho, co zjevil. Zjevení Boží bezesporu roste, je jako semínko, které už je skoro stromem. Roste však i víra? Slyšíme nářky, jak jí všude ubývá, jak se počet věřících zmenšuje, jak naopak zaplavuje svět materialismus teoretický i praktický. Co o tom víme? Velmi málo, je to Boží tajemství. Proto není radno vymýšlet teorie. Musíme být spíš připraveni v tomto oboru na velká překvapení a také na překvapení kříže. Vždyť i život Krista byl takový. Zpočátku jej neznali, pak se k němu hrnuly nadšené zástupy, ale současně se ho i úředně zřikali. On však šel svou cestou dál až ke konečnému vítězství.

Bůh je mocný. To si uvědomili Izraelité, když prošli suchou nohou přes Rudé moře, aby se zachránili před otroctvím Egyptanů. I nás Kristus zachraňuje, když svých hříchů litujeme a začínáme zase znovu. Smysl podobenství o bezbožném soudci je ten, že máme být vytrvalí ve svých modlitbách. Tolikrát jsem se modlil a Bůh mě nevyslyšel - co mám ještě dělat? Sv. Augustin odpovídá: modli se ještě dál. Proč nám Bůh nedává hned to, zač prosíme? Zřejmě proto, že vidí dále, než my. Jak já mohu vědět, že to, zač prosím je pro mě to nejlepší? Ví to jen Bůh, a proto je třeba se vytrvale modlit, ale také vše nechat na Bohu, co je pro nás lepší. Pane, ty víš, co bych já rád, ale ty víš, co je pro mě lepší. Jednej, prosím, podle své vůle. Boží slovo končí dnes otázkou, na kterou nenajdeme hned tak odpověď, na kterou si musíme odpovědět každý sám, ale nejprve je třeba ji trochu poopravit, přizpůsobit. Nalezne Bůh víru u mě, když mě povolá z tohoto světa k sobě? Samozřejmě si přejeme, abychom vytrvali ve víře až do konce, ale je třeba, abychom se každý z nás osobně zamysleli nad svou vírou, na jakém fundamentu vlastně stojí. Někdo si myslí, že je věřící, protože má za to, že nad námi něco musí být. Další se považuje za věřícího, protože ho rodiče kdysi pokřtili. Jiný je přesvědčený o tom, že je věřící, když chodí dvakrát, třikrát do roka do kostela, protože to patřilo k rodinné tradici. Víra je především život. To nám jasně ukazuje i světice, jejíž památku budeme slavit - sv. Alžběta Uherská, sestřenice sv. Anežky České. Šest let žila v manželství, vychovala tři děti a po celý svůj život se starala o nejchudší a nejubožejší, nechala pro ně postavit nemocnici, všechny své majetky, které měla, dokonce i své ozdoby a drahocenné šaty nechala prodat a vše věnovala chudým. Všeho se vzdala ještě před svou smrtí a nechala si jen šaty do hrobu. Rád bych vzpomněl i její sestřenici, sv. Anežku Českou, které vděčíme za den, který se stal státním svátkem, kdy oslavujeme vítězství svobody nad totalitou, demokracii nad vládou jedné strany. Byl jsem na jejím svatořečení ještě jako bohoslovec v Římě a vím, že se říkalo, že v Čechách bude dobře, až bude Anežka svatořečena. A tak se i stalo. Také ona byla dcerou českého krále, ale vyměnila jemný královský šat za hrubý řeholní hábit, aby se mohla věnovat po vzoru našeho Pána těm nejpotřebnějším. Ze svého staví kostel a při něm dva kláštery a slouží pražské chudině. její kostel zbořili husité, klášter zrušil Josef II., ale její památka zůstává stále. Obě dvě sestřenice a řekněme v našich poměrech "revoluční světice", nám ukazují, co je víra. To není nějaká představa, ale život pro druhé, zvláště pro ty nejpotřebnější. Z jejich příkladu si odnesme vědomí, že i náš život bude šťastný, pokud budeme zodpovědně přistupovat ke svému životu, poctivě pracovat a žít svůj život pro své blízké.

PONDĚLÍ 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 14. LISTOPADU 2022

Když se Ježíš blížil k Jerichu, seděl u cesty jeden slepec a žebral. Slyšel, že jde kolem zástup, a ptal se, co to znamená. Pověděli mu, že tudy prochází Ježíš Nazaretský. Tu zvolal: „Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ Ti, kteří šli napřed, ho okřikovali, aby mlčel. On však ještě víc křičel: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ Ježíš se zastavil a poručil, aby ho k němu přivedli. Když se přiblížil, zeptal se ho: „Co chceš, abych pro tebe udělal?“ Odpověděl: „Pane, ať vidím!“ Ježíš mu řekl: „Prohlédni! Tvá víra tě uzdravila.“ Ihned začal vidět; velebil Boha a šel za ním. A všecken lid, který to viděl, vzdal Bohu chválu. (Lk 18,35-43)

Slepý žebrá. Z milodarů musí žít ten, kdo nemůže pracovat. Pro normálního člověka je to ponížení. Proto se dnes snažíme o to, abychom i takovým lidem umožnili jistou činnost. Jak byl např. hrdý na svou práci slepec, který se naučil pracovat v telefonní centrále, a jak svědomitě svou funkci zastával. Je proto velký skutek lásky umožnit lidem, kterým se dnes říká „handicapovaní“, aby se začlenili do společnosti. Ale v jistém smyslu, alespoň v malém měřítku, je v této situaci každý z nás. I když někdo dovede mnoho věcí, i když je schopný v mnoha oborech, je vždycky nějaké pole, kde se neumí uplatnit a kde má pocit méněcennosti. Zpozorovat to a umět pomoci v případném okamžiku je brána, která otvírá srdce i lidem, kteří se zdají uzavření a nepřístupní. Tak se získávají přátelé. Čteme o sv. Filipu Neri, že měl pro to zvlášť jemný cit. Proto je to světec velmi sympatický. On toho uměl použít i k vyšším cílům. Lidé, jejichž sympatie si získal, pak přiváděl blíž k Bohu.

U cesty. Je to obvyklé místo, kde sedávají žebráci. Pokud možno to bývá cesta, po které chodí co nejvíce lidí, jako např. na poutních místech před kostelem, na nároží ve městě apod. Důvod je jednoduchý. Ti, co dávají almužnu, obvykle vyhledávají v peněžence tu nejmenší minci, za kterou se celkem nic nekoupí. Musí se jich proto sejít víc do klobouku, aby se staly hodnotou. Bývají i někteří dovední žebráci, kteří umějí sebrat za den slušnou částku. Lacardairovi se připisuje výrok, že máme takové žebračky obdivovat a napodobit, ovšem ve smyslu duchovním: stát u cesty, pozorovat svět a lidi a od každého člověka se naučit něco dobrého. Kdo se to naučí, sebere za den mnoho krásných myšlenek. Ruský světec Tichon Zadonskij napsal knihu Duchovní poklad posbíraný ve světě. Ukazuje tam na konkrétních příkladech, jak nám Bůh ve všem chce něco pěkného říci. Jsou to malinká slůvka, ale dohromady se z nich naskládá poklad.

Po cestě šel Ježíš. Koho na cestě potkáváme? Mnoho lidí. Někteří jsou známí, většina je však neznámých. Znamé zdravíme, neznámých si nevšímáme. Zdá se, že tomu nemůže být jinak. A přece se tím ochuzujeme o velkou zkušenost. Kdyby procházel někdo obrazárnou a všímal si jenom těch obrazů, které už zná, naučil by se málo. Není však na tom o mnoho líp ani ten, kdo chce v galerii uvidět to, co ještě nikde neviděl. K obrazům se přistupuje jinak. Snažíme se především o to, aby nás oslovily, abychom pochopili to, co jimi chtěl umělec vyjádřit, jaká je jejich idea. I lidé jsou obrazy, a to obrazy Boží, stvořené podle prvotního drahocenného originálu, a tím je Ježíš Kristus. Kdo dovede v každém člověku, kterého potká, vidět Krista, cesta se mu stane chrámem a pohled na lidi modlitbou.

Dnes jsme otevřeli poslední knihu Nového zákona - Zjevení apoštola Jana. Jak už název napovídá, jde o knihu plnou různých obrazů a symbolů. Těžko rozluštitelných učenými teology, takže i teologové podávají různé výklady. Duchovní smysl však s pomocí Ducha svatého jsme schopni pochopit všichni. Kniha Zjevení - Apokalypsa - byla napsána před rokem 100 po Kristu, v době, kdy se začal v maloasijských křesťanských obcích projevovat úpadek vlivem různých pohanských směrů. například se prokazoval božský kult císaři, což je jistě neslučitelné s křesťanstvím. My jsme slyšeli nejprve chválu na církevní obec v Efesu, kterou založil sv. Pavel. Křesťané si zaslouží uznání za svou horlivost, vytrvalost, bdělost, ale

má to jeden háček, a to že ochladla jejich láska ke Kristu a tím i k bližnímu. je to tak trochu i o nás. Je to již 27 let, kdy jsme prožívali radost ze svobody, kdy jsme setřásli strach z chození do kostela, z donašečů a udavačů, ale jak dlouho to lidem vydrželo? Začaly se houfně stavět nové kostely, opravovat staré a poničené chrámy, ovšem po nějakém čase se lidé začali z kostelů vytrácet a vidíme, že nás zůstalo pár, kteří do kostela přijdeme. 17. listopadu byl státní svátek, volno, do práce ani do školy nikdo nešel. A kde byli rodiče a jejich děti? Musíme dát za pravdu Božímu slovu, které je nadčasové a aktuální i v této naší době a v této naší zemi. Zvětrá-li vztah k Bohu, pak ztrácejí i lidé vztah a úctu jeden k druhému. I v evangeliu slyšíme, jak bránili slepci, který uzdravující moc Ježíšovu nejvíc potřeboval. Snažme se vidět Krista v každém člověku se kterým se setkáme a jemu sloužit. Tomu nás učí i sv. Alžběta Uherská, jejíž památku jsme minulý týden slavili, - která Kristu sloužila v těch nejchudších a nejubožejších a zvláště v těch, kterých se mnozí štítily. Ona je krmila, osobně ošetřovala, starala se o jejich potřeby, nosila je na ramenou, a to byla královna! Jistě to dokázala díky tomu, že k této lásce čerpala lásku od zdroje lásky, kterým je Bůh.

ÚTERÝ 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 15. LISTOPADU 2022

Ježíš vešel do Jericha a procházel jím. Byl tam jistý člověk, jmenoval se Zacheus. Byl to vrchní celník, velmi bohatý. Rád by uviděl Ježíše, jak vypadá, ale nemohl, protože tam bylo plno lidí a on byl malé postavy. Běžel napřed a vylezl na fíkovník, aby ho viděl, protože tudy měl procházet. Když Ježíš přišel k tomu místu, podíval se nahoru a řekl mu: „Zachee, pojď rychle dolů: dnes musím zůstat v tvém domě.“ On rychle slezl dolů a s radostí ho přijal. Všichni, jakmile to uviděli, reptali a říkali: „Vešel jako host k hříšníkovi!“ Zacheus se zastavil a řekl Pánu: „Polovici svého majetku, Pane, dám chudým, a jestli jsem někoho o něco ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně!“ Ježíš mu řekl: „Dnes přišla do tohoto domu spása. Vždyť i on je potomek Abrahámův. Syn člověka přišel hledat a zachránit, co zahynulo.“ (Lk 19,1-10)

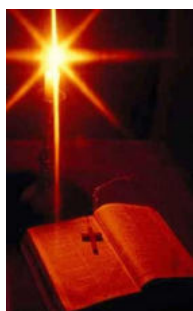
Syn člověka přišel hledat a zachránit, co je ztraceno. Známe ze zkušenosti, kolikrát se musíme vrátit po cestě, když jsme něco ztratili, když vypadly z kapsy klíče, peněženka, osobní průkazka. A přece to neděláme vždycky. Někdy mávneme prostě rukou a řekneme:

„Nestojí to za to!“ Aby se člověk vrátil a hledal to, co ztratil, musí si být vědom, že jde o něco cenného, co patří jemu samému. Dá se tato zkušenost aplikovat na poměr Boha a člověka? Filosofové skoro svorně odpovídají záporně. Bůh, píše např. Aristotelés, je nekonečně blažený právě proto, že nikoho nepotřebuje a že nemůže nic ztratit. Jak by se ho mohla dotknout okolnost, že nějaký smrtelný člověk si zkazil svůj vlastní život. Kolik takových je! Vždyť se to většinou nedotýká ani nás, kteří jsme s nimi na jednom místě. A přece nám zjevuje evangelium docela jinou tvář Boha. Je to Otec, který hledá syny, kteří zabloudili na cestě.

Vešel k hříšníkovi jako host. Víme, jak je nep psychologické přijít k druhému člověku s návrhem, že ho napravíme, že ho přivedeme na správnou cestu. I ten, kdo se náhodou spletl v počtu, nerad slyší, že se spletl. Když na to přijde sám, má naopak radost, že objevil chybu. Stará pedagogická zásada proto zněla: „Naučte se napomínat tak, že neponížíte druhého.“ Dcera sv. Tomáše Mora se přiznala, že často dělávala malé chyby schválně, aby ji otec napomenul. Uměl to totiž dělat tak úžasně dobře, že to byl zážitek vzájemné lásky. Obyčejní lidé mají postrach z návštěvy policie a mravokárců. Obojí totiž přicházejí proto, že někde zjistili přestupek. Jdou tedy za přestupkem, ne za člověkem. Přišli z povinnosti a ne jako hosté. O sv. Františku Xaverském čteme, že přišel s hodností papežského legáta do Indie. Když objevil v této kolonii, jak snadno se tam Evropané osvobozují od mravních zásad, dával se k jednotlivcům pozvat jako host, a teprve až si získal sympatie, vyrukoval s napomenutím. Jen za takových okolností se výtka přijme.

Polovici svého majetku dám chudým. Pedagogové se ptají, kdy je hotov morální růst člověka, známky charakteru. Někteří tvrdí, že velmi brzy, snad prý už ve dvanácti letech, jiní posouvají hranici dále. Když se namítá, že i dospělí lidé někdy změni zásadní směr života, odpovídají, že to nebývá změna člověka, ale spíš předmětu, cíle, za kterým šel. Byl např. nadšený pro jednu stranu, pak se stane stejně horlivým členem strany opačné, ale je to psychologicky pořád on. Ať už je tomu jakkoli, jisté je, že známe z evangelia a z celých dějin církve velká obrácení, která se dají těžko zařadit do psychologických pozorování. Jsou to zázraky Boží milosti, zázraky vnitřní, daleko důležitější než uzdravení z vnějších nemocí. A zpovědníci mohou dosvědčit, že se dějí i dnes a že si je můžeme vyprositi i pro sebe i pro ty, kteří jsou nám blízcí.

STŘEDA 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 16. LISTOPADU 2022

Ježíš byl blízko Jeruzaléma a (lidé) mysleli, že se Boží království musí ihned objevit; pověděl jim (toto) podobenství. „Jeden urozený člověk odcházel do daleké země, aby převzal královskou důstojnost a pak aby se vrátil. Zavolal si deset svých služebníků, svěřil jim deset hřiven a řekl jim: ‘Hospodařte s nimi, dokud se nevrátím.’ Ale jeho občané ho nenáviděli; poslali proto za ním poselstvo se vzkazem: ‘Nechceme toho člověka za krále!’ On se však vrátil s královskou hodností a nařídil předvolat k sobě ty služebníky, kterým svěřil peníze, aby zjistil, kolik kdo vyzískal. Přišel první a řekl: ‘Pane, tvoje hřivna vyzískala deset hřiven.’ Řekl mu: ‘Správně, dobrý služebníku! Že jsi byl věrný v maličkosti, budeš mít pod

mocí deset měst.' Přišel druhý a řekl: 'Pane, tvoje hřivna vynesla pět hřiven.' Odpověděl mu: 'A ty budeš mít pod sebou pět měst.' Další přišel a řekl: 'Pane, tady je tvoje hřivna; měl jsem ji uloženou v šátku. Báł jsem se tě, protože jsi přísný člověk: bereš, co jsi nedal, sklízíš, co jsi nezasel.' On mu na to řekl: 'Špatný služebníku! Z tvých vlastních slov tě budu soudit. Věděl jsi, že jsem přísný člověk: беру, co jsem nedal, a sklízím, co jsem nezasel? Proč jsi tedy neuložil moje peníze do směnárny? A já, až bych přišel, vyzvedl bych je i s úrokem.' Těm, kdo stáli okolo, řekl: 'Vezměte mu tu hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven!' Namítli mu: 'Pane, ten má už deset hřiven.' Říkám vám: Každému, kdo má, bude dáno, kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. Ale ty moje nepřátele, kteří mě nechtěli za svého krále, přiveďte sem a přede mnou je pobijte!'. Po těch řečech šel dál, vzhůru do Jeruzaléma. (Lk 19,11-18)

Svěřil jim hřivny. Staré římské právo hájilo tvrdě soukromé vlastnictví a osobní svobodu občana. Proto se stalo základem evropských státních zřízení. Ve své formulaci ovšem zašlo až do extrému. Soukromé vlastnictví je to, čeho mohu užít a beztrestně zneužít. Chápeme, že je tato formulace nevyhnutelná. Stát mě nemůže trestat za to, že jsem rozbil své vlastní jízdni kolo, že jsem zahodil šaty, které byly ještě pěkné atd. Když mně bude někdo vytýkat, že jsem jednal nešetrně, odpověď bude vždycky stejná: „Byly to moje věci, a ne vaše!“ Tato právní zaručení jsou nutná pro bezpečnost osobních iniciativ před státem a před druhými lidmi. Ale platí také před Bohem? Křesťané věří, že mají všechno od Boha. Bůh pak dává své dary k tomu, aby se používaly, a ne k tomu, aby se zneužívaly. Při jejich užití máme velkou svobodu, žádná iniciativa se nevylučuje, ale musí to být vždycky k dobrému, k užití, a nikdy k zneužití.

Tvoje hřivna vyzískala deset hřiven. Ve středověku zakazovala církevní nařízení půjčovat peníze na úroky. Bylo to opatření proti lichvářům. Autoři ten zákaz odůvodňovali bizarním důkazem: peníze jsou věc mrtvá, nemohou mít mladé. Dnes se tomu usmějeme. Vlastně je to chybné. Není totiž nic opravdu mrtvé. Považujeme-li věci za dar Boží, mají všechny své poslání k životu a pro život. To platí o darech duchovních, duševních, ale i o hmotných. I s mrtvým penízem se může a má udělat dobrý skutek. Každé dobro pak je život a život roste, vyvíjí se. Jaká je to radost vidět mladého umělce, který tvoří. Zapomene na všechno jiné, uskromní se v jídle, v bydlení, jen když smí pracovat, tvořit. Nejsme všichni malíři, sochaři, básníci, ale v jistém smyslu jsme všichni umělci. Bůh nám všem dal talent, abychom namalovali co nejkrásněji obraz vlastního života, zazpívali nejkrásněji píseň o tom všem, co je krásné v lidském srdci.

Každému, kdo má, bude dáno. Když stát rozdává podporu, úředníci obyčejně požadují výkaz o majetkových poměrech. Větší nároky ovšem mají ti, kteří mají nejméně, ne ti, co už něco mají. Jak může evangelium převrátit tento požadavek spravedlnosti? Zřejmě se tu nemluví o rozdávání peněz. To, co dává Bůh, má společné jméno „milost“. Milost pak je život. I v přírodě pak víc roste a vzkvétá to, co má v sobě víc vitality, co je životnější. Máme-li víc životní síly v nadpřirozeném smyslu, rosteme rychleji ve ctnostech a dostáváme tedy i víc Božích darů. Milost znamená také styk s Bohem, modlitbu. Kdo se

víc modlí, naučí se modlit líp, jeho přátelství s Bohem je vroucnější, má větší radost k životu. Tedy jmění toho, kdo má Boha, roste do nekonečných hodnot.

ČTVRTEK 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 17. LISTOPADU 2022

Když se Ježíš přiblížil k Jeruzalému a uviděl město, zaplakal nad ním a řekl: „Kéž bys v tento den poznalo i ty, co je pro tebe k pokoji! Nyní však je to tvým očím skryté. Neboť přijdou na tebe dny, kdy tě tvoji nepřátelé obklíčí náspem, oblehnou tě a sevrou ze všech stran, srovnají tě se zemí, (vyhladí) tvé děti a nenechají v tobě kámen na kameni, protože jsi nepoznalo čas, kdy ti Bůh nabídl svou přízeň.“ (Lk 19,41-4)

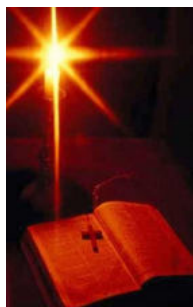

Když se přiblížil k městu, rozplakal se nad ním. Dodnes je Jeruzalém posvátné místo pro Židy, křesťany, muslimy. V dějinách Bible má zvláštní postavení od dob Abraháma. David tu zbudoval svou pevnost, přinesl tam archu úmluvy, Šalamoun tu vybudoval chrám. Je tedy město úzce spojeno s dramatem vyvoleného národa: město ochraňované Bohem, město Bohem opuštěné. Mystickým autorům se stalo obrazem lidské duše. V městě je mnoho ulic, obchodů, úřadů. Uprostřed pak je opevněný chrám. Tak i lidská duše má mnoho schopností, možností, zájmů. Všechny dostávají smysl, když se usídlí v jejich středu Bůh. Ten dokáže sjednotit všechno to, co je v našem životě rozptýlené. Vypudíme-li však z duše vzpomínku na Boha, všechny naše myšlenky a zájmy ztratí jednotu, přestávají být ucelené. Podle Pseudo-Makaria v nás nezůstane kámen na kameni. Kristus, který stvořil naši duši jako svůj obraz, pláče nad zkázou tak velkého uměleckého díla, nad zničením pevnosti, ve které se On sám usídlil, aby odtud vládl světu. Na zničenou duši je daleko smutnější pohled než na zničené město.

Kéž bys poznalo, co vede k pokoji. K rozkvětu měst je potřeba pokoje, míru. Ve válkách pustnou. Tak je potřeba i vnitřního míru, aby se mohly rozvinout duševní schopnosti. Jsme-li např. rozčileni, nedovedeme rozumně číst ani noviny. Ve smutné náladě posuzujeme křivě i lidi, kteří jsou nám blízcí a dělají nám dobře. Jsme si toho vědomi a hledáme proto něco, co by nás uklidnilo. Prostředků k uklidnění je mnoho: ušlechtilých, banálních i zvrácených. Jeden se uklidňuje vycházkou, druhý hudbou, třetí skleničkou, čtvrtý narkotikem. Ale je tomu podobně jako s bolavým zubem. Některé prostředky jenom umrtvují nervy, abychom necítili bolest, něco jiného však je uzdravení. Dnešní svět má i v lékařství nadprodukcí pilulek, o jejichž síle uzdravit se pochybuje. Pokud jde o vnitřní život, prostředků k umrtvování nepokoje jsou tisíce. Ale k opravdovému pokoji vede jenom mír, který přináší Kristus, „Kníže míru“.

Nyní však je to tvým očím skryté. Švédský dramatik Ibsen je mistr ve vylíčení toho, čemu říkáme „životní omyl“. Náš V. Dyk se tou myšlenkou inspiroval v dramatu Zmoudření Dona Quijota. Znamý Cervantesův hrdina je totiž klasickým typem člověka žijícího ve svých vlastních představách, které neodpovídají skutečnému světu, a proto je

celá životní pout' Dona Quijota plná komedií, které jsou vlastně jednou velikou tragédií. A přece i tu zůstává velký problém. Don Quijote reprezentuje ideje, mínění, iluze. Proti němu je Sancho Panza se svým přirozeným selským rozumem, který vidí skutečnost. Ale je to opravdová skutečnost? Není iluze i to, a dokonce nebezpečnější? Vždyť pravá skutečnost je to, co vidí Bůh, jak On se na věci dívá A kolika lidem je to docela skryto. Není to proto, že by se Bůh nezjevoval, ale proto, že vidět odpírají. Život se stává tragickou komedií z hlediska věčnosti. A přece nás chce Bůh uzdravit z poblouznění, abychom „zmoudřeli“.

PÁTEK 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 18. LISTOPADU 2022

Když Ježíš vešel do chrámu, začal vyhánět prodavače a řekl jim: „Je psáno: 'Můj dům má být domem modlitby', ale vy jste z něho udělali lupičské doupě.“ Každý den učil v chrámě. Velekněží a učitelé Zákona i přední muži z lidu usilovali o to, aby ho zahubili, ale nevěděli, jak to provést, protože všechen lid (na něm) visel a (rád) mu naslouchal. (Lk 19,45-48)

Můj dům ... Těch slov už užil Izaiáš (Iz 56,7) i Jeremiáš (Jer 7,11). Ve všech náboženstvích jsou posvátná místa, kde se božstvo lidem přibližuje, kde se s ním navazuje rozhovor. Bývá to na horách, v posvátných lesích. Starý zákon zakazuje uctívání bohů „na výšinách“. Místo samo nemůže být svaté, to by byla modloslužba. Něco jiného však je, když Bůh sám k lidem sestupuje. Přizpůsobuje se jejich situaci. Zjevuje se tedy na určitém místě. To se stalo na Sinaji (Ex3). Později měli Židé záruku Boží přítomnosti ve „schránce úmluvy“ (Ex 26,27), kterou nesli s sebou na pouti do zaslíbené země. Ta pak byla předzvěstí jeruzalémského chrámu, o kterém Bůh prohlásil: „Mé jméno je tam“ (1Král 8,29). Jeruzalémská svatyně pak byla předobrazem přítomnosti Boží v Kristu, v jeho lidství a všech míst, kde se s Kristem setkáváme, tedy i chrámů křesťanských.

Je dům modlitby. Máme se modlit v kostelích nebo se máme modlit všude? Máme-li se modlit všude, proč tedy chodit do kostela? Těmito otázkami se zabývali křesťané od samého počátku. Apoštolové po nanebevstoupení Kristově pokračovali ve zvyku chodit do jeruzalémského chrámu. Když však ten shořel při dobytí města Titem, vzali tuto skutečnost jako znamení, že se mají s Bohem stýkat všude. Tuto myšlenku zdůrazňují první křesťanští autoři často. „Bůh se nestydí za žádné místo,“ píše sv. Jan Zlatoústý, „žádá jenom jedno: horlivou mysl a skromnou duši.“ Ovšem tyto texty nesmíme brát příliš radikálně, protože hned po nich následují povzbuzení opačná. Tak i sv. Jan Zlatoústý jakoby obrátil stránku: „Jistěže je možné se modlit i doma, ale je nemožné se tam modlit tak dobře jako v kostele.“ I Origenés myslí stejně. Křesťan se musí naučit modlit všude, i když dokonalejší místo je chrám. Tam se scházíme ke společné modlitbě s anděly, svatými i samým Pánem.

Každý den učil v chrámě. Ježíš učil na horách, na jezeře, ale ke konci své činnosti především v jeruzalémském chrámě. I dnes jsou v kostele kázání. Ale i sám chrám má být postaven tak, aby učil to, co věříme, svou konstrukcí. Podle sv. Maxima Vyznavače má být obrazem vykoupeného světa, setkáním nebe a země. Oltář je na východní straně, protože ráj byl v zemi východní (srv. Gn 2,8). Loď připomíná Noemovu archu, ve které se zachránili ti, kdo unikli potopě. I středověcí autoři mluví o symbolice kostelů. Sloupy jim připomínají apoštoly, čtyři světové strany čtyři evangelisty, pomalované zdi historii světa. Nedivíme se proto, že i my připisujeme bohoslužbám v chrámu zvláštní hodnotu. Chrám se světí, slaví se svátek jejich posvěcení, jejich patronů. Jsou tedy i nejvhodnějším místem k modlitbě.

Chrám je místem setkání člověka s Bohem, místem, kde se spojuje nebe se zemí. Bůh se nejprve zjevil Mojžíšovi na Sinaji, kde mu dal desatero, pak byl přítomen v arše úmluvy, v níž byly desky desatera a kterou nesli izraelité do zaslíbené země. Nakonec se stal jeruzalémský chrám místem zvláštní Boží přítomnosti a předobrazem všech ostatních chrámů, kde je Kristus přítomen, tedy i zde, v našem kostele. Nad vchodem do baziliky sv. Marka ve Florencii je vymalován obraz, na kterém apoštol Petr má prst na ústech. Tento obraz nám připomíná, že máme vždycky do kostela vstupovat s úmyslem "mlčet a poslouchat". Stejně jako mladý Samuel říká Bohu: "mluv, Pane, tvůj služebník naslouchá". Když Pán Ježíš po příchodu do Jeruzaléma jde hned do chrámu, nešlo mu jen o vnější úctu k posvátným chrámovým prostorám. Spíše mu šlo o to, aby upozornil na nebezpečí ziskuchtivosti, které se snadno usadí v srdci člověka. Pán Ježíš radikálně zasahuje proti prodávacům, kteří z Božího domu dělají tržnici, a tak jej znesvěcují. My tento problém nemáme. Občas nám možná vadí na některých poutních místech různí stánkaři, kteří odvádějí naši mysl od podstatného, proč jsme na pouti, ale nás zde se to bezprostředně netýká. Můžeme být spíše hrdí na to, jak máme naše kostely upravené, uklizené a vyzdobené. Z druhé strany si však připomeňme, že každý z nás má být takovým chrámem. "Boží chrám je svatý a ten chrám jste vy", čteme v Písmu. Proto se upřímně ptejme, jak vypadá chrám našeho nitra, s jakou pečlivostí dbáme o to, aby skutečně byl čistý a krásný? Jak to v něm vypadá poznáme podle toho, co čteme, na co se v televizi díváme, kolik času věnujeme neužitečným řečem, zálibám a zbytečným činnostem namísto, abychom věnovali čas Bohu a službě bližním. Myslím, že všichni máme co uklízet, na čem pracovat. Jeden perský král si zavolal nejmoudřejší lidi svého království a otázal se jich, co považují za nejhorší na světě. První říká: nejhroznější je nemoc; druhý řekl: nejhroznější je zestárnout; a třetí po dlouhém uvažování odpověděl takto: nejhroznější je, když člověk stojí před smrtí a má za sebou promrhaný život. A to měl jistě pravdu. Snažme se proto, bratři a sestry, každý okamžik svého života dobře prožít. Nevracejme se do minulosti, ale nečekejme ani na budoucnost, ale žijme přítomnost - mysleme na Boha a konejme jeho vůli.

SOBOTA 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 19. LISTOPADU 2022

K Ježíšovi přistoupilo několik saduceů, kteří tvrdí, že není vzkříšení, a otázali se ho: „Mistře, Mojžíš pro nás ustanovil: `Zemře-li někomu bratr, který měl manželku, ale byl bezdětný, ať si tu manželku vezme jeho bratr a zplodí svému bratru potomka.` Bylo tedy sedm bratrů. První se oženil a zemřel bezdětný. Ženu si vzal druhý a třetí a stejně tak (všech) sedm, nezanechali však děti a zemřeli. Nakonec zemřela i ta žena. Kterému z nich bude tedy ta žena náležet při vzkříšení? Vždyť ji mělo za manželku všech sedm!“ Ježíš jim řekl: „Lidé tohoto světa se žení a vdávají. Ale ti, kdo budou uznáni za hodné dosáhnout onoho světa a vzkříšení z mrtvých, nebudou se ženit ani vdávat. Už přece nemohou zemřít, jsou totiž rovni andělům a jsou syny Božími, neboť mají účast na vzkříšení. A že mrtví budou vzkříšeni, to naznačil i Mojžíš ve (vyprávění o hořícím) keři, když nazývá Pána `Bohem Abrahamovým, Bohem Izákovým a Bohem Jakobovým`. On přece není Bohem mrtvých, ale živých, neboť všichni žijí pro něho.“ Někteří z učitelů Zákona mu na to řekli: „Mistře, dobře jsi odpověděl!“ Nikdo se pak už neodvážil dát mu nějakou otázku. (Lk 20,27-40)

***Lidé tohto světa se žení a vdávají.** „Pomlouváš to, z čeho jsi vyšel,“ píše sv. Jan Zlatoústý proti heretikům, kteří považovali manželství za hříšné nebo alespoň za následek hříchu. V ráji, jak říkali, byli lidé nesmrtelní, nepotřebovali se množit, nebylo tedy zapotřebí zakládat rodinu a množit se. Proti těmto názorům hájí Otcové církve svátost manželství. Založil je Bůh sám tím, že stvořil muže a ženu. Důvod tohoto rozdílu v pohlaví však není jenom biologický, jenom proto, aby se lidé množili. Proto by nebylo manželství svátostí. Vždyť i zvířata se množí! Otcové církve uvádějí, tak jak to znovu zdůraznil Druhý vatikánský koncil, že cílem manželství je především uskutečnění vzájemné lásky. Lidé tohoto světa se žení a vdávají, potřebují někoho, kdo by při nich stál, na koho by se mohli spolehnout, nemohou žít bez lásky, která by neměla konkrétní formu, stálost a věrnost.*

***Bůh není Bůh mrtvých, ale živých, neboť všichni žijí pro něho.** Obyčejně říkáme, že si muž a žena slibují věrnost až do smrti, tedy pokud žijí. Úmrtím jedné strany se manželský svazek rozvazuje. Ale křesťané přece věří ve věčný život! Neměli tedy pravdu saduceové? Nebylo těžké setkání na věčnosti pro muže, který měl vícero manželek nebo pro ženu, která byla vícrát vdaná? A přece je Kristus odbyl několika málo slovy. Námitky podobného druhu platí jenom u těch, kdo si představují posmrtný život po způsobu, kterému se lidově říká „turecké nebo“, tj. blahobytnou zemi. Ti, kdo žijí věčně, žijí s Bohem a pro něho. V něm ovšem je i shledání s lidmi, které jsme opustili, ale je to shledání v nekonečné Boží lásce, která převyšuje všechno a všechno zahrnuje. Muž a žena na tomto světě spolu žili. Ale bylo-li to v milosti Boží, jejich život se rozvinul do údivné dálky a šířky, už jej neváže omezení času a prostoru, je to setkání se všemi.*

***Budou rovni andělům.** Od nejstarších dob nazývali řeholní povolání životem andělským. Andělé, kteří nemají tělo, se nežení, nevďávají, nejsou mužského nebo ženského rodu. Také lidská duše, říkali Otcové tzv. alexandrijské školy, není ani mužská a ani ženská. A protože Bůh vtiskl svůj obraz především do duše, duchovní hodnoty jsou*

stejně pro muže i pro ženu. Jsou si na tomto poli úplně rovni. Nerozlišovali proto ani nějakou zvláštní mužskou nebo ženskou zbožnost, řeholní pravidla byla stejná pro mužskou nebo ženskou větev téhož řádu. Je v tom mnoho pravdy, ale přece je ta úvaha jednostranná. Duchovní život není mužský nebo ženský v tom smyslu, že by tu platila různá pravidla různé hodnoty. Ale přece může být postoj ke stejným hodnotám trochu jiný u muže i u ženy. Obojí však směřují k tomu, aby byli „jako andělé“, tj. ne bez těla, ale jako ti, kteří vidí stále tvář nebeského Otce, které vede ve všem myšlenka na Boha.

Nesmrtelnost duše nepopírají jen materialisté, židokřesťanské sekty, adventisté, ale také bohužel i křesťané. Při jednom průzkumu se zjistilo, že v některých zemích značné procento křesťanů (katolíků z toho bylo naštěstí nejméně!) v Boha sice věří, ale nevěří v posmrtný život. Hlavním důvodem asi bude poněkud hrubá, lidská představa o nebi - někdo si myslí, že po smrti budeme pokračovat v pozemském způsobu života - jíst, pít, ženit se, vdávat; dále se lidem vynořuje prostorová představa - kde se tam všichni vejdem? a co tam celou věčnost budeme dělat? ... Pro nás je důležité, že půjde o stav nekonečné radosti a štěstí, které v tomto životě prožíváme velmi relativně nebo ještě lépe jsou jen takovým odvarem nebo zábleskem slávy, která bude u Boha. Máme se tedy na co těšit. Víme však, že máme už zde na zemi budovat Boží království. Touha po štěstí doslova žene člověka k tomu, aby usiloval ho dosáhnout už zde na zemi, - úsilím o štěstí druhých získáváme štěstí své. A tady to vidíme zase v jasných barvách na příkladu sv. Cecílie a pohanského krále Antiocha. Antioch chtěl být bohatý, mocný, slavný a šťastný tak, že si podrobí své poddané, bude jim ubližovat, zabíjet, krást, znesvěcovat posvátné věci - a slyšeli jsme, jak to dopadlo: místo radosti prožívá výčitky svědomí, deprese a umírá v naprosté opuštěnosti. Cecílie - horlivá křesťanka, slouží uvězněným spolukřesťanům, mrtvé pochovává, nakonec svým příkladem strhne i svého snoubence, který se dá pokřtít.

PONDĚLÍ 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 21. LISTOPADU 2022

Ježíš se rozhlédl a pozoroval, jak bohatí dávají do chrámové pokladnice své dary. Spatřil také jednu chudou vdovu, jak tam dala dvě drobné mince, a řekl: „Opravdu, to vám říkám: Tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní. Ti všichni totiž dali darem něco ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku dala všechno, co měla na živobytí.“ (Lk 21,1-4)

Viděl, jak bohatí lidé vkládají do pokladnice dary. Sbírký v kostelích, ať už jsou to kostely katolické nebo jiné, mají dvojí stránku. Jsou podmíněny sociálním složením naší společnosti, diktuje je praktický život. Ale vyjadřují také osobní postoj k Bohu. Peníze dáváme normálně jenom těm, kteří jsou naši, k nám patří nebo si je chceme získat, aby byli

na naší straně. Je to vidět např. na kostelích, které si v Americe postavili vystěhovalci různých národů. Bylo to často s velkými oběťmi, ale lidé neměli zavřenou ruku. Hlavní důvod byl: Je to náš kostel! V tomto duchu dávali také velké dary jeruzalémskému chrámu Židé. Byl to jejich chrám, na který byli tolik pyšní. Není v tom ovšem nic zlého. I dnes chválíme ty, kdo si sami postavili a chrání svou svatyni. Ale přesto křesťanství vyžaduje, aby se ten pojem „náš“ rozšiřoval a zduchovňoval. Podle stupně tohoto vývoje se měří i náboženská hodnota darů na svatyni.

Chudá vdova vložila více. Když se díváme na kostelní sbírky jenom z praktické stránky, přijdeme k závěru, že mají platit na církve především lidé bohatí. Chudí by měli být osvobozeni od všech povinností tohoto druhu. A přece světcí, kteří zakládali nějaké dobré dílo nebo stavěli svatyni, rádi brali příspěvky právě od chudých. Říká se o jednom z lidových apoštolů v Neapoli, že odepřel vzít sumu peněz od zbohatlíka s poznámkou: „To by mně kostel spadl, kdybych jej za ty peníze postavil.“ Dar je totiž symbolem vnitřního postoje. Dar Bohu pak má smysl tehdy, vyjadřuje-li duši. Vnějších věcí Bůh nepotřebuje. Duše pak má správný postoj k Bohu, když se modlí. Dáváme-li tedy něco pro Boží službu nebo na jakýkoli jiný účel, je-li to z lásky k Bohu, má to být vždycky úkon modlitby. Inspiruje jej vědomí, že daru potřebujeme nejvíc my sami, že jsme víc přijímající než dávající. To, co dáváme, je jenom jakoby malá splátka velkého dluhu.

Dvě drobné mince. Těžko se dá odhadnout, jakou to mělo hodnotu ve srovnání s dnešní měnou. Spíš si můžeme všimnout okolnosti, že ty mince byly dvě. Stává se totiž i nám, že když dáváme almužnu, jakoby automaticky vybereme z peněženky nejmenší peníz, který tam je. Ale vzápětí se zastydíme a přidáme ještě jeden. Člověk je totiž od přirozenosti lakomý. Pud sebezáchovy nás vede k tomu, abychom sbírali všechno sami pro sebe. Ale vede nás i druhý instinkt. Jsme společenští. Musíme tedy stále ustupovat druhým, s nimi se dělit. Děláme to ovšem skoupě, minimálně. Zásada obchodu je neplatit víc, než je naprosto nutné. Ale objevuje se v nás čas od času stud za tuto odměřenost. Proč se za to stydíme, když je to přirozené? I ten stud je krásný zjev. Ukazuje, že je v nás nějaká podivná síla, která přemáhá přirozený egoismus. Je to hlas druhé, vyšší přirozenosti, síla lásky. Je to jakoby druhá mince, která stále přeplácí tu minci první, odlesk Boží velkodušnosti.

V jeruzalémském chrámu na nádvoří žen byla klenotnice, kde bylo 13 pokladen. Poslední z nich byla určena pro libovolné dobrovolné dary. Z těchto peněz se nakupovala obětní zvířata pro celopaly. Dárce musel chrámovému služebníkovi, který měl u pokladny službu, říct sumu peněz, služebník to přepočítal, a pak je dárce mohl hodit do pokladny. Farizeové rádi vyhlášovali sumu, kterou dávali do pokladny hodně nahlas, aby si získali pověst dobročinných lidí. Ježíš pozoroval pyšné farizeje, ale všiml si i chudé vdovy, která sice dala malý obnos, ovšem před Bohem tento její čin byl velmi záslužný. Ona nedávala z přebytku, ale z nedostatku. Dala vše, co měla. Ježíš stojí vždy na straně chudých, a proto dává za vzor všem i chudou

vdovu. On sám se narodil ve chlévě, žil životem bezdomovce a zemřel smrtí otoka. Ztotožnil se tak se všemi hladovými, nemocnými, bezdomovci a uvězněnými. Být chudý znamená být nezávislý na všem, co nás chce spoutat a vnutit nám svá pravidla.

ÚTERÝ 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 22. LISTOPADU 2022

Když někteří mluvili o chrámu, jakými krásnými kameny a pamětními dary je ozdoben, řekl Ježíš: „Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, (všechno) bude rozbořeno.“ Zeptali se ho: „Mistře, kdypak se to stane? A jaké bude znamení, že to už nastává?“ Odpověděl: „Dejte si pozor, abyste se nenechali svést! Mnozí (lidé) totiž přijdou pod mým jménem a budou říkat: 'Já jsem to!' a 'Ten čas je tady!' Nechoďte za nimi! Až pak uslyšíte o válkách a vzpourách, neděste se, neboť to se musí stát napřed, ale nebude hned konec.“ Potom jim řekl: „Povstane národ proti národu a království proti království, budou velká zemětřesení, na různých místech hlad a mor, hrozné úkazy a velká znamení na nebi.“ (Lk 21,5-11)

Nezůstane kámen na kameni. Stavba budovy se děje tím, že se klade kámen na kámen a tím se pomalu roste do výše. Všecku lidskou práci, všecku námahu přirovnáváme k budování lepšího světa. Utopisté všech druhů věří, že se nám to podaří brzo a dokonale, že se všichni dočkáme lepšího světa. Ti, kdo utopím nevěří, říkají svorně, že se nedá svět předělat rychle, že je potřeba pracovat pomalu, ale vytrvale, a především doufat, neztrácet naději. Evangelní předpověď, jak se zdá, tuto naději zásadně boří. Nezůstane kámen na kameni. Znamená to, že všecko budování bylo nadarmo? Jak si máme vyložit předpovědi o pohromách, které mají přijít před koncem světa? Není radno, abychom je tuze upřesňovali. Ale jedno je jisté. Jako člověk vstupuje do slávy křížem, do věčného života smrtí, tak i svět, který budujeme, dojde do své dokonalosti ve znamení kříže, tj. úspěchu skrze tisíceré neúspěchy.

Povstane národ proti národu. Mluvíme-li o budování světa, myslíme především na to, že se zlepší sociální podmínky, že vzroste blahobyt. Ale svět se skládá především z lidí a z jejich poměrů. Pokrok si proto vždycky představujeme ve formě univerzálního míru. Války svět ničí. Touha po míru je věčná touha všech lidí dobré vůle. A přece jsou stále války! Ale utěšujeme se, že už lidstvo pro mír přece jenom mnoho vykonalo a že už dovedly spojené národy vyřešit mnoho rozporů. Věříme, že svět bez válek je možný. Ale zase tu je proti tomu proroctví evangelia. Jak se zdá, ohlašuje se tu válka světová v plném slova smyslu: Bude bojovat národ proti národu. Kdy a jak? Zase to nevíme přesně. Ale musíme si uvědomit, že smysl tohoto proroctví se dá pochopit jenom v souvislosti celku. První a základní předpověď evangelia je příchod Božího království. To je královstvím míru. Uskutečnění této slavné předpovědi nepřekazí ani skutečnost, že zatím národy bojují a nenávidí se.

Mnozí přijdou pod mým jménem a budou říkat: "Já to jsem." Boží království se uskuteční až s druhým příchodem Krista na tuto zemi. Kdy to bude? Je ovšem mnoho

netrpělivých. To vysvětluje, proč se tak snadno množí falešní proroci a rozšiřují falešná proroctví. Většinou mají ráz náboženský, a to sektářský. Jedna skupina se prohlašuje za vyvolenou a předpovídá zavržení celé mase lidí. Ale tento utopismus má daleko častěji profánní ráz. Jistí lidé se najednou stanou tak populárními, že se od nich očekává víc, než čeho je člověk schopen. Čeká se, že budou „otci národa“ nebo hlavou celého světa. Je to jejich vina? Mohou to být i lidé dobří a chtějí se stát „vůdci“ lidu z beznadějně situace. Mohou mít i zásluhy, které se nedají upřít. Ale je vždycky velmi nebezpečné očekávat od člověka to, co může dát jedině Bohočlověk – Kristus. Člověk bez Krista se dříve nebo později stane Anti-Kristem.

STŘEDA 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 23. LISTOPADU 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Vztáhnou na vás ruce, budou vás pronásledovat, vydávat synagogám (na soud) a do vězení, budou vás předvádět před krále a vladaře pro mé jméno. To vám dá příležitost k svědectví. Vezměte si tedy k srdci toto: Nepřipravujte se předem, jak se hájit. Vždyť já vám dám výmluvnost i moudrost, které nedovedou odolat ani odporovat žádní vaši protivníci. Budete zrazováni i od (vlastních) rodičů a sourozenců, příbuzných a přátel, a některé z vás usmrtí. Budete pro jméno mé ode všech nenáviděni. Ale ani vlas z hlavy se vám neztratí. Trpělivostí zachráníte svou duši.“ (Lk 21,12-19)

Budete ode všech nenáviděni pro mé jméno. V dějinách se střídají periody, kterým se říká klerikalismus a antiklerikalismus. Ale to je výraz nesympatický a částečný. V poměru k církvi se totiž odráží celková vlna sklonu nebo odklonu do náboženství. To pak občas nabývá fanatické formy, které se dají těžko vysvětlit přirozenou psychologií. Ztrácí-li někdo zájem o hudbu, přestane chodit na koncerty. Ale nenapadne ho, že by měl zničit koncertní síň a zavřít hudebníky do vězení. Jakou logikou vysvětlíme, že ten, kdo nevěří v Boha, považuje za svého úhlavního nepřítele řeholní sestru, která se v klauzuře modlí? Ateismus není jenom problém přesvědčení. Většina těch, kdo říkají, že nevěří, se ve skutečnosti Boha bojí. Samozřejmě pak přenášejí svůj postoj na všechno a na všechny, které vidí ve spojitosti s Bohem. Nesnášejí kříž na stěně, uplivnou si před kněze apod. Jeden z řeholníků, kterému se to přihodilo, řekl dotyčnému: „Jak by to bylo pěkné, kdybyste skutečně dokázal vyplivnout všecku tu čerň ze srdce. Budu se za to modlit!“

Nepřipravujte si předem, jak se hájit. Co všecko zmůže u soudu dobrý obhájce obžalovaného! Dá si někdy velice mnoho zaplatit, ale stojí to za to. Prostuduje případ, uváží všechny možné dotazy ze strany soudce, námitky ze strany žalobce. Naštěstí nejsme často předvoláni k soudu. Ale přesto nás soudí naše vlastní okolí. Připravujeme se na to, jak uhájit vlastní práci, vlastní postavení před pomluvami a podezříváními. Když pak jde o věc Boží, v tom případě bychom se neměli připravit, jak ji správně obhájit? Vždyť i ta se občas musí hájit. Ale je tu ještě jeden činitel, na který se nesmí zapomínat. Hájí se totiž

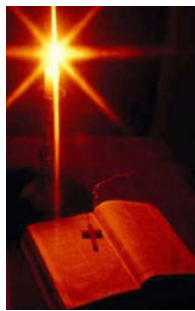
Bůh sám. V přítomnosti ho často obžalovávají, ale soud dějin mu dá vždycky za pravdu. Dějiny jsou totiž ponenáhlym, ale jistým zjevením spásy. A v toku těch dějin jsou i lidé, kteří jsou na straně Boží. Bůh jim tedy zjevuje, co mají v pravý čas povědět. Stávají se „vyznavači, tj. vyznají před světem pravdu, která vítězí!

Ani vlas se vám z hlavy neztratí. Na hranicích se musí lidé prokázat pasem. Znamená to, že mohou projít, že je nezadrží policie. Zajímavé jsou staré pasy. V Benátské republice měly formu doporučujícího dopisu. Začínají oslovením neznámého člověka, kterému se pas dostane do ruky. Pak se představuje dotyčná osoba, které pas patří, upozorňuje se na to, že stojí pod ochranou Benátské republiky a doporučuje se tedy i pozitivně, aby se k jejímu občanu chovali s láskou. Ve středověku se podobné listině říkalo ochranný „glejt“ na cestu. Obrazně řečeno jsme i my na cestě cizím územím, protože je naše vlast, jak dosvědčuje sv. Pavel, v nebi (2Kor 5,1). Ale i nám dává Bůh pas, glejt do ciziny. Není psaný, ale je to osobní zaručení, že stojíme pod Jeho ochranou a že by každé pokoření nebo ohrožení naší osoby bylo přímou urážkou našeho Ochránce. Můžeme si přát něco bezpečnějšího?

Pokaždé, když slyším úryvek z evangelia o pronásledování učedníků, tak si vzpomenu na nezapomenutelnou historku ze 4. ročníku gymnázia, kdy jsem si podal přihlášku do semináře, jak jsem byl na koberečku u své třídní učitelky. Ta si zavolala ještě svého manžela, také učitele, a pustili se oba dva do mě a snažili se zvrátit mé rozhodnutí jít na kněze. Vzpomínám si už jen hodně málo, ale to podstatné bylo, že mě chtěli na základě ateistické ideologie rozbít základy naší víry. Bohužel se jim to nepodařilo, protože jsem jim vyvracel jeden argument za druhým, takže si nevěděli se mnou rady. Nebylo to nějakými mými exkluzivními znalostmi jako spíše pomoc shůry, že Bůh mě dal skutečně vhodná slova do mých úst, a tak jsem se na vlastní kůži přesvědčil o pravdivosti těchto slov, která jsme právě slyšeli. Vy děti a mládež jste už nezažili to, co třeba moji vrstevníci a starší. My ještě prožili dobu, kdy ten, kdo chodil do kostela měl problém v práci i ve škole, protože se to psalo do posudků a tím se dotyčný nemohl třeba dostat na vysokou školu, kterou si vybral nebo vůbec mít nějaký postup třeba i v zaměstnání. Kněží na tom byli také špatně. Ke svému působení potřebovali tzv. státní souhlas a mohli o něj přijít třeba tím, že se věnovali lidem i mimo kostel, jezdili někam s mládeží, apod. Já si vzpomínám třeba na jednoho kněze, který působil v naší farnosti jako kaplan, věnoval se mladým lidem, zakládal tajně různá společenství, takže komunisti po něm jeli, no a pak ho na rok zavřeli do vězení za to, že na faře objevili cyklostyl, což byl takový předchůdce kopírky nebo tiskárny, na kterém tiskl písně, které nyní zpíváme při mši svaté a ještě jiné články s duchovní tematikou. My máme dnes svobodu. Bohu díky za to. Na druhé straně však na nás číhají další nepřátelé - ne vnější, ale vnitřní: televize, hry, zábavy a všechno možné, co se nám snaží nahradit Pána Boha. vytrvejte ve víře - dávejte přednost kostelu před vším, modlete se a pamatujte si - kdo má Boha, má všechno!

ČTVRTEK 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 24. LISTOPADU 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Až uvidíte Jeruzalém obklíčený vojskem, pak vězte, že je blízko jeho zpusťování. Tehdy ti, kdo budou v Judsku, ať utečou do hor; kdo budou v Jeruzalémě, ať z něho odejdou; kdo budou na venkově, ať do města nevcházejí, protože to jsou dny odplaty, kdy se naplní všechno, co je psáno. Běda ženám, které budou v těch dnech těhotné nebo budou kojit! Přijde totiž velká pohroma na tuto zemi a Boží trest na tento lid: padnou ostrým mečem, budou odváděni jako zajatci mezi všechny národy; po Jeruzalémě budou šlapat pohané, dokud se čas pohanů nenaplní. Budou znamení na slunci, na měsíci i na hvězdách, na zemi úzkost národů, bezradných nad hukotem a příbojem moře; lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přijde na (celý) svět, neboť hvězdný svět se zachvěje. A tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s velikou mocí a slávou. Až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení. (Lk 21,20-28)

Přijde velká pohroma na tuto zemi. Velká většina starozákonních proroků ohlašuje pohromy, které mají přijít na Jeruzalém a na celou zemi. Historie jim pak dala za pravdu. Přihodilo se to, co předpovídali. Stejného rázu jsou i předpovědi Kristovy o pádu města Jeruzaléma. I tu se ukázala pravdivost proroctví velmi brzy. Město Jeruzalém je však obrazem budoucího světa a Izrael znázorňuje církev. Předpovědi pohrom se tedy vztahují i na nás. V jakém smyslu jim máme rozumět? Proč se nám ohlašují? Na prvním místě je užitečné si uvědomit, že proroci nejsou druh jasnovidců. Předmět jejich kázání není přímo budoucnost. Mluví k lidem své doby. Jejich předpovědi se podobají analýzám lékaře: Budete-li žít tak, jak žijete, bude to mít takové a takové následky. Každý hřích má za následek pohromy. Pokračujete v hříchu? Přijdou pohromy. Je tedy v každém proroctví i pozitivní hodnota. Můžete se napravit, můžete pohromám předejít.

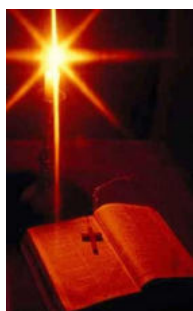
Po Jeruzalému budou šlapat pohané. Hlavním předmětem biblických proroctví je Jeruzalém, město Boží, město svaté, hora Sion, na které stál chrám. Proto také když se mluví o blížících se pohromách, za největší z nich se považuje znesvěcení svatých míst. Bůh jakoby je opustil. Nebudou se tam konat oběti, chrám nebude místem modlitby. Novozákonní bohoslužba už se nekoná v Jeruzalémě, ale na celém světě a její hlavní oltář je lidské srdce. Ale i tu přicházejí pohromy ve formě tzv. sekularizace. Lidské myšlenky a přání ztrácejí vztah k Bohu, člověk se přestane modlit. Po jeho ideálech „šlapou pohané“, tj. banální zájmy hmotné a hmotařské. Člověk, který byl pokřtěn a ještě si říká křesťan, se už v ničem neliší od ateisty. Jeho posvátné a krásné srdce vymizelo a zůstal tam kal banality. Jeho mysl se stala jakoby průjezdním místem cizích zájmů, které jeho samého ničí.

Až se naplní čas určený pohanům. Biblické předpovědi pohrom mají ještě jinou zvláštní stránku. Nejsou definitivní. Bible nezná tragédie v literárním slova smyslu. Zlo není definitivní. Má určený čas. Teologové říkají, že jsou v tomto životě všechny Boží tresty „medicinální“. Slouží jako lék, aby se člověk mohl napravit. Proto mají určený čas a smysl. Teofan Zatvornik si všiml, že je v každém pronásledovateli církve jakási nevysvětlitelná nervozita. Zlo všude pracuje s velkým spěchem. Ve srovnání s pronásledovateli

náboženství se jeví věřící jako pomalí a liknaví. Ale Teofan to nevidí jenom negativně. Spěch znamená slabost. Dábel ví, že jsou jeho dny sečteny, že má jenom relativně krátký čas, musí tedy jednat rychle a brutálně. Bůh má naopak věčnost. Žalm to vyjadřuje smělým přirovnáním: „Bůh se jim směje...“ (Žl 2,4). V pohledu z výše věčnosti jsou všechny pohromy na světě jen malou epizodou v dějinách spásy.

Co Bůh řekne, to se jistě stane. Slovo Boží, na rozdíl od slova lidského, nepostrádá uskutečnění. U Boha slovo a čin jsou jedno. Pán Ježíš předpověděl zkázu Jeruzaléma, což se stalo v roce 70 po Kristu. O život přišlo podle historiků 1.100.000 lidí, 96.000 židů bylo odvečeno do Říma a ostatní byli prodáni do otroctví. To se už stalo. V závěru evangelijního poselství byla řeč i o definitivním konci světa, který je před námi, a který způsobí kosmická katastrofa. Současní vědci jsou si vědomi toho, že taková katastrofa možná je, ba dokonce se obávají, že by to nemuselo ani tak dlouho trvat. Zdá se, že jsme stále v nebezpečí a ohrožení. Nám věřícím však tyto skutečnosti nemají nahánět děs a hrůzu, ale právě naopak, jsme vyzváni, abychom vzpřímili svou hlavu, protože se blíží naše vykoupení. Každým dnem se blíží příchod našeho Pána. To je důvod k naději, optimizmu a radosti. Budeme-li se snažit myslet a jednat jako Ježíš, pak není žádný důvod k nějakým obavám. Zlo bude definitivně zničeno. Padne velký Babylón, který je v Janově proroctví symbolem zla, pýchy, nemravnosti a všech špatností. Dobrou zvítězí nad zlem a vše bude navěky rozlišeno. Jásavé 'Aleluja' pak bude znít navěky. Amen.

PÁTEK - 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 25. LISTOPADU 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Vztáhnou na vás ruce, budou vás pronásledovat, vydávat synagogám (na soud) a do vězení, budou vás předvádět před krále a vladaře pro mé jméno. To vám dá příležitost k svědectví. Vezměte si tedy k srdci toto: Nepřipravujte se předem, jak se hájit. Vždyť já vám dám výmluvnost i moudrost, které nedovedou odolat ani odporovat žádní vaši protivníci. Budete zrazováni i od (vlastních) rodičů a sourozenců, příbuzných a přátel, a některé z vás usmrtí. Budete pro jméno mé ode všech nenáviděni. Ale ani vlas z hlavy se vám neztratí. Trpělivostí zachráníte svou duši.“ (Lk 21,12-19)

Nebe a země pominou. Na ikonách posledního soudu bývají nahoře dva andělé, kteří svíjejí nebeskou oblohu. Je ve formě svitku, na který se kdysi psávaly knihy. Na rozvinutém je vidět slunce, hvězdy, měsíc. Nyní se svíjí tak, jako když se kniha dočetla a odkládá se. Podle prastarých mytologií je čas věčný. Je to bůh Chronos, který zrodil bohy i lidi. Jeho symbol je kolo, které se stále točí, nebo had, který užívá svůj vlastní ocas. V tom čase máme všichni nějaké hodiny, léta, a pak nás kolo života rozdrtí. Země má čas delší. Jsou to „věky“. Ale i ty pominou. Po této zemi přijdou jiné, ve věcích budoucích. Tak si to představovali staří pohané. Biblické pojetí je docela jiné. Bůh se nezrodil v čase, ale vládne

na věky věků. Není času poddaný. On jej dává zemi i lidem. Ten darovaný čas znamená poslání, úkol. Kdo své povinnosti splnil, vyčerpal svůj čas, který dostal.

Nepomine toto pokolení, než se všechno stane. V minulém století byli někteří exegeti, kteří mysleli, že Ježíš předpovídal konec světa, jako by byl velmi blízký. Proto i sv. Pavel myslel, že někteří z jeho současníků se dočkají druhého příchodu Kristova (srv. 1Sol 4,15). Jisté je, že se současníci Ježíšovi dočkali pádu Jeruzaléma, který je obrazem posledních dnů světa. Ale slova sama mají i hlubší, nadčasový smysl. Bůh stvořil svět a dal mu nezvratitelný rytmus. Nic nemohlo vzniknout, nedal-li tomu Bůh existenci, ale také nic nemůže pominout, než se stane to, k čemu to bylo stvořeno. Proto mluví Bible často o „plnosti času“. Všechno přichází, když se „naplnil čas“ (srv. Lk 1,20). Tím víc to platí o životě člověka. Zdá se, že je mnoho smrtí náhodných, nepředvídaných. Vypadají, jako by nečekaně překazily splnění úkolu. Ale to je lidská iluze. Úkoly Boží a lidské se nekryjí. Bůh nikoho nevolá k sobě „předčasně“, ale až se „stane všechno“, co patří k jeho životu.

Moje slova nepominou. Všecko pomíjí, nic nezůstává. Říkají, že řecký filosof Herakleitos, který vycházel z tohoto zjištění, nakonec umřel smutkem. Proto se starala řecká antická filosofie o to, aby našla ve světě něco, co nepomíjí, něco stálého. Jen to může být pravé. Klasičtí myslitelé došli k závěru, že stálými a neproměnnými jsou ideje, myšlenky. Kdo je Platón? Už se dávno rozpadl v prach. Ale jeho myšlenky dodnes žijí, čtou se jeho knihy. Dějiny národů tvoří především jejich kultura. Ta pak roste z myšlenek velkých lidí. Ty myšlenky pak žijí v knihách, ve školním vyučování, v mluvě národa. Jsou jakoby naším duchovním podnebím, ve kterém rosteme. Proto si všichni „idealisté“ myšlenek lidstva velmi váží. Ale přece jen přehánějí. Ideje se zapomenou, přetvoří, degenerují. Bible vidí základ dějin také v myšlence, ne však v lidské, ale Boží. Bůh ji vyslovil na počátku svým slovem. A to, co Bůh řekne, je věčná skutečnost. Kristus pak je Bůh. Proto i Jeho slova vytvářejí dějiny, jsou jejich věčný smysl.

SOBOTA 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 26. LISTOPADU 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Dejte si pozor, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a pozemskými starostmi, aby vás den (soudu) nezastihl znenadáni; přijde totiž jako léčka na všechny, kdo přebývají na celé zemi. Proto bděte a modlete se v každé době, abyste mohli všemu tomu, co se má stát, uniknout a obstát před Synem člověka.“ (Lk 21,34-36)

At' vaše srdce není zatíženo. Jistě jsme už víckrát sami zakusili, jak je těžké být na koncertě, když máme strach o to, co se děje doma. Jak málo osvěží procházka rozkvetlými loukami, když se bojíme zitřejší zkoušky. Máme oči, máme svěží nohy, máme volný čas, ale není volné srdce, tíží je starost. Když zatíží srdce malé starosti tak, že neslyšíme hudbu a nevidíme viditelný svět, jak bychom mohli vnímat neviditelnou skutečnost duchovní, slyšet tajemnou symfonii Božích tajemných hlasů! Nadarmo vyzývá liturgie: „Vzhůru srdce!“ Je připoutáno k zemi. Jak je osvobodit? Duchovní autoři mluví obrazně. Syrský

autor opat Izaiáš ujišťuje, že je srdce lehoučké jako peříčko. Zavanutím Ducha svatého se vznese. Ale nesmí být vlhké, polévané vodou, která prší z mraků, tj. ze všeho, co zastíňuje slunce. Sluneční paprsky naopak peříčko osuší tak, že se vznese. Slunce pak je Kristus, paprsky jsou Jeho slova.

Omamnými opojeními. Víme, jak těžko chodí opilí. A přece si vypili, aby se jim ulehčilo. V čem má být to ulehčení? Člověk je např. nespokojený v rodině, bojí se jít domů. Zastaví se v hospodě a pije, aby zapomněl, aby omámil nervy. Zdá se, že to působí. Ale na jak dlouho? Na tom už opilci nezáleží. Je chudák, už bez toho nemůže být. Ale je současně obrazem nás všech. I my jsme na cestě domů, do věčného života. Většina z nás se však bojí, nemá chuť se tam objevit. Nezbyvá tedy, než se zastavit v hospodě tohoto světa a vypít to, co se tu nabízí, abychom zapomněli na život po smrti. První známka opilosti pak se brzo projeví: potácení. Od jednoho zájmu k druhému přebíháme, v ničem nestojíme pevně. Smějeme se nelogicky, tj. hledíme se bavit něčím, co nás dělá ve skutečnosti smutnými. Těžký je život těch, kdo se snaží zapomenout na to, co je opravdu před nimi.

Životními starostmi. Kdo se opíjí, chce zapomenout. Starostlivý si naopak připomíná všecko, myslí na každou maličkost. Ale myslí neúměrně. Podřadné ho tak zaměstná, že mu hlavní uteče. Příklad takové zbytečné starostlivosti jsou výletníci do přírody, kteří s sebou nabrali tolik věcí, vlečou se s nimi a celou pozornost upoutávají k tomu, aby nic neztratili. I oni tedy slouží jako obraz. Je jisté, že do věčného života vejdem především tím, že děláme dobře povinnosti tohoto života. Ale mohou se dělat někdy s takovou vervou, že se zapomene, proč se to všecko dělá. Nedělní klid, dědictví staré židovské soboty, je instituce velmi důležitá. Po šesti dnech shonu máme mít možnost se zastavit a myslet na budoucnost. Sedmý den týdne, jak říkají východní autoři, má nám připomenout „den osmý“, tj. život po vzkříšení z mrtvých, věčnost.

Mezi studenty gymnázia byla anketa, která sledovala reakci žáků na otázku: co bys dělal, kdyby tvůj život měl za 24 hodin skončit? Asi 200 studentů odpovídalo a výsledky nebyly příliš uspokojivé - mnoho z nich by strávilo poslední den svého života pitím, konzumací drog a sexuálními radovánkami. Snad jediná studentka napsala, že by chtěla svůj poslední den strávit v kostele, sama s Bohem, chtěla by mu poděkovat, že jí dopřál prožít tak naplněný a šťastný život. Každého z nás tento den s velký "D" čeká. Rozhodující bude, kam bude tíhnout naše srdce: buď k víru tohoto světa anebo k Bohu a službě bližnímu.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

PŘES PRÁH NADĚJE

s Tomášem kardinálem Špidlíkem, S.J., čestným občanem Pustiměře

Votivní svíce u sarkofágu Michelangela Buonarrotiho, bazilika Sana Croce, Florencie, *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, Firenze, Itálie, 10. 7. 2019.

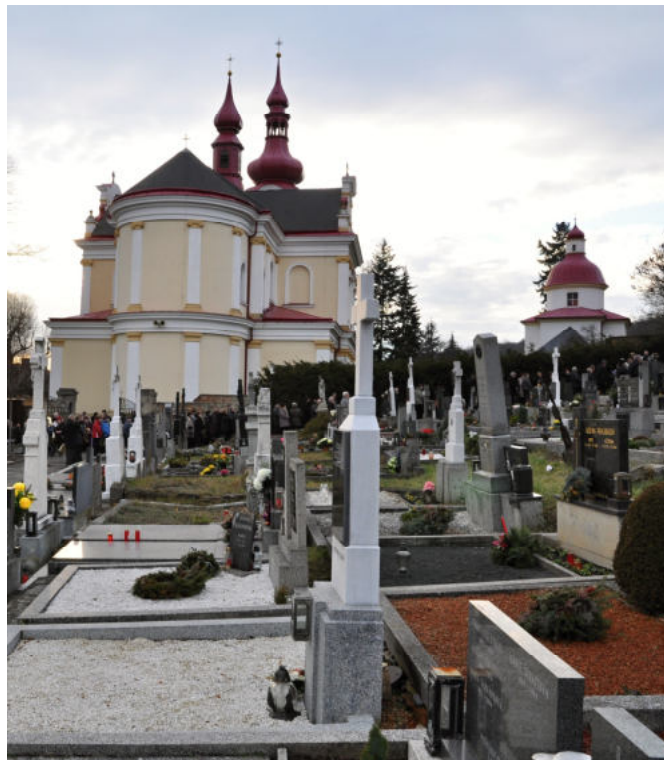
Náhrobní kameny

Zdá se některým lidem divné, když vidí uvnitř kostela zasazené ve stěnách náhrobní kameny, někdy i docela blízko u oltáře. Namítají, že by neměly mít místo zde, kde se hlásá radost z věčného života. Tento zvyk se považoval za zvláštní privilegium pro ty, kdo kostel postavili. Dnes je dost omezené. Uvnitř chrámu jsou hrobky jenom těch, kdo byli prohlášeni za svaté nebo blahoslavené, tedy těch, o kterých sama církev úředně dosvědčuje, že s Kristem žijí a kralují na věky věků. Jejich hrob sice není prázdný, jak je hrob Krista a Panny Marie, ale často se tu dějí údivná vyslyšení modliteb s odvoláním na přimluvu pochovaného.

Od pravěku se mrtví normálně ukládají hluboko do země. „Hřbitove, hřbitove, zahrádka zelená, do tebe padají nejdražší semena. Padají, padají, ale nevzcházejí, snad je ti hrobaři hluboko sázejí.“ Obecný název té "zahrádky" nezní však tak pesimisticky. Od pravěku se mrtví normálně ukládají hluboko do země. „Hřbitove, hřbitove, zahrádka zelená, do tebe padají nejdražší semena. Padají, padají, ale nevzcházejí, snad je ti hrobaři hluboko sázejí.“ Obecný název té "zahrádky" nezní však tak pesimisticky. Český výraz hřbitov, lidově moravsky *krchov*, je z německého *Kirchhof*, dvorec okolo kostela. Slovenský *cintorín* je z latinského *coemeterium*, spárna, noclehárna. To jsou ovšem názvy až z doby křesťanské, inspirované vírou ve vzkříšení z mrtvých. V Bibli se zachoval prastarý termín, který znamená místo pod zemí. Tam se opravdu ukládají mrtvá těla. Ale staré národy tam posílaly s tělem i duši. Latinsky se to podzemí přeložilo *infernum*. To nezní povzbudivě, protože *infernum* znamená peklo. Dodnes si lidé nevědí rady, když mají vysvětlit to, co se modlí: Ježíš "vstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých". Vzpomínám si, jak nám pan kaplan ve škole vysvětloval, že to nebylo peklo, ale jenom předpekli, kde očekávali vzkříšení spravedliví. Co k tomu výkladu řekneme? Jenom to, že je tuze názorný. O záhrobních tajemstvích se mluví obrazně, ale nesmíme brát obrazy tuze doslovně. Když řekneme, že nás někdo opustil a šel na druhý svět, nehledáme ten svět někde za Amerikou nebo za Austrálií. Zeměpis necháme stranou. Tak také rozumíme biblické mluvě, že někdo sestoupil do podsvětí, do pekel, do předpekli. Neznamená to nic víc, než uvědomění, že skutečně zemřel. Nemá naději vrátit se mezi živé. Tak se jevila i smrt Kristova. Sestoupil do pekel, tj. umřel skutečně. Důstojník, který byl odpovědný za popravu, mu dal pro jistotu ještě probodnout srdce a pak smrt úředně doložil místodržícímu. Uložili jej do hrobu, hrob zavalili kamenem. A byla tu postavena i hlídka.

Je pozoruhodné s jakou přesností evangelisté posbírali tyto údaje. Mělo se totiž brzy nato přihodit něco neslýchaného, čemu se nedá lehkou uvěřit. Ten, o kom je jisté, že skutečně sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých. Učedníci, kteří ho hledali v hrobě, našli kámen odvalený a jej samého na vlastní oči viděli a s ním mluvili. Nepodlehli halucinaci, mohli tedy fakt dosvědčit.

Abychom si uvědomili jedinečnost tohoto zjevení, stojí zato porovnat je s učením jiných náboženství. Svého času se o to pokusil Solovjev a málem by byl přitom ztratil víru. Jako chlapec vyrostl v křesťanské rodině, babička ho učila modlit se a vysvětlovala mu katechismus. Ale jako student přišel do Petrohradu na universitu a tam začínala být moderní Darwinova vývojová teorie a on jí uvěřil. Ale jedna věc jej přitom zarazila. Svět a život se tedy stále vyvíjí. To je potěšitelné. Ale smutné na tom je, že tu stále jedna generace žije pro další. Každý člověk musí umřít, aby mohlo růst lidstvo. Zmizet ze země a udělat místo jiným, to by měl být můj úkol na zemi? Není divu, že tu zasahují na obhajobu člověka všechna

náboženská vyznání. Ujišťují nás, že smrtí vejdem do jiného lepšího světa. Tam už neplatí Darwin, ani přírodní fatalistické zákony, nejsou nutné oběti, ale naopak se za ně dostává věčná odměna. Představovat si můžeme jakkoli, obrazy jsou někdy hodně fantastické, ale podstata nauky je u všech náboženství stejná. Proč tedy považovat křesťanskou víru za nutnou ke spasení? Solovjev si kladl tuto otázku tak vážně, že začal studovat a srovnávat různá náboženství. V té době napsal i životopis Mohamedův. Výsledek těch studií byl pesimistický. Neviděl tu žádný podstatný rozdíl. Všechna náboženství přesvědčují umírající lidstvo, že po smrti vstoupí do nového jiného světa věčného a přesto tam nikdo rád nespíchá. Proč? Protože je to život jiný, docela odlišný od našeho zdejšího, který je sice ubohý, ale který máme přesto rádi. Závěr této úvahy? Ani náboženství neřeší tragédii smrti, hledí se jí vyhnout. Ani tu otázka smrti nemá odpovědi. Jak by ji tedy našel filosof svými úvahami? A přece osvícení Solovjevovi jednoho dne došlo. Navrátil se k víře podobně jako Goethův Doktor Faust, když uslyšel velikonoční zvony. Pochopil, že je v křesťanské víře něco podstatně nového, jedinečného. Kristus zemřel, ale neodešel do nějakého nového neznámého světa, vrátil se nazpět na zemi, vstal z mrtvých. Namítneme, že se však brzy nato vznesl na nebe, tj. potvrdil, že je v nerozlučném spojení s Otcem. Ale to se stalo s příslibem, že se zase vrátí na zemi, aby měla celá země a všichni věřící plnou účast na jeho vítězství nad smrtí. Ve *Skutcích apoštolů* čteme, jak s ním po jeho zmrtvýchvstání učedníci seděli a on je učil o Božím království. Spontánně tedy se ho ptali: „Pane, už v tomto čase chceš obnovit království izraelské?“ Dostali odpověď: „Není vaše věc znát čas a dobu, kterou si Otec ponechal ve své moci.“ Viděli ho hned nato, jak se vznáší na nebe. Aby si však to zjevení nevyložili špatně, tj. ve smyslu všeobecně náboženském, dva andělé je napomenuli: „Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde tak, jak jste ho viděli odcházet“

(Sk 1,2-11). Budeme na to čekat dlouho? Nevíme, ale Písmo svaté končí v *Apokalypse* modlitbou: „Přijď! A kdokoli to slyší, ať řekne. Přijď!...Ten, od něhož je to svědectví, praví: Ano, přijdu brzo. Amen, přijď, Pane Ježíši! *Maranathá*“ (Zj 22,17-20).

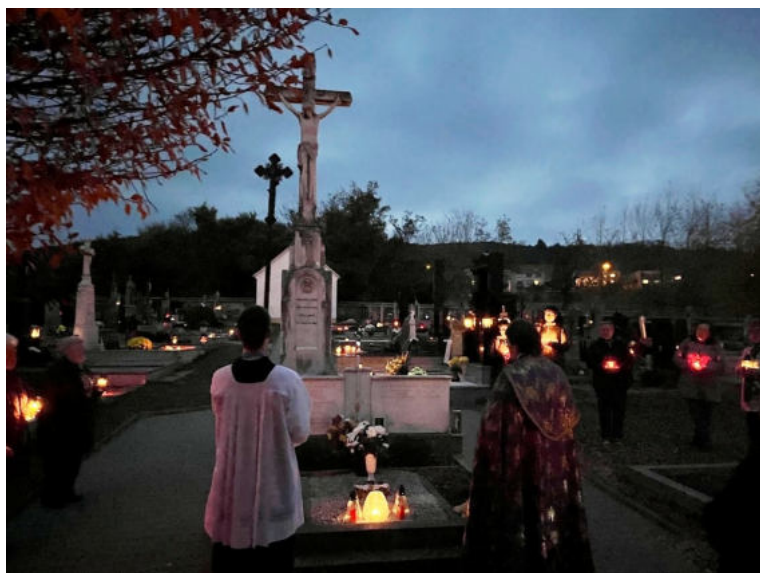
Jak se toto zjevené tajemství projevuje konkrétně v našem životě? Vyjadřujeme to stručně. Všichni umíráme, tedy sestupujeme obrazně řečeno do pekel, ztrácíme tělesný styk se světem, duše vystupuje do nebe, do trvalého styku s Bohem. Ale plnost našeho vítězství nad smrtí bude až ve spojení se všemi ostatními a s celou zemí ve slávě. Odvalí se všechny náhrobní kameny a na hřbitově, zahrádce zelené, vzejdou a vykvetou semena jakkoli hluboko zasetá. *Maranathá*.

Modlitba za mrtvé

Šel jsem se projít po rozsáhlém římském hřbitově Campo Verano. Je to jedno z neklidnějších míst uprostřed městského hluku a v jistou hodinu tam potkáte jen málo náhodných chodců. Ale jednoho jsem potkal a ten měl hned chuť dát se do řeči. Byl to starý jednoduchý člověk. Zeptal jsem se ho jenom formálně: „Přišel jste se pomodlit za mrtvé?“ Zakroutil hlavou: „Modlit se musíme za živé. My máme trápení. Mrtvým už je dobře.“ - „Odkudpak víte, že je mrtvým dobře?“ - Jo je přece samozřejmé. Odešli a nikdo z nich se nevrátil. Mají se tedy dobře.“ Pánko se svému vtipu sám nahlas zasmál.

Ale jak tomu je, když se nad otázkou zamyslíme vážně? I lidé, kteří chodí málo do kostela, na Všechny svaté a na Dušičky přece jenom zajdou na hřbitov a pokřižují se u hrobu zesnulých. Když už se sami neumějí modlit, často dají na modlitby v kostele. Křesťanský pohřeb bývá poslední pouto jejich příslušnosti k církvi. Ale ptáme se: Jsou pohřební obřady jenom zvykem křesťanským? Máme doklady o prastarých předkřesťanských zvycích, v nichž objevujeme např. tyto prvky: umytí a oblečení mrtvého do svátečního oděvu, položení na postel, ke které přicházejí známí, procesí s lampami a uložení mrtvého do země během čtyřiaadvaceti hodin. Křesťané staré zvyky převzali, dali jim však nový význam a něco také vypustili. Tak např. lamentaci plaček u mrtvého nahradili recitací žalmů nebo růžence. U národů okolo Středozevního moře byly rozšířeny

pohřební hostiny. Nebývalo to hned při pochovávání ale ve třetí, sedmý a třicátý den po smrti, nebo ve třetí, devátý a čtyřicátý den po smrti. Pohané tomu dávali svůj výklad: mrtvý se přivolává ještě na svět, aby se známými naposled pojechl. Křesťané v těchto hodech, jimž říkali latinsky *refrigerium*, viděli naopak předobraz budoucí hostiny nebeské. Že to nebylo vždycky dost zbožné počínání, je vidět z toho, že to v Miláně sv. Ambrož zakázal. V některých krajích z toho zůstal zvyk rozdávat při pohřbu

posvěcené chlebičky a v Rusku sladkou kaši jako obraz budoucí sladkosti v nebi. Jedna pochybnost však zůstává, když sledujeme tyto staré předkřesťanské zvyky. Byly to skutečně modlitby za zemřelé, nebo jenom vzpomínkové slavnosti, popřípadě s pověrečnými pokusy vyvolat nazpět duchy mrtvých? Není to vždycky jasné. Náznaky opravdové modlitby za zemřelé známe z Egypta a z afrických lidových zvyků. Naopak učený Platón to považoval za nesmysl. Podle něho se mrtví vznesli do říše idejí, zbavili se těla, dosáhli tedy už dokonalosti a slouží za příklad nám, abychom je následovali. Ve Starém zákoně nacházíme prakticky jenom jeden jasný text o modlitbě za zemřelé, v 2. knize Makabejské (2 Mak 12,38-46). Tam čteme, že Juda Makabejský dal po bitvě posbírat mrtvoly a nechal je pochovat v jejich rodinných hrobech. Potom udělal sbírku, která vynesla okolo dvou tisíc stříbrných drachem, poslal je do Jeruzaléma, aby se tam za mrtvé přinesla smírná oběť, aby jim byly odpuštěny hříchy.

V tomto smyslu se i křesťané začali starat o to, aby se za zemřelé přinesla smírná oběť. V nové situaci to už ovšem nebyla oběť starozákonní, ale slavení eucharistie, mše. U Tertuliána nacházíme zprávu, že se jejich jména při liturgii výslovně jmenují. V byzantské liturgii se připomínali mrtví při ranní modlitbě. Jakým způsobem naše modlitba mrtvým pomáhá, o tom příliš nespokulovali. Byli si však jisti, že očistění duše nekončí v okamžiku, kdy člověk naposled vydechne. Přejít do věčnosti je důležité stádium života. Sv. Řehoř Veliký učí, že modlitby věřících při tomto přechodu očistění duše zkracují.

Síla těchto modliteb je ovšem ve spojení s obětí Kristovou. Proto se od 4. století rozšiřoval zvyk podávat umírajícím, pokud je to možné, eucharistické přijímání. Koncil Nicejský z r. 325 poprvé užívá pro toto poslední přijímání názvu *viaticum*, dar na cestu. Zbožní se starali o to, aby se eucharistie dávala umírajícím i vícekrát denně, aby zemřeli pokud možno s hostií v ústech. Je tu jakási podobnost se starým pohanským zvykem. Pohané dávali totiž mrtvým do úst peníz, aby ti měli na zaplacení převozu na loďce do říše mrtvých. Křesťanský zvyk, i když se tomu pohanskému navenek podobá, dostal ovšem jiný význam. Eucharistie neslouží jako převoz do říše mrtvých, ale právě naopak jako záruka věčného života, ujištění, že ten, kdo navenek zemřel, ve skutečnosti žije; eucharistie je záruka návratu, vzkříšení z mrtvých. Právě proto, že křesťanské modlitby za zemřelé nemají ráz loučení, ale jsou spíš výrazem naděje na budoucí shledání, doporučuje se, aby se obřadům nedával tuze smuteční charakter. V byzantském obřadu užívali kněží ponejvíc bílých ornátů. A když se např. v Rusku vlivem západních pohřebních ústavů začaly užívat černé, církevní synoda to stále zakazovala. U nás černá barva byla stálým zvykem, bílé ornáty se užívaly jenom při pohřbu nevinných dětí. Pokoncilní instrukce zavádějí spíš barvu fialovou, podobně jako v době adventní a postní. Je to symbol pokání. Nemůžeme totiž docela ztratit z mysli to, že smrt člověka je trestem za hřích a že přináší smutek těm, kdo byli zemřelému blízcí. Ale pokání vítězí nad hříchem i jeho důsledky. Je proto současně i výrazem útěchy. Někde se zavádí i zvyk, že se po ukončení zádušní liturgie zpívá velikonoční píseň s radostným Aleluja.

Do této krásné atmosféry se ovšem nehodí teatrální banálnosti a čistě světské bombastické oslavné řeči, jež vzpomínku na zemřelého spíš hledí zahladit než v srdci pozůstalých uchovat. V jedné velké městské farnosti ponechal farář všechny křty a pohřby jáhnovi. Ten si ovšem musel připravit o těchto dvou tématech řadu kázání. Ptal jsem se ho, není-li to nudné stále mluvit o stejných, a zároveň opačných tématech. Odpověděl mi, že se mu to zdálo jenom na počátku. Ale teď už sám pochopil, že ta dvě témata nejsou opačná, ale stejná a nutně se doplňují. Obě totiž jsou vyznáním křesťanské víry ve věčný život.

SV. ANEŽKA PŘEMYSLOVNA

+ 1282 ♦ 740 ♦ 2022

List papeže Jana Pavla II. pražskému arcibiskupovi, Františku kardinálu Tomáškovi, u příležitosti 700. výročí úmrtí sv. Anežky

Ctihodný a milovaný bratře,

v roce, kdy církev slaví osmisté výročí narození serafinského Otce Františka z Assisi, je vhodné si také připomenout, že 2. března uplyne sedm set let od blažené smrti blahoslavené Anežky České, která spolu se svatou Klárou věrně kráčela v jeho šlépějích, když opustila dům, bratry, sestry, matku i otce pro lásku ke Kristu a aby vydávala svědectví Jeho evangeliu (srv. *Mk* 10,19). Žila a zemřela v Praze, pověst

jejich ctností se však už za jejího života šířila celou Evropou. Proto se i já chci připojit, jak to činili už moji předchůdci a zvláště její současník Řehoř IX., k oslavě této blahoslavené, kterou právem po staletí Pražané a český lid vzývají jako svou přímluvkyni u Boha, a která je současně také jednou z nejušlechtlejších postav Vašeho národa.

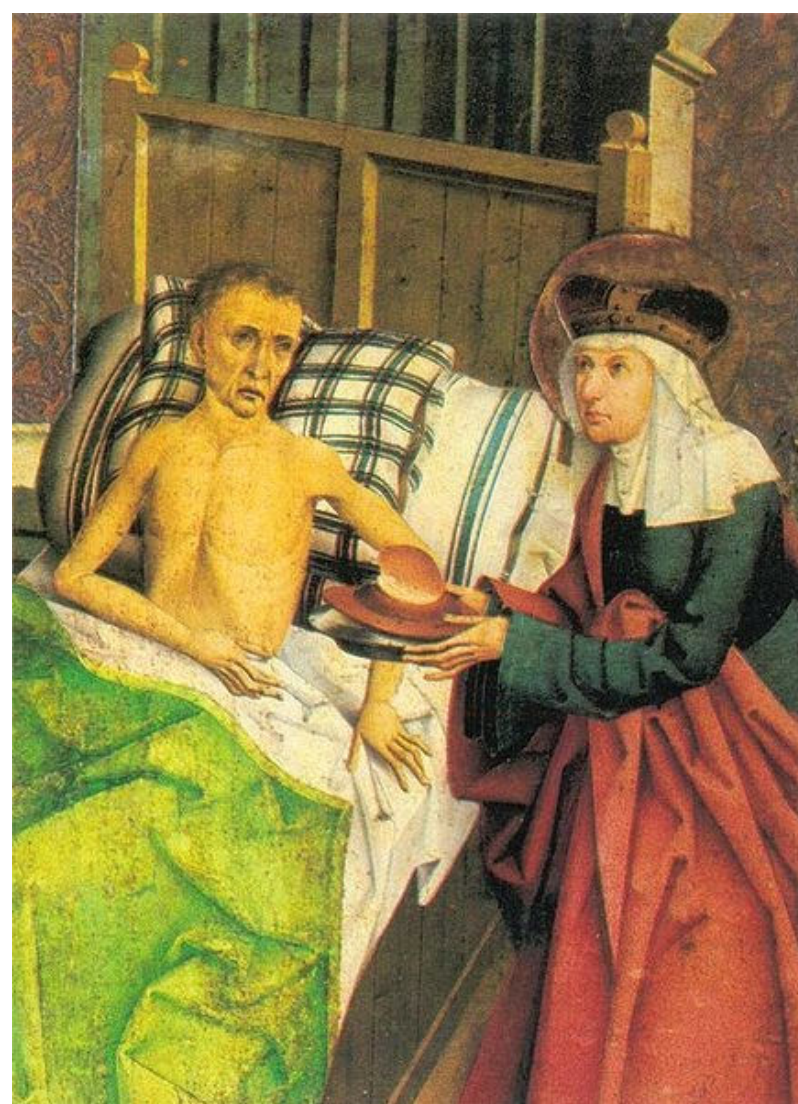
Život blahoslavené Anežky byl mimořádný, stejně jako i celá její osobnost. Byla dcerou českého krále Přemysla Otakara I., narodila se na přelomu prvního desetiletí třináctého století a byla spřízněna s předními královskými a knížecími rodinami střední Evropy a Dánska. Po otci pocházela ze slavného rodu českých světců Ludmily a Václava, její prarabou byla svatá Hedvika Slezská, její sestřenicí svatá Alžběta Durynská a její neteří svatá Markéta Uherská. Klidu rodinného života se však těšila jen krátce.

Už jako tříletá byla spolu se starší sestrou Annou poslána do kláštera cisterciáček v Trebnici u Vratislavi, v němž tehdy žila i svatá Hedvika. Ta útlému děvčátku vštěpovala základní pravdy víry, ta ji učila i prvním modlitbám a uváděla ji do křesťanského života. Příklad tety se hluboce vepsal do Anežčina srdce a následně ji provázal celým životem. V šesti letech byla svěřena premonstrátkám doksanského kláštera, kde se naučila číst a psát. Už tam byla tak zaujata modlitbou, že jí dávala přednost před hrami s kamarádkami.

Zasnoubení s Jindřichem, sicilským a německým králem, synem císaře Fridricha II., vytrhlo osmiletou Anežku ze zátiší kláštera a uvedlo ji do světského prostředí vídeňského dvora, kde jako budoucí císařovna měla nabýt patřičného vychování. Ale Anežka se tam necítila dobře. Rozdávala hojné almužny a častými posty umrtvovala své tělo. Už tehdy se zcela zasvětila Matce Boží a po jejím příkladu toužila uchovat své panenství neporušené. Zásnuby tedy byly zrušeny. Přesto však se česká princezna nevyhnula politickým spekulacím, které se na její účet odehrávaly na pražském královském dvoře. Za manželku

ji chtěl i sám císař Fridrich II. a ze sňatku sešlo jen díky samotnému papeži Řehoři IX., který na Anežčinu prosbu intervenoval u jejího bratra. Zpráva o tomto odmítnutí, zdůvodněném slovy apoštola: „ti, kdo mají co dělat s tímto světem, ať v něm neutkvějí, neboť věci tohoto viditelného světa pomíjejí“ (1Kor 7,31), se však rozšířila po celé Evropě a vzbudila velký obdiv.

Anežka si z celého srdce přála žít evangelijní ideál a „starat se o věci Páně, aby byla svatá na těle i na duši“ (1Kor 7,34). Dobře totiž věděla, že kdo se dá přemoci láskou k pozemským statkům, není s to radovat se v Pánu (srv. Sv. Řehoř Veliký, *In Ezechielem* II., XVIII., IX., 16: CCL 142, str. 896). Když se od českých šlechticů, kteří se vrátili z Itálie, dozvěděla o sv. Františkovi z Assisi a o novém řádu svaté Kláry, zatoužila i ona následovat chudého Krista v naprosté chudobě. Zbavila se proto všech svých šperků, ozdob i rouch a výtěžek rozdala chudým, maje na paměti, že dobré skutky, i ty, co pocházejí z pomíjivých statků, nepomíjejí nikdy. Příklad svaté Hedviky a svaté

Alžběty Durynské, „těšitelky nuzných“, ji vedl k založení hospice v Praze, a při něm bratrstva Křižovníků s Červenou hvězdou (kteří se později stali řeholními kanovníky, srv. *Annuario Pontificio* 1981, str. 1207), aby pečovali o nemocné. Anežka sama pak vstoupila do kláštera klarisek, který předtím zbudovala v Praze na břehu Vltavy v části, které se dodnes říká „Na Františku“. „Jako holubice se vznesla z potopy zvráceného světa do archy svatého řádu“ (J. Kapistrán Vyskočil, *Legenda blahoslavené Anežky a čtyři listy svaté Kláry*, Praha 1932, str. 107), provázena dalšími pěti dívkami, dcerami předních pražských šlechtických rodin. V klášteře se k nim připojilo pět klarisek, pocházejících z Trenta, které tam vyslala sama svatá Klára. Ta jí později od svatého Damiána poslala list, v němž vyjadřuje potěšení z Anežčina věhlasu, „známého nejen jí, ale skoro celému

světu“ a s nadšením chválila ji chválila za to, že dala přednost zasnoubení s Kristem přede všemi poctami světa, a z celým srdcem si zvolila „přesvatou chudobu a tělesná strádání“, a tak se stala nevěstou „nejvznešenějšího Ženicha“ (Vyskočil, *cit. dílo, List I.*, str. 139).

Tak se mezi oběma Božími ženami zrodilo jedno z nejkrásnějších přátelství. Přestože jim nebylo dáno setkat se na této zemi, a jejich životy se tolik lišily, pojila je stejná láska ke Kristu a táž touha po svatosti.

Klášteř klarisek v Praze se díky Anežčinu příkladu stal ohniskem, z něhož vznikaly další kláštery v Čechách, Polsku i v jiných zemích.

Anežka se vzdala i své pravomoci nad hospicem, který založila a jenž měl klariskám zajišťovat nezbytnou obživu, a prohlásila, „že chce raději trpět nouzi a bídu, než se odklonit od Kristovy chudoby“ (Vyskočil, *cit. dílo*, str. 109).

Láska, planoucí v jejím srdci jí nedovolovala uzavírat se do neplodné samoty, ale vedla ji k tomu, aby se dala do služby všem. Starala se o nemocné sestry, pečovala o malomocné a postižené nakažlivými chorobami, prala jim šaty a v noci je vyspravovala, a tak dosvědčovala, že stavba jejího duchovního života spočívá na pevném základě pokory. Tak se stala matkou nuzných a získala si v srdci pražských chudých a prostých místo, které jí patří po staletí.

Její činnorodá láska byla živena modlitbou, soustředěnou na Kristovo utrpení. Trpící Kristus totiž pro ni byl vyjádřením nejvyšší lásky a jeho Kříž jí dodával útěchu především v posledních letech jejího života, kdy s hrdinskou trpělivostí a bez nářku snášela neštěstí, křivdy, chudobu i nemoci, a tak až do krajnosti následovala Krista. Milovala samotu jako příležitost oddávat se modlitbě a kontemplaci, během níž často upadala do extáze.

Se spolusestrami nehovořila mnoho, ale pokud mluvila, její slova byla prodchnuta láskou ke Kristu a touhou po ráji, takže jen stěží skrývala slzy.

Jako vzácné dědictví Františkovo a Klářiino uchovávala úctu k Eucharistii, a bylo to její zásluhou, že tato pronikla i do klášterů řádu a později vyvrcholila v touhu po každodenním svatém přijímání.

Utrpení provázelo Anežku neustále.

Byla často nemocná. Když se jednou roznemohla natolik, že tušila blízký konec a chtěla přijmout viaticum, niterný hlas jí ujistil, že ji na věčnost předejdou všichni členové její rodiny. A vskutku, během svého dlouhého života viděla umírat svého otce, některé příbuzné, své bratry a sestry, - a mezi nimi i samotného krále Václava I., jehož se jí podařilo smířit ve svém klášteře s odbojným synem Přemyslem Otakarem, a byla svědkem jejich polibku míru, - a téměř všechny jejich děti. Aby vypila kalich utrpení až do dna, měla 26. srpna 1278 během večerních modliteb vidění tragické smrti svého synovce, krále Přemysla Otakara II., který toho dne padl v bitvě na Moravské poli.

Také Klára, její nejmilejší sestra, zemřela mnoho let před ní, roku 1253, v roce, kdy zemřel její otec. Přátelství mezi Anežkou a Klárou trvalo dvě desetiletí, bylo stále ryzejší a tím silnější až do té míry, že italská světice milovala českou blahoslavenou jako matku i dceru zároveň. Před smrtí se s ní rozloučila tklivým listem, v němž ji nazvala „polovinou své duše“ (Vyskočil, *cit. dílo, List IV.*, str. 147).

Anežčin život pohasínal jako obětní svíce za obzvlášť smutných okolností. Čechy byly po smrti Přemysla Otakara II. obsazeny cizími vojsky, panoval tu zmatek a násilí, lidé mřeli hladem a morem, a před branou klarisek, jejichž spíže byly prázdné, se tísnili vyhladovělí umírající, hledající pomoc. Uprostřed těchto hrůz Anežka – už tehdy uctívaná jako svatá – uzavírá 2. března 1282 svou pozemskou existenci. Její odchod ze světa byl prodchnut láskou okolostojících sester a Menších bratří, i její vroucí touhou po nebeském Ženichu. Ještě před smrtí sestry napomínala, aby Jej vždy věrně milovaly a následovaly Ho v pokoře a chudobě, a po příkladu svatých Františka a Kláry byly vždy podřízeny jeho Zástupci a Římskému Stolci.

Tak v přesmutné době, kdy usouzení a opuštění Čechové úpěnlivě vzývali svého národního ochránce svatého Václava, aby „nedal zahynouti jim ni budoucím“ („Svatováclavský chorál“), mohli otevírat svá srdce i Anežce, dceři téhož královského rodu, která z útrap oněch dnů odešla na věčnost, aby jim pomáhala u trůnu svého božského Ženicha. A tak tomu bylo i později. Její krajané, vědomi si její dobroty a milosrdenství, jak je projevovala během pozemského života, hledali u ní útočiště a pomoc, a tak vznikla úcta, kterou potvrdil a schválil můj předchůdce Pius IX. v roce 1874.

Co však nyní, můj ctihodný a milovaný bratře, říká tato vaše Blahoslavená vám, kteří žijete v její zemi v dnešní době? Především stojí před vašimi zraky jako vzor dokonalé ženy (srv. *Př 31,10*), která umí uskutečňovat své ženství ve velkorysé a nezištné službě, jež v jejím případě zahrnovala celý národ, od královské rodiny až po ty nejchudší a nejodstrčenější. Zasvěcené panenství učinilo její srdce svobodným, více jej zapálilo láskou k Bohu a ke všem lidem (srv. *Perfectae Caritatis* cit. u Jana Pavla II., *Familiaris consortio*, 16), a dosvědčilo, „že Boží království a jeho spravedlnost je onou drahocennou perlou, která stojí za to, aby se jí dala přednost před jakýmkoli jiným byť sebecennějším pokladem, protože je jedinou nepomíjející hodnotou“ (Jan Pavel II., *Familiaris consortio*, 16). Jako zakladatelka řádu Křižovníků s červenou hvězdou, který trvá dodnes, a prvního kláštera klarisek na českém území, Anežka ukazuje i na hodnotu řeholního institutu, kde bratři a sestry „po příkladu prvotní Církve, v níž obec věřících měla jedno srdce a jednu

duši (srv. *Skt* 4,32), vedou společný život, setrvávajíce na modlitbách a ve společenství téhož ducha“ (srv. *Skt* 2,42; *Perfectae Caritatis*, 15). Jako pravá dcera svatého Františka, uměla Anežka „moudře užívat stvořených věcí tak, aby už nyní přiváděly k tomu, co je věčné“ (*Vstupní modlitba 17. neděle v mezidobí*). Sytila hladové, starala se o nemocné, posluhovala starým, povzbuzovala bezradné a tak dokázala přinášet pokoj a smíření, dodávat útěchu a novu naději.

Ctihodný bratře, není snad třeba i dnes takové ochotné a nezištné služby? I tam, kde by už nebyli ti, kdo hladovějí po chlebu hmotném, žije přece ještě tolik lidí, kteří se cítí osamoceni a opuštěni, kteří jsou zarmoucení a zoufalí, kterým chybí teplo upřímné lásky a světlo ideálu, který neklame. Nepotřebují snad potkat ve svém životě Anežku, která by jim přinesla pokoj a radost, úsměv a naději?

Tajemství blahoslavené Anežky tkvělo v jejím spojení s božským Ženicem, v její modlitbě. V modlitbě, které se naučila ještě jako dívenka od svaté Hedviky, modlitbě, která se stala dýcháním její duše a nevyčerpatelným pramenem nesmírné síly, kterou projevila v tolika zkouškách svého života. Jaký to příklad pro kněze a řeholníky, pro vychovatele a rodiny! Bez Krista nejsme křesťany, ale nelze mít Krista, jestliže ho nehledáme ve stálé a vytrvalé modlitbě. „Kdo zůstává ve mně a já v něm, přináší mnoho ovoce, neboť beze mě nemůžete dělat nic“ (*Jan* 15,5).

Blahoslavená Anežka si zvolila evangelium, a žila i jeho blahoslavenství. Blahoslavenství chudých, plačících, tichých, těch, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, blahoslavenství milosrdných, šířitelů pokoje, pronásledovaných (srv. *Mt* 5,3-10). Její život a zvláště jeho poslední léta, nebyly snadné. Ale ona, právě proto, že byla čistého srdce, dokázala ve všech lidských událostech vidět Boha, a proto zůstávala silná a plná důvěry, vědoma si toho, že (těm, kdo milují Boha všechno napomáhá k dobrému“ (*Řím* 8,28).

Anežka nebyla okrajovým příběhem vašich dějin, Spíše je jedním z posledních a nejkrásnějších květů dynastie Přemyslovců, kteří vstoupili do dějin svatým Václavem a jeho babičkou svatou Ludmilou, kterou pokřtil svatý Metoděj. Jde o kořeny vaší národní kultury, o vaší duchovní identitu. Střežte žárlivě toto dědictví a předávejte je neporušené vašim dětem! Kéž Vám z nebe pomáhá blahoslavená Anežka, tak jako svou přímluvou přispívala tolika generacím před vámi během pohnutých dějin vaší vlasti.

A protože jde o apoštolku františkánské spirituality ve vaší zemi, rád bych, milovaný a ctihodný bratře, použil slov Prost'áčka z Assisi: „Ať vám Pán žehná a ochraňuje vás! Ať vám ukáže svou tvář a je k vám milosrdný! Ať na vás milostivě pohlédne a dá vám svůj pokoj!“ Ze srdce uděluji své zvláštní apoštolské požehnání Tobě, Tvým ctihodným spolubratřím v biskupské službě, kněžím a seminaristům, řeholníkům a řeholnicím, i všem věřícím Československa.

Z Říma, 2. února 1982, čtvrtého roku mého pontifikátu.

Joannes Paulus II

Sv. Anežka u pomníku sv. Václava v Praze
/J. V. Myslbek/

*“Moudrostí svítila své rodné zemi,
útěchou vlasti byla v dobách všech,
modliteb zastřela ji perutěmi,
bouřlivý mrak když hrozil nivám Čech.”*

“MULIER FORTIS”

(interview s postulátorem kanonizace Anežky České,
prof. P. Jaroslavem Polcem¹, +2004)

Připravoval jste podklady pro svatořečení blahoslavené Anežky České. S jakými nadějemi jste tehdy svou práci spojoval, a jak se Vám tyto naděje vyplnily?

Znamenalo to projít všechny soudobé dokumenty, které se týkaly života svaté Anežky. To znamená nejenom její životopis a čtyři listy sv. Kláry, ale také všechny zmínky o ní v různých, i cizích kronikách, protože ona se vyskytuje také jinde. Dále se jednalo o snahy o vypracování nové řehole pro klarisky, protože sv. Anežka se účastnila aktivně také na této práci. Takže bylo potřeba prostudovat problémy, spojené s onou řeholí. To jsme ještě v době, kdy žila sv. Klára. Pak bylo třeba nikoliv napsat životopis, ale především seřadit dokumenty chronologicky a tématicky do skupin, aby se připravil materiál pro dvě komise: jedna byla komise historická, složená s odborníků-historiků v Římě, a pak další komise složená z teologů. Ty pak měly o záležitosti rozhodnout. To byl vlastně můj úkol, který víceméně zabíral léta od narození svaté Anežky až přibližně do roku 1500. Mons. Němec, který se mnou spolupracoval, se zase postaral o to, že sebral hlavní dokumenty, které se týkaly nepřetržité úcty ke svaté Anežce až do dnešní doby. Nesmírně pomohl také apoštolský list Jana Pavla II., který vydal u příležitosti 700. výročí smrti svaté Anežky. Když jsem tenkrát chodil na kongregaci a připravovali jsme celý proces, především dokumenty, které se zachovaly, říkával jsem si: ‘Co asi svatá Anežka vyvede, až proces skončí?’ Protože situace, která byla v posledních letech jejího

¹ Jaroslav Polc se narodil 14.9.1929 v Chicagu českým rodičům. Po přestěhování rodiny do Prahy zde absolvoval základní a střední školu; maturoval na Jiráskově gymnáziu v roce 1948. Poté studoval v letech 1948-1950 na St. Procopius College v Lisle, v americkém státě Illinois. Teologická studia absolvoval v Římě v letech 1950-1955 na Papežské lateránské univerzitě, kde získal licenciát teologie. Po vysvěcení na kněze 25.9.1955 v Green Bay v Wisconsinu (USA) působil několik let v duchovní správě v diecézi Green Bay. V roce 1962 byl promován na doktora teologie na Papežské lateránské univerzitě. V letech 1960-1962 byl současně knihovníkem Papežského pastoračního ústavu na téže univerzitě a tajemníkem nově založeného patristicko-středověkého ústavu "Jan XXIII.". V roce 1963 byl jmenován ředitelem knihovny Lateránské univerzity a byl jím až do roku 1991. V roce 1964 získal licenciát církevního práva na Ústavu obojího práva Lateránské univerzity a diplom školy paleografie a diplomatiky při Vatikánském tajném archivu. V letech 1968-1989 řídil náboženskou edici římské Křesťanské akademie, v níž vyšlo 110 svazků, a spolupracoval s Křesťanskou akademií na přípravě odborných symposií. Zároveň spolupracoval s římskými ústředními církevními úřady a s filatelistickým a numismatickým oddělením Vatikánské pošty při navrhování série známek s českou a ekologickou tematikou. 29.4.1991 byl Jaroslav V. Polc jmenován docentem pro obor církevní historie Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy (KTF UK) v Praze a 14.10.1992 profesorem pro obor katolických církevních dějin a patrologie. Od roku 1994 byl rovněž členem odborné komise Českého historického ústavu v Římě. V čele KTF UK stál jako děkan v letech 1997-2002. Zemřel 15.1.2004 v pražské Nemocnici pod Petřínem.

života skoro neřešitelná - doba braniborské okupace Čech, kdy v Čechách vlastně panovalo bezvládní, kdy Braniboři ničili zemi, a kdy syn Přemysla Otakara II., malý Václav II., král a dědic české země byl odvečen do Branibor - trvala vlastně až do smrti svaté Anežky. A více méně tři měsíce po její smrti se situace najednou skoro zázračně rozřešila. Malý Václav II. se vrací zpátky do Čech, a za jeho vlády nastává velký rozkvět české země. A to byla otázka, kterou jsem si kladl: zda se bude opakovat něco podobného. A bylo to, řekl bych, skoro prozřetelnostní, že jsem s tím tak dlouho otálel, a že jsem neměl čas, takže zatímco bylo možné ty dokumenty sebrat během dvou až tří let, trvalo to od roku 1982 až do roku 1989. Co se stalo, to všichni víme.

Mnoho lidí, možná že většina národa, spojovalo události konce roku 1989 se svatořečením blahoslavené Anežky. Když se podíváme kolem sebe dnes, vypadá to, jako by to nadšení, s nímž lidé vítali svatořečení blahoslavené Anežky z větší části vyprchalo; jako by si lidé na tuto národní svěťci už ani nevzpomněli, kromě charitativní oblasti. Jaký je Váš názor?

Svatý Bernard už dávno napsal, že 'nadšení to je něco jako stoh slámy: zapálí se a shoří!' Myslím si, že to je situace, která následovala po kanonizaci svaté Anežky. A svatá Anežka tomu národu opravdu pomohla. Já bych to skutečně spojoval. Situace sice šla k nějaké změně už tenkrát, ale takovým prvním impulzem bylo, když Jan Pavel II., den po svatořečení sv. Anežky 'mařil' dozor státu nad Církví během oné velké audience, kterou udělal v aule Pavla VI. 12.000 lidí, která vypadala jako politický projev, poněvadž nebylo věty, která by nebyla přerušována bouřlivým potleskem. A byl to určitý program pro Církev zde, až dojde k oné veliké změně. Takže jsem skutečně přesvědčen, že tato kanonizace, která byla vysílána také Československou televizí, a kterou současně vysílal Vatikánský rozhlas i Svobodná Evropa, skutečně měla vliv na změnu situace.

Svatá Anežka žila v době tak trochu podobné době naší: s elitářskými, kosmopolitickými a konzumními trendy. Jaký měl její příklad vliv na českou společnost té doby, a nebylo by vhodné a možné využít jej i dnes?

Řekl bych, že sv. Anežka upozornila tenkrát, jako věrná následovnice sv. Františka z Assisi, na skutečné hodnoty. Jednak v osobním životě na skromnost, pokoru a především chudobu. A potom v jejím styku s ostatními na cit s lidmi, kteří jsou pronásledováni; styk s lidmi, kteří jsou sociálně slabí. To bylo cílem jejího života. Ale přitom to nebyl nějaký humanismus, který se často hlásá a nějaké nadace, které sice pomáhají potřebným lidem, - nakonec bych řekl, že konečně i ty nadace ať chtějí nebo nechťejí jsou inspirovány charitativní činností Církve, která byla odjakživa nositelkou charitativních snah. Ale že sv. Anežka, na rozdíl od takových čistě lidských trendů, spojovala právě tuto svoji činnost s hodnotami nadpřirozenými.

Co říká sv. Anežka Vám osobně? Čím je Vám významná a blízká? Pomáhá Vám její příklad nějak ve vašem osobním životě?

Mně je kromě toho, co jsem již řekl, blízká asi jednou věcí. A to zdůraznil kdysi také sv. Otec ve svém zmíněném apoštolském listě. Ona byla, jak říkáme 'Mulier fortis' čili 'silná žena', která když byla přesvědčena, že má pravdu, nebála se ani papežů. A máme skutečně dopisy papežů, které to dokazují. Právě proto ji také papežové dávali za vzor například kastilské královně té doby, a jiným už pro její velmi statečné rozhodnutí, že z princezny se stává prostou řeholnicí. To byla veliká věc a bylo k tomu zapotřebí velké odvahy. Ta odvaha ji provázela celým životem. Vždyť nakonec ona zajistila mír českému království,

když smířila Přemysla Otakara s jeho otcem Václavem I. během bratrovražedné občanské války. Byla to ona, která přinesla mír české zemi. V tom by snad bylo možné vidět vzor pro nás k nastolení míru mezi znesvářenými lidmi v této zemi.

Poněvadž se o této osobnosti všeobecně ví tak málo, mohl byste říci něco o jejím životě?

Anežka byla dcerou českého krále Přemysla Otakara I. a jeho druhé manželky, dcery uherského krále Konstancie. Mezi Anežčiny předky tedy patří na otcově straně svatá Ludmila a svatý Václav a její sestrou z prvního Přemyslova manželství je slavná dánská královna Markéta-Dagmar. Její neteří byla uctívána jako světice a titul blahoslavené jí potvrdil papež Pius IX. v roce 1874; je dobré si tu připomenout, že její tetou byla kněžna svatá Hedvika Slezska, její sestřenicí slavná svatá Alžběta Uherská, narozená v Bratislavě, a že její neteří byla svatá Markéta Uherská. Anežčíným prastrýcem byl rakouský vévoda svatý Leopold. Tedy tolik svatých v příbuzenstvu.

Církev ale přece nedává někomu titul blahoslaveného jen proto, že má řadu svatořečených příbuzných. Proč se o Anežce toho vzhledem k nim ví tak málo?

Zatímco úcta k světcům se obvykle rozvíjí až po jejich smrti, u Anežky tomu bylo naopak. Pověst o její svatosti se šířila Evropou už za jejího života. Papež Řehoř IV. dával její příklad za vzor jiným princeznám. Sama svatá Klára, žijící v Assisi, ji zahrnuje ve svých čtyřech listech chválou. Hned po Anežčině smrti vzniká v Praze její latinský životopis, který spolu s žádostí Elišky Přemyslovny a pražských měst o svatořečení byl zaslán papeži. Dříve než došlo k jednání, stal se Anežčin klášter a s ním i Anežčina úcta v Čechách jednou z nesčetných obětí husitských válek. Později si Češi už jen ve zlých dobách opakovali, že v Čechách nastane mír, až se ztracené tělo Anežčino opět najde.

A našel se někdy její hrob?

Dosud se po něm marně pátralo. Část Anežčinych ostatků se ale přece jen neztratila. Vdova po císaři Maximiliánovi II. Marie si v roce 1576 odnesla z Prahy její spodní čelist do svého rodného Španělska. Ostatek se pak dostal do majetku její dcery a od ní spolu s jinými ostatky do kostela královského zámku El Escorial. Část těchto ostatků daroval předloni španělský král Juan Carlos křižovnickému řádu do Vídně. Tam se nyní uchovává v kostele svatého Karla Boromejského.

Čím se vlastně Anežka proslavila?

Narodila se v Praze koncem prvního desetiletí 13. století. Jako tříletá byla poslána do Trebnice, kde ji v klášteře cisterciáček vychovávala její teta svatá Hedvika. U premonstrátek v Doksanech se jako sedmileté děvčátko naučila číst a psát. Pak s ní otec začal plánovat výhodný sňatek. Byla zasnoubena nastávajícímu císaři Jindřichu VII. Proto ji poslali k dvoru rakouského vévody do Vídně. Ten však nakonec pletkami zmařil plány Přemysla Otakara a mladého krále získal pro vlastní dceru. Anežka se vrátila do Prahy. Do dalších plánů otce a bratra krále Václava I. zasáhl sám papež Řehoř IX., který Václava požádal, aby na Anežku nenaléhal, poněvadž se vdávat nechtěla. Toužila totiž zasvětit svůj život Bohu v klášteře. Z jejího věna a štědrých darů bratra vznikl Na Františku první komplex gotických staveb toho druhu v Čechách. Mimoto založila Anežka u Pražského,

později Karlova mostu, špitál pro chudé a nemocné a při něm zvláštní bratrstvo s červenou hvězdou k jejich ošetřování. Je to dnešní řád křižovníků s červenou hvězdou, jediný vzniklý na české půdě. Do kláštera Na Františku poslala z Tridentu svatá Klára klarisky a k nim pak vstoupila i Anežka.

Proč Anežka zakládala nový klášter? Nestáčílo snad vstoupit do některého z domácích klášterů, například do benediktinského kláštera sv. Jiří, který založili Přemyslovci a kde přemyslovské princezny bývaly abatyšemi?

Zásluhou Anežčinou byl do Čech uveden řád, jehož spoluzaldadatelem se svatou Kláru byl sám svatý František z Assisi. Byl to řád nový a jeho hlavním ideálem bylo žít ideál Františkovy naprosté chudoby. Byla to odpověď na rozmařilý život v tehdy kvetoucí Itálii. František i Klára byli z majetných měšťanských rodin, ale zatoužili chudí následovat příklad chudého Krista. Tím se také jejich kláštery lišily od často bohatě nadaných a šlechtou vydržovaných starších klášterů. Oni chtěli žít výhradně z almužen jiných a nemít žádný majetek. Tento ideál tak nový a nezvyklý, ale odpovídající doslova evangeliu zaujal Anežku, takže i ona sama se stala klariskou.

To je i dnes myšlenka moderní. Nemají snad i mladí lidé dnes často obdobné sklony?

Právě proto, že tolik mladých zvlášť dnes začíná toužit po prostém životě, vzrůstá mezi nimi i zájem o svatého Františka. Dnes se často odsuzuje někdy i nevybranými slovy kapitalismus a majetní lidé. I oni však mají vážnou povinnost vůči společnosti. Proto je ani svatý František, ani svatá Klára ani blahoslavená Anežka nikdy neodsuzovali a nikdy jimi nepohrdali. Místo slov jim dávali příklad, jak se bohatství dobrovolně zřící tím, že se sami zbavili všeho. A jejich příklad jich přitáhl více než prázdná slova. Ještě při vší chudobě se kláštery klarisek stávaly středisky péče o chudé, nemocné a opuštěné. Tak tomu bylo i Na Františku.

Víme něco bližšího o Anežčině smrti, jejíž výročí si připomínáme?

Ano. Její životopisec nám zaznamenal dost podrobností. Pozadí ale k ní tvoří to, co je zapsáno v Kronice o zlých letech braniborských. Čechy žily po tragické smrti Přemysla Otakara II. pod braniborskou okupací. Malý Václav II. byl vězněn na Bezdězi. Země byla systematicky drancována okupanty. K tomu se připojila neúroda a z ní vznikl hlad a mor. Uprostřed těchto hrůz, když ani sestry samy sebe nemohly uživit, byl jejich klášter obležen vyhladovělými chudáky. Tehdy odešla na věčnost Anežka obklopená svými sestrami a Menšími bratry. Ještě na smrtelném loži sestry napomínala, aby jako vzácné dědictví po Františkovi a Kláře hleděly vždy následovat Krista, svého nebeského Snoubence, v pokoře a chudobě, a aby byly stále poslušny Jeho nástupce na zemi a Římského stolce.

Jaký byl Anežčin vztah k rodné zemi a k Čechům?

Na tuto otázku nelze dát rychlou odpověď a také se o ni dosud, pokud známo, nikdo nepokoušel. Anežka žila od útlého mládí v prostředí, ve kterém se patrně česky málo hovořilo. Mateřskou řečí její matky Konstancie nebyla čeština. Pocházela z Uher. ale jako ostatní její předchůdkyně na českém trůně i ona byla německého původu. Svaté Hedvice dodnes vyčítají německý původ a její řeholnice přišly do Trzebnice z Bavorska, zatímco

premonstrátky přišly do českých Doksan z Porýní. Je-li pravda, že vzácná latinská modlitební kniha, obsahující mimo modlitby i umělecky provedené obrázkové biblické dějiny, sepsaná pro mladou dívku, dnes uchovávaná v Morganově knihovně v New Yorku - o níž se tvrdí, že patřila malé Anežce, když se v Doksanech učila číst, jak o tom hovoří její životopisec - pak se jen potvrzuje tento dojem, že Anežka v útlém mládí nežila v českém prostředí; všechny vysvětlivky k modlitbám jsou totiž psány staroněmecky, stejně tak jako výklad k biblickým výjevům.

Další léta trávila Anežka se svým doprovodem na německy mluvícím dvoře rakouských vévodů. Při návratu na otcův dvůr do Prahy jí bylo patnáct let. Přemysl Otakar se po zmařeném zasnoubení se synem císaře snažil pro dceru získat jiné mocné ženichy v cizině. Patrně v těch letech se v Anežce začíná plně vyvíjet pocit sounáležitosti k české zemi pro její příslušnost k panovnické rodině a její dynasticko-duchovní tradice. Na Pražském hradě byla pochována pramáti jejího rodu Ludmila, v pražské katedrále její příbuzný a ochránce Čechů svatý Václav. Právě v Anežčině době se začíná rozvíjet jeho úcta a on o mnoho let později je viděn s ostatními českými ochránci v bitvě u Kressenbrunu a dává vojsku jejího bratra vítězit.

Pomáhala-li na počátku matka i bratr Anežce uskutečnit její ideál založením špitálu pro chudé a kláštera klarisek, tím více pak ona se stala rádkyní Václava I. a jeho syna Přemysla Otakara. Václav I. doznává papeži, že Anežka je mu milejší nad všechny lidi, Přemysl Otakar ji ctil nikoliv jako tetu, ale jako vlastní matku. O králi Václavovi píše zase papeži papežský legát, že se řídí především Anežčinými radami. V jejím klášteře také dochází po bratrovražedné válce mezi otcem a synem k smíru obou. Tam předpovídá i Přemyslovi jeho smrt na Moravském poli, kterou pak sama spatřila během vytržení.

Členům přemyslovské rodiny pomáhala i duchovně svými modlitbami. Modlitbou se jí dokonce podařilo vzkřísit dcerku Václava II. Manželce Přemysla Otakara dopomohla k útěku z braniborského zajetí. Svou přímlovou působí i po smrti dvojí uzdravení synka Elišky Přemyslovny - Václava - pozdějšího císaře Karla IV., ba i samotné královny, která se zavázala, že se po uzdravení bude snažit o její svatořečení. I Karel IV. chtěl podniknout stejné kroky a ještě na smrtelné posteli kladl svému synu Václavu IV. tuto záležitost na srdce. Nejen královská rodina, ale všichni, kdo se k ní obrátili o pomoc, nebyli zklamáni. Chudým rozdávala štědré almužny z darů, které dostávala pro svůj klášter, a i jinak všem všestranně pomáhala. Nejkrásnější svědectví podává její životopisec, když píše, že téměř celé město přicházelo denně do jejího kláštera po její smrti s množstvím lidí, kteří přišli odjinud, aby aspoň přes klášterní mříž mohli spatřit její tvář. A hned se začali k ní modlit a ona neustávala pomáhat všem potřebným, takže záhy bylo možno zaznamenávat neobvyklá uzdravení. Jsou mezi nimi jména česká i německá, stejně tak jak se vyskytují i u sester jejího kláštera. Je tedy zcela špatně položená otázka, jak Anežka česky smýšlela. Spíše je třeba se ptát, koho považovala za svého bližního. A na tuto otázku je možno odpovědět biblickými slovy: Komu učinila milosrdenství. I nás dnes vyzývá Anežčin příklad: Jdi i ty a čiň podobně.

KATECHEZE O ROZLIŠOVÁNÍ

Duchovní neútěcha

(katecheze papeže Františka při generální audienci, náměstí sv. Petra., Vatikán, 26. října 2022)

Synu, přicházíš-li sloužit Pánu, připrav se na pokušení. Krot' své srdce a vytrvej, nedej se strhnout v době protivenství. Přijmi vše, co tě potká, buď trpělivý, střídá-li se tvoje soužení. Vždyť zlato se tříbí v ohni a lidé milí Bohu v peci pokoření. (Sirach 2,1-2.4-5)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Jak jsme viděli v předchozích katechezích, rozlišování není primárně logický postup; týká se činů a činy mají také afektivní konotaci, kterou je třeba rozpoznat, protože Bůh mluví k srdci. Přejdeme tedy k prvnímu afektivnímu faktoru, k předmětu rozlišování, totiž k neútěše. Co je to neútěcha?

Neútěcha je definována takto: "Temnota duše, vnitřní neklid, tíhnutí k nízkým a pozemským věcem, neklid způsobený různými podněty a pokušeními: tak má duše sklon k nedůvěře, je bez naděje a bez lásky a nachází se v lenosti, vlažnosti, smutku a jakoby odloučena od svého Stvořitele a Pána." (Sv. Ignác z L., Duchovní cvičení, 317). Všichni to zažíváme. Věřím, že jsme to tak či onak zažili, takovouto neútěchu. Problém je, jak ji číst, protože i ona nám má co důležitého říct, a pokud spěcháme, abychom se jí zbavili, riskujeme, že ji ztratíme.

Nikdo by nechtěl být neutěšený, smutný: to je pravda. Všichni bychom chtěli žít vždy radostný, veselý a spokojený život. To by však kromě toho, že to není možné - protože to opravdu možné není -, nebylo dobré ani pro nás. Změna života zaměřeného na neřest může začít v situaci smutku, výčitek svědomí za to, co člověk udělal. Etymologie tohoto slova, "výčitky svědomí", je velmi krásná: výčitky svědomí, to všichni známe. Výčitky svědomí: doslova je to svědomí, které hryže, které nedává pokoj. Alessandro Manzoni v knize Snoubenci nádherně popsal výčitky svědomí jako příležitost změnit svůj život. Jedná se o slavný dialog mezi kardinálem Bedřichem Boromejským a Nejmenovaným, který po strašlivé noci předstupuje zcela rozpolcen před kardinála, jenž se k němu obrací překvapivými slovy: „Přinášíte mi dobrou zprávu – a pořád mi ji odpíráte?“ „Já? Dobrou zprávu? Já mám peklo v srdci (...). Povězte mi, když to víte, jakou dobrou zprávu čekáte od člověka, jako jsem já?“ „Že se Bůh dotkl vašeho srdce a že chce, abyste se stal jeho dítětem“, odpověděl klidně kardinál (*Alessandro Manzoni, Snoubenci, kap. XXIII*). Bůh se dotkne tvého srdce a něco do tebe vstoupí, smutek, výčitky svědomí, a to je pozvání vydat se na cestu. Boží člověk si umí do hloubky všimat toho, co se děje v srdci.

Je důležité naučit se číst smutek. Všichni víme, co je smutek: všichni. Víme však, jak ho číst? Víme, jak pochopit, co to pro mě znamená, ten dnešní smutek? V dnešní době je smutek většinou vnímán negativně, jako zlo, kterému je třeba za každou cenu uniknout, a přitom může být nepostradatelným životním probuzením, které nás vybízí k objevování bohatších a plodnějších krajin, které pomíjivost a únik neumožňují. Svatý Tomáš definuje smutek jako bolest duše: podobně jako nervy těla probouzí naši pozornost k možnému nebezpečí nebo k opomíjenému dobru (srov. Summa Th. I-II, q. 36, a. 1). Proto je nepostradatelný pro naše zdraví, chrání nás, abychom neublížili sobě ani ostatním. Bylo by

mnohem vážnější a nebezpečnější tento pocit nevnímat a jít dál. Smutek někdy funguje jako semafor: "Stůj, stůj! Tady je červená. Zastav!"

Pro ty, kdo touží konat dobro, je naopak smutek překážkou, kterou nás chce pokušitel odradit. V takovém případě musí člověk jednat přesně opačně, než jak je mu navrhováno, a je třeba být odhodlán pokračovat v tom, co si předsevzal (srov. Duchovní cvičení, 318). +Pomysleme na práci, studium, modlitbu, přijatý závazek: kdybychom je opustili, jakmile bychom pocítili nudu nebo smutek, nikdy bychom nic nedokončili. To je také zkušenost společná duchovnímu životu: cesta k dobru, jak nám připomíná evangelium, je úzká a do kopce, vyžaduje boj, vítězství nad sebou samým. Začnu se modlit nebo se věnovat nějakému dobrému dílu a kupodivu právě tehdy mě napadají jiné věci, které bych měl udělat - a nemodlit se a nedělat žádoucí dobré věci. Tuto zkušenost máme všichni. Pro ty, kdo chtějí sloužit Bohu, je důležité, aby se nenechali vést neútěchou. A tedy na tohle "Ale ne, nechce se mi, je to nuda...": buďte na to opatrní. Někteří lidé se bohužel rozhodnou opustit život modlitby nebo volbu, kterou učinili, manželství nebo řeholní život, hnáni neútěchou, aniž by se předtím zastavili a prostudovali tento stav mysli, a to zvláště bez pomoci průvodce. Moudré pravidlo říká, že nemáte dělat změny, když jste v neútěše. Dobré či špatné rozhodnutí se pozná spíše až po čase než podle momentální nálady.

Je zajímavé, že v evangeliu Ježíš odmítá pokušení pevným postojem (srov. Mt 3,14-15; 4,1-11; 16,21-23). Situace pokušení k němu přicházejí z různých stran, ale vždy, když v něm naleznou rozhodnost a odhodlání plnit Otcovu vůli, selžou a přestanou mu bránit v cestě. V duchovním životě je zkouška důležitým momentem, Bible nám to výslovně připomíná a říká: "Přicházíte-li sloužit Pánu, připravte se na pokušení" (Sir 2,1). Chcete-li jít správnou cestou, připravte se na to, že vás čekají překážky, pokušení, chvíle smutku. Je to, jako když profesor zkouší studenta: když vidí, že zná podstatu předmětu, nenaléhá už: zkoušku složil. Musí však projít tímto testem.

Pokud umíme projít osamělostí a neútěchou s otevřeností a vnímavostí, můžeme z toho vyjít lidsky i duchovně silněji. Žádná zkouška nebude nad naše síly. Ale neúťkejte před zkouškami: podívejte se, co tato zkouška znamená, co znamená, že jsem smutný: proč jsem smutný? Co to znamená, že jsem v neútěše? Co to znamená, že jsem opuštěný a nemohu jít dál? Svatý Pavel nám připomíná, že nikdo není pokoušen nad své síly, protože Pán nás nikdy neopouští a s ním v blízkosti můžeme překonat každé pokušení (srov. 1 Kor 10,13). A pokud ho nepřekonáme dnes, znovu vstaneme, půjdeme a překonáme jej zítra. Ale

nezůstávejte mrtví - řekněme si to takto - nezůstávejte poražení kvůli chvíli smutku a neútěchy: jděte dál. Odvahu! Kéž vám Pán na této cestě duchovního života požehná.

*„Drazí bratři a sestry,
nezapomínejme na sužovanou
Ukrajinu: modleme se za mír,
modleme se
za mír na Ukrajině“.*

POSELSTVÍ PAPEŽE FRANTIŠKA K 6. SVĚTOVÉMU DNI CHUDÝCH 13. listopadu 2022

„Kristus se stal pro vás chudým“ (srov. 2 Kor 8,9)

1. „Ježíš Kristus [...] se stal pro vás chudým“ (srov. 2 Kor 8,9). Těmito slovy se apoštol Pavel obrací na první křesťany v Korintu, aby povzbudil jejich odhodlání k solidaritě s potřebnými bratry a sestrami. Světový den chudých letos opět přichází jako zdravá výzva, která nám pomáhá zamyslet se nad naším způsobem života a nad mnoha formami chudoby současné doby. Ještě před několika měsíci se svět vzpamatoval z pandemie a vykazoval známky hospodářského oživení, které by přineslo úlevu milionům lidí zbídačených kvůli ztrátě zaměstnání. Otevíral se tak kousek modrého nebe, který, aniž by nechal zapomenout na bolest ze ztráty blízkých, sliboval konečně návrat k přímým mezilidským vztahům, ke vzájemnému setkávání bez jakýchkoli dalších zákazů a omezení. A pak se na obzoru objevila nová katastrofa, která má světu vnutit odlišný scénář. Válka na Ukrajině se přidala k regionálním válkám, které v posledních letech přinášejí smrt a zkázu. V tomto případě je však situace složitější kvůli přímému zásahu „supervelmoci“, která hodlá prosadit svou vůli proti principu sebeurčení národů. Opakují se tragické scény a vzájemné vydírání několika mocných opět překrývá hlas lidstva volajícího po míru.

2. Kolik chudých lidí plodí nesmyslná válka! Kamkoliv se podíváme, vidíme, jak násilí zasahuje bezbranné a ty nejslabší; deportace tisíců lidí, zejména chlapců a dívek, s cílem vykořenit je a vnutit jim jinou identitu. Na aktuálnosti nabývají žalmistova slova, která pronesl tváří v tvář zničení Jeruzaléma a vyhnání mladých židů: „U babylonských řek, tam jsme sedali a plakali, když jsme vzpomínali na Sión. Na vrby toho kraje jsme zavěsili své citery. Neboť tam od nás žádali písně ti, kdo nás odvěkli, kdo nás sužovali, od nás žádali, abychom se radovali. [...] Jak bychom mohli zpívat Hospodinovu píseň v cizí zemi?“ (Žalm 137,1-4). Miliony žen, dětí a starých lidí jsou nuceny čelit nebezpečí bombových útoků, a aby se zachránily, hledají útočiště jako uprchlíci v sousedních zemích. Ti, kteří zůstávají v oblastech konfliktu, žijí denně ve strachu, v nedostatku jídla, vody, lékařské péče a především lásky. Za těchto okolností dochází k zatemnění rozumu a následky toho nese mnoho obyčejných lidí, kteří se tak přidávají k již tak velkému počtu lidí v nouzi. Jak můžeme adekvátně reagovat na tuto situaci a přinést úlevu a klid tolika lidem vydaným na milost a nemilost nejistotě a tísní?

3. Právě do tohoto rozporuplného kontextu je zasazen 6. Světový den chudých s výzvou převzatou od apoštola Pavla, abychom upírali svůj pohled na Ježíše, který „ačkoli bohatý, stal se pro vás chudým, abyste vy zbohatli z jeho chudoby“ (2 Kor 8,9). Při své návštěvě Jeruzaléma se Pavel setkal s Petrem, Jakubem a Janem, kteří ho požádali, aby nezapomínal na chudé. Jeruzalémská komunita se totiž ocitla v zoufalé situaci kvůli hladomoru, který postihl zemi. Apoštol se okamžitě postaral o uspořádání velké sbírky ve prospěch těchto chudých lidí. Korintští křesťané se projeví jako velmi citliví a vstřícní. Podle Pavlových pokynů každý první den v týdnu vybírali, co se jim podařilo ušetřit, a všichni byli velmi

štedří. Od té doby i my každou neděli při slavení eucharistie děláme totéž: sbíráme své dary, aby se společenství mohlo postarat o potřeby těch nejchudších. Je to něco, co křesťané vždy vykonávali s radostí a smyslem pro odpovědnost, aby žádný bratr nebo sestra neměli nedostatek toho, co potřebují. Dokazuje to již svědectví svatého Justina, který ve 2. století napsal císaři Antonínu Piovi a nedělní slavení křesťanů popsal těmito slovy: „V den, kterému se říká „den Slunce“ (tj. v neděli), se všichni, ať přebývají ve městech nebo na venkově, shromažďují na jednom místě a čte se z paměti apoštolů nebo ze spisů proroků, dokud to čas dovolí. [...] Každý pak dostává a přijímá z pokrmu díkyvzdání a nepřítomným se posílá po jáhnech. Zámožní i ti, kdo si to přejí, dobrovolně dávají podle vlastního uvážení, každý, co uzná za vhodné. To, co se takto sebere, se ukládá u představeného a ten pak z toho vypomáhá sirotkům a vdovám i lidem, kteří pro nemoc nebo z nějaké jiné příčiny trpí nedostatkem, také uvězněným a cizincům, kteří tam zavítali na svých cestách, prostě stará se o všechny, kdo jsou v nouzi“ (*Prima Apologia*, LXVII, 1-6).

4. Když se vrátíme ke korintské komunitě, vidíme, že po počátečním nadšení začalo jejich odhodlání ochabovat a iniciativa navržená apoštolem ztratila na síle. To je důvod, který přiměl Pavla, aby zaníceným způsobem napsal, že sbírku obnovuje, a sice proto, „aby té ochotné vůli také odpovídal vykonaný skutek – ovšem podle vašich možností“ (2 Kor 8,11). V tuto chvíli myslím na ochotu, která v posledních letech pohnula celé národy, aby otevřely své dveře a přijaly miliony uprchlíků před válkami na Blízkém východě, ve střední Africe a nyní na Ukrajině. Rodiny otevřely své domovy, aby udělaly místo dalším rodinám, a komunity velkoryse přijaly tolik žen a dětí, aby jim nabídly žít s důstojností, která jim náleží. Čím déle však konflikt trvá, tím více se jeho důsledky zhoršují. Pro hostitelské národy je stále obtížnější zajistit kontinuitu pomoci; rodiny a komunity začínají pociťovat tíhu situace, která přesahuje rámec mimořádné krizové události. Je to chvíle, kdy nesmíme podlehnout a musíme obnovit původní motivaci. To, co jsme začali, je třeba se stejnou odpovědností dotáhnout do konce.

5. Solidarita v podstatě spočívá právě v tom: dělit se o to málo, co máme, s těmi, kteří nemají nic, aby nikdo netrpěl. Čím více roste smysl pro komunitu a pro společenství jako způsob života, tím více se rozvíjí solidarita. Na druhou stranu je třeba vzít v úvahu, že existují země, kde v posledních desetiletích došlo k výraznému růstu prosperity mnoha rodin, které dosáhly bezpečné životní úrovně. To je pozitivní výsledek soukromé iniciativy a zákonů, které podpořily hospodářský růst ve spojitosti s konkrétními pobídkami pro rodinnou politiku a sociální odpovědnost. O bohatství dosažené bezpečnosti a stability se nyní mohou podělit s těmi, kteří byli nuceni opustit své domovy a svou zemi, aby se zachránili a přežili. Jako členové občanské společnosti pokračujeme v prosazování hodnot svobody, odpovědnosti, bratrství a solidarity. A jako křesťané opětovně nacházejme základ svého bytí a konání v lásce, ve víře a v naději.

6. Je zajímavé vidět, že apoštol nechce křesťany ke skutkům dobročinnosti nutit. Píše totiž: „Neříkám to jako rozkaz“ (2 Kor 8,8), ale spíše chce „vyzkoušet pravost“ jejich lásky v péči a starosti o chudé (srov. tamtéž). Základem Pavlovy žádosti je zajisté potřeba konkrétní pomoci, avšak jeho záměr jde ještě dál. Vyzývá Korintány, aby se ujali sbírky na znamení lásky, kterou projevil samotný Ježíš. Nejsilnější motivace ke štedrosti vůči chudým spočívá v příkladu Božího Syna, který sám se rozhodl stát se chudým. Apoštol se skutečně nebojí tvrdit, že tato volba Krista, toto jeho „ponížení“, je „milostí“, dokonce „milostí našeho Pána Ježíše Krista“ (2 Kor 8,9), a že jen jejím přijetím můžeme dát

konkrétní a ucelený výraz své víře. Učení celého Nového zákona je v tomto tématu jednotné, což se odráží i ve slovech apoštola Jakuba: „To slovo však musíte uvádět ve skutek, a ne abyste ho jenom poslouchali. To byste klamali sami sebe. Neboť když někdo to slovo jenom poslouchá, ale nejedná podle něho, ten se podobá člověku, který pozoruje svůj vzhled v zrcadle: podívá se na sebe, odejde, a hned zapomene, jak vypadá. Kdo se však důkladně zahledí do dokonalého zákona svobody a přitom vytrvá, kdo není jen posluchač zapomnětlivý, ale skutečně podle toho jedná, ten v tom jednání najde svou blaženost“ (Jak 1,22–25).

7. Tváří v tvář chudým člověk neříká velká slova, ale vyhrne si rukávy a uvede do praxe svou víru přímým konáním, které nelze na nikoho delegovat. Někdy však může nastoupit určitá laxnost, jež vede k nedůslednému chování, například ke lhostejnosti vůči chudým. Stává se také, že někteří křesťané kvůli přílišné náklonnosti k penězům zabřednou do špatného užívání majetku a statků. V těchto situacích se projevuje slabá víra i chabá, krátkozraká naděje. Víme, že problémem nejsou peníze samotné, protože ty jsou součástí každodenního života lidí a jejich sociálních vztahů. Spíše bychom se měli zamyslet nad tím, jakou hodnotu pro nás peníze mají. Nesmí se stát hodnotou absolutní, jako by byly hlavním cílem života. Taková připoutanost nám brání dívat se na každodenní život realisticky a zatemňuje náš pohled, takže nevidíme potřeby druhých. Křesťanovi a nějakému společenství se nemůže stát nic horšího, než že se nechají oslnit modlou bohatství, která je nakonec připoutá k vizi pomíjivého a troskotajícího života. Nejde tedy o to, zaujmout vůči chudým „welfaristický“ postoj, jak se často stává, ale je třeba se angažovat, aby nikomu nechybělo to, co potřebuje. Nezachraňuje aktivismus, ale upřímná a velkorysá pozornost, jež umožňuje přistupovat k chudému člověku jako k bratru, který natahuje ruku proto, abych se já probudil z letargie, do níž jsem upadl. Proto, „nikdo by neměl říkat, že je daleko od chudých, protože jeho životní rozhodnutí vyžadují, aby věnoval více pozornosti jiným úkolům. To je častá výmluva v akademickém, podnikatelském či odborném prostředí, ba dokonce i v tom církevním [...] nikdo se nemůže cítit zproštěn starostí o chudé a o sociální spravedlnost“.¹ Je naléhavě nutné najít nové způsoby, které mohou jít nad rámec přístupu té sociální politiky, která „je pojímána jako politika pro chudé, ale nikdy s chudými a nikdy chudých, a už vůbec není součástí projektu, který by spojoval národy“ (enc. *Fratelli tutti*, č. 169). Místo toho se musíme přiklonit k postoji apoštola, který mohl napsat Korintřanům: „Nebylo by totiž dobré, že byste jiným v tísní ulehčili, a sami do ní upadli. Spíše má nastat jakési vyrovnání“ (2 Kor 8,13).

8. Existuje paradox, který je dnes stejně jako v minulosti těžké přijmout, protože je v rozporu s lidskou logikou: existuje chudoba, která činí člověka bohatým. Připomínáním „milosti“ Ježíše Krista chce Pavel potvrdit to, co sám hlásal, totiž že právě bohatství nespočívá v hromadění „pokladů na zemi, kde je kazí mol a rez a kam se zloději prokopávají a kradou“ (Mt 6,19), ale ve vzájemné lásce, která nás nutí nést břemena jeden druhého, aby nikdo nebyl opuštěn nebo vyloučen. Zkušenost slabosti a omezenosti, kterou jsme zažili v posledních letech, a nyní tragédie války s globálními dopady nás musí naučit něčemu rozhodujícímu: nejsme na tomto světě proto, abychom jen přežili, ale proto, abychom všichni prožívali důstojný a šťastný život. Ježíšovo poselství nám ukazuje cestu a dává nám poznat, že existuje chudoba, která ponižuje a zabíjí, ale i jiná chudoba, Kristova chudoba, která osvobozuje a přináší pokoj. Chudoba, která zabíjí, je bída, dcera nespravedlnosti, vykořisťování, násilí a nespravedlivého rozdělování zdrojů. Je to chudoba

zoufalá, která nemá budoucnost, protože ji vnucuje skartační kultura, jež nenabízí perspektivu ani východisko. Je to chudoba srážející lidi do krajní nouze a zároveň podkopávající duchovní rozměr, který i přes jeho časté opomíjení nepřestává existovat a musí se s ním počítat. Když se jediným zákonem stane počítání zisku na konci dne, pak už neexistuje žádná zábrana pro přijetí logiky vykořisťování lidí: ostatní jsou jen prostředky. Spravedlivá mzda a spravedlivá pracovní doba již neexistují a vznikají nové formy otroctví, jimiž trpí lidé, kteří nemají jinou možnost a musí se smířit s touto jedovatou nespravedlností jen proto, aby si obstarali své existenční minimum. Chudoba, která osvobozuje, je naopak výsledkem zodpovědného rozhodnutí odhodit přítěž a zaměřit se na to podstatné. Vskutku se často setkáváme s pocitem nespokojenosti, který mnozí zažívají, protože zakoušejí, že jim něco důležitého chybí, a vydávají se to hledat jako bezcílní poutníci. Při touze najít to, co je může uspokojit, se potřebují zaměřit na malé, slabé a chudé, aby konečně pochopili, co skutečně měli zapotřebí. Setkání s chudými umožňuje skoncovat s tolika úzkostmi a nepodstatnými obavami, dospět k tomu, co je v životě opravdu důležité a co nám nikdo nemůže ukrást: k pravé a nezištné lásce. Více než příjemci naší almužny jsou totiž chudí někým, kdo nám pomáhá zbavit se svazujícího neklidu a povrchnosti. Svätý Jan Zlatoústý, církevní otec a učitel církve, který ve svých spisech ostře odsuzoval chování křesťanů k chudým, napsal: „Nemůžeš-li uvěřit, že chudoba tě činí bohatým, pomysli na svého Pána a přestaň o tom pochybovat. Kdyby on nebyl chudý, ty bys nebyl bohatý; je to mimořádné, že z chudoby vzešlo bohatství. ‚Bohatstvím‘ zde Pavel myslí poznání zbožnosti, očistění od hříchů, spravedlnost, posvěcení a tisíce dalších dobrých věcí, které nám byly dány nyní a navždy. To vše máme díky chudobě“ (Jan Zlatoústý, *Homilie na 2. list Korintským*, 17.1).

9. Apoštolův text, na který se odkazuje 6. Světový den chu)dých, představuje velký paradox života z víry: Kristova chudoba nás činí bohatými. Pavel mohl předložit takovéto učení, které církev šířila a vydávala o něm svědectví po celá staletí, protože se Bůh ve svém Synu Ježíši rozhodl jít po této cestě. Jestliže se pro nás stal chudým, pak je náš život osvěcen a proměněn a získává hodnotu, kterou svět nezná a nemůže dát. Ježíšovým bohatstvím je jeho láska, která nikoho nevyklučuje a vyhledává všechny, zvláště ty, kdo jsou na okraji společnosti a nedostává se jim toho, co potřebují. Z lásky se zřekl sám sebe a vzal na sebe lidský úděl. Z lásky se stal poslušným služebníkem, a to až k smrti na kříži (srov. Flp 2,6-8). Z lásky se stal „chlebem života“ (Jan 6,35), aby nikdo neměl nedostatek životních potřeb a mohl najít pokrm pro život věčný. Zdá se, že i v dnešní době je obtížné, stejně jako to bylo tehdy pro Pánovy učedníky, přijmout toto učení (srov. Jan 6,60); ale Ježíšovo slovo je jasné. Chceme-li, aby život zvítězil nad smrtí a důstojnost byla vykoupěna z nespravedlnosti: musíme jít po cestě chudoby Ježíše Krista, sdílet život z lásky, lámat chléb svého života spolu s bratry a sestrami, počínaje těmi nepatrnými, těmi, jimž chybí to nejnmutnější. Tak dosáhneme rovnosti, aby chudí byli osvobozeni od bídy a bohatí od marnosti, a oboje od zoufalství.

10. Letos 15. května jsem svatořečil bratra Charlese de Foucauld, muže, který se narodil bohatý, ale zřekl se všeho, aby následoval Ježíše a stal se s ním chudým a bratrem všech. Jeho poustevnický život, nejprve v Nazaretě a poté v saharské poušti, byl naplněn mlčením, modlitbou a sdílením a je příkladným svědectvím křesťanské chudoby. Bude dobré, když se zamyslíme nad těmito jeho slovy: „Nepohrdejme chudými, maličkými, dělníky; nejenže jsou to naši bratři v Bohu, ale jsou také těmi, kteří nejdokonaleji napodobují Ježíše v jeho vnějším životě. Dokonale nám představují Ježíše, Dělníka z

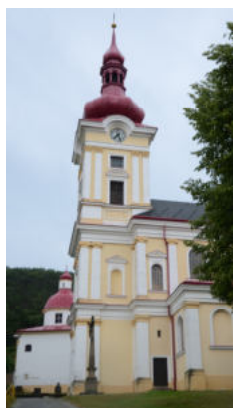
Nazareta. Jsou prvorozenými mezi vyvolenými, prvními povolányi ke kolébce Spasitele. Byli Ježíšovými obvyklými společníky od jeho narození až do smrti [...]. Ctěme je, ctěme v nich obraz Ježíše a jeho svatých rodičů [...]. Vezměme na sebe [stav], který na sebe vzal on [...]. Nikdy nepřestávejme být ve všem chudí, bratři chudých, společníci chudých, budme nejchudší z chudých jako Ježíš a jako on milujme chudé a obklopujme se jimi.² Pro bratra Charlese to nebyla jen slova, ale konkrétní způsob života, který ho dovedl k tomu, aby s Ježíšem sdílel dar samotného života. Kéž se tento 6. Světový den chudých stane příležitostí k milosti, k osobnímu i společnému zpytování svědomí a kéž nám umožní položit si otázku, zda nás chudoba Ježíše Krista v životě věrně provází.

Dáno v Římě u Svatého Jana v Lateránu dne 13. června 2022,
o památce svatého Antonína Paduánského

Franciscus

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:**

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800

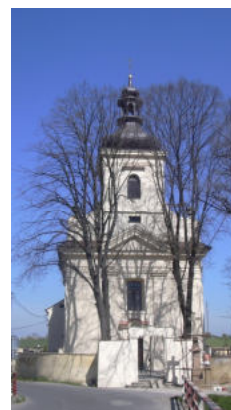
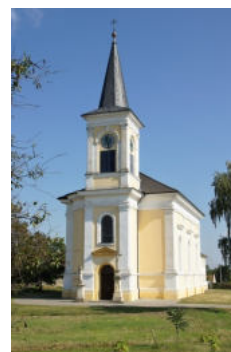
ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:
josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

² Carles de Foucauld, *Komentář k Lukášovu evangeliu. Meditace č. 263 o Lk 2,8-20*, in C. DE FOUCAULD, *La Bonté de Dieu. Méditations sur les saints Evangiles* (1), Nouvelle Cité, Montrouge 1996, s. 214–216.

Dopisy slavným osobnostem

Albino Luciani - bl. Jan Pavel I. (17. října 1912 - 28. září 1978)

ZA ODSTRANĚNÍ CHUDOBY - Ch. Dickensovi

Charles Dickens, lidový anglický romanopisec (1812 - 1870), bojoval proti zlořádům své doby. Jeho humorné povídky byly rozšiřovány v desetitisícových malých, ilustrovaných sešitech. Nejznámější povídky: "Oliver Twist", "Klub Pickwicků", "David Copperfield"

"COR AD COR LOQUITUR" - u sarkofágu Jana Pavla I. v kryptách vatikánské baziliky, *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 9. července 2019, Řím, Itálie.

Milý Dickensi,
jsem biskup, který vzal na sebe povinnost, že každý měsíc napíše pro časopis Posel sv. Antonína dopis nějaké slavné osobnosti. Před Vánocemi jsem nevěděl, koho vybrat. A hle, tu jsem zahlédl v časopise reklamu na Vašich pět slavných povídek. Hned jsem si řekl: "Ty se mi nesmírně líbily, když jsem je četl jako chlapec, protože jsou všechny proniknuty láskou k chudým a smyslem pro sociální přerod. Napíši Dickensovi." - A zde jsem, abych Vás vyrušil.

Výše jsem připomněl lásku k chudým. Cítil a vyjádřil jste ji skvěle, protože jste jako dítě mezi chudinou žil. Když Vám bylo deset let, šel jste pracovat do továrny na nátěry, protože Váš otec byl uvězněn pro dluhy a chtěl jste pomáhat mamince i mladším sourozencům. Od rána do večera Vaše dětské ručky balily krabice s leštidlem na boty pod dozorem nemilosrdného mistra. V noci jste spal v podkroví. Aby měl otec společnost, trávili jste celá rodina každou neděli ve vězení, kde se Vaše chlapecké oči, plny soucitu i pozornosti nad desítkami žalostných případů, rozevíraly údivem. Proto jsou všechny Vaše romány zabydleny chudými lidmi, kteří žijí v dojímové bídě. Ženy a děti jsou nezodpovědně najímány na práci v továrně nebo v obchodě někdy také mladší než šestileté. Žádný syndikát, který by je bránil. Žádná ochrana proti nemocem a úrazům. Hladové mzdy a pracovní doba - prodloužená až na patnáct hodin denně - připoutávaly křehké bytosti se zoufalou jednotvárností k těžkým a hlučným strojům v prostředí fyzicky i morálně nezdravém. To jsou ti utlačení. K nim směřuje všechna Vaše sympatie. Naproti nim stojí utlačovatelé, které zachycujete perem plným hněvu a ironie. Vytváříte jejich postavy jako masky z bronzu. Jednou z těchto postav je lichvář Scroog, hlavní představitel Vaší povídky "Vánoční zpěv prózou". Náhodou vešli do jeho kanceláře dva páni, v ruce jmenný seznam

a pero. Domlouvající lichváři. "Jsou Vánoce a tisíce lidí nemají ani to nejpotřebnější, pane!" Odpověď Scroogova zní: "Nejsou zde vězení? Útulky pro žebráky nejsou otevřeny?" Nato mu odpověděli: "Jsou, ale mohou udělat jen málo, aby potěšily duši i tělo. Napadlo nás, že uděláme sbírku, za kterou bychom nakoupili pro chudé lidi potraviny, nápoje a otop. Jakou částku mohu napsat k Vašemu jménu?" "Žádnou. Nechte mne na pokoji! Neslavím Vánoce a nemohu si dovolit takový přepych, abych je nechal slavit povalečům. Jelikož platím daň na chudé, přispívám tím na útulky pro žebráky i na vězení. Kdo má nouzi, může se obrátit tam." - "Je mnoho těch, kteří tam jít nemohou. A mnozí by raději umřeli, než by hledali pomoc tam." - "Chtějí-li raději umřít, ať tak učiní rychle, aby se snížila přelidněnost. A pak, promiňte, tyhle věci se mě netýkají." Tak jste vylíčil lichváře Scrooga, který se staral pouze o peníze a obchodní záležitosti. Ale když mluví o svých záležitostech k přízraku svého "duchovního dvojčete", zemřelého společníka Marleye, tu přízrak žalostně naříká: "Obchodní záležitosti. Být lidský, to mělo být mou záležitostí. Láska k bližnímu, šlechtnost, vlídnost, to vše mělo být mou záležitostí. Všeobecné blaho mělo být mou záležitostí. Proč jsem šel se zástupem mně podobných s očima upřenýma k zemi? Proč jsem je nikdy nepozvedl k pozhnané hvězdě, která vedla Mudrce k jedné chýši? Což nebylo tolik jiných ubohých domů, ke kterým by mne bylo světlo oné hvězdy zavedlo?" Od té doby, co jste tato slova napsal (r. 1843), uplynulo více než sto třicet let. Jste zvědav, zda-li a jak byl podán lék na situaci bídy a nespravedlnosti, na kterou jste žaloval? Hned Vám to řeknu. Ve Vaší Anglii a v průmyslové Evropě pracující značně svou pozici zlepšili. Mají k dispozici jedinou sílu - početnost. Vyvodili z toho důsledek. Staří socialističtí řečníci uváděli následující příměr. Velbloud procházel pouští. Jeho kopyta šlapala zrna písku a vítězný velbloud pyšně říkával: "Rozdrtím vás, rozdrtím!" Zrníčka písku se nechala drtit, ale zvedl se strašný vítr. "Vzhůru, zrnka, sjednoťte se" řekl, "utvořte spolu se mnou jedno tělo, napadneme to velké zvíře a pohrbíme je pod horou písku." Dělníci, kteří byli rozdělení a rozptýlení jako zrnka písku, stali se jednotným mrakem spojeným v odborech a různých socialismech, které mají nepopíratelnou zásluhu, že se téměř všude jejich přičiněním postavení pracujících zlepšilo. Od Vaší doby uskutečnili dělníci pokrok a vymoženosti na poli ekonomie, sociálního pojištění a kultury. Dnes prostřednictvím odborů často dokáží, že jsou slyšeni na vysokých státních místech, kde se ve skutečnosti rozhoduje o jejich osudu. To vše získali za cenu velkých obětí. Dělnická jednota na obranu jejich práv byla nejdříve prohlášena za nezákonnou, pak byla tolerována, nakonec právně uznána. Stát byl nejdříve "policejní stát", pracovní smlouvu prohlásil za záležitost zcela soukromou, zakazoval smlouvy kolektivní. A nyní? Ach, ve Vaší době měly nespravedlnosti jediný terč. Dělníci ukazovali prstem na zaměstnavatele. Dnes velké množství lidí ukazuje žalujícím prstem. Zemědělství dělníci naříkají, že jsou na tom mnohem hůře než dělníci v průmyslu. Zde v Itálii Jih žaluje na Sever, v Africe, v Asii, v Latinské Americe žalují národové "třetího světa" na národy, které žijí v blahobytu. Ale i u národů posledně jmenovaných je mnoho nouze a nejistoty. Mnozí jsou nezaměstnaní nebo nemají zaměstnání zajištěno trvale. Nejsou všude dostatečně chráněni před úrazy, často mají pocit, že se s nimi zachází jako s nástroji výroby, nikoliv jako s jejími hlavními činiteli. Myslelo se, že prameny nafty jsou jako bezdná studna svatého Patricea. Náhle se shledalo, že jsme takřka na dně. Věřilo se, že až se v daleké budoucnosti nafta vyčerpá, bude možno použít nukleární energii. Ale nyní se říká, že při její výrobě hrozí nebezpečí radioaktivních odpadů škodlivých člověku a jeho prostředí. Strach a znepokojení je značné. Ten dnešní chudý "třetí svět" - říkají - brzy bude

bohatý díky naftovým zdrojům, které využije pouze pro sebe. Konzumní blahobytný svět dostane benzín jen po kapkách a bude muset svůj průmysl a své potřeby omezit a zvyknout si na ústup z blahobytu. V tomto nahromadění problémů, starostí a napětí platí ještě stále Vaše principy v míře rozšířené a přizpůsobené. Láska k chudému. Ale nejen k jednomu chudákovi, nýbrž k chudým vůbec. Jelikož byli vykořisťováni jako jednotlivci i jako lid, nabyli třídní uvědomění a byli solidární. Podle Kristova příkladu mají křesťané bez váhání dávat přednost jim. A to zjevně a upřímně. Solidarita: Jsme na jedné lodi plné národů, které se již k sobě přiblížily v prostoru i mravech. Jenže plujeme na moři velmi rozbouřeném. Nechceme-li jít vstříc velkým potížím, musíme se řídit pravidlem: "Všichni za jednoho, jeden za všechny." Trvat na tom, co sjednocuje, zanechat všeho, co rozděljuje. Důvěra v Boha: Ústy Vašeho Marleye předpovídáte, že hvězdy Mudrců ozáří chudé domy. Dnes je chudým domem celý svět, který má tolik zapotřebí Boha!

NEJLEPŠÍ ĎÁBLOVA LEST - Christopheru Marlovovi

Christopher Marlove, anglický dramatik (1564 - 1593), předchůdce Shakespeara, zdramatizoval německé lidové vyprávění o doktoru Faustovi z Wittenberka, který upsal svou duši ďáblu.

Vážený básníku,

poprvé jsem se s Vámi setkal při četbě básníka Carducciho. Předstíral, jak sedí v kočáře a sleduje proud nějaké toskánské řeky. Vyhublí koně pádí krajinou, tma narůstá, přeprchává a básník je zahloubán do jedné z Vašich knih. Dostal z ní asi halucinace, protože napsal: "Z té hnusné četby vychází pachut' děsivého smutku jako z úst spícího muže, který vypil hodně piva." Na jednom místě se mu četba tak zprotivěla, že hodil Vaši knížku velkým obloukem do vody a zvolal: "Táhni k čertu, Marlove!" Tehdy jsem byl ještě mladý a hrozně mě zajímalo, co asi v knize bylo napsáno. Z vody jsem ji nemohl vytáhnout, ale snad ji vylovím v některé knihovně. A také se mi podařilo dostat do rukou Faustovu tragédii. Opravdu, něco hrozného a otřesného. Už na prvních stránkách jsem se dočetl o smluvních podmínkách mezi Faustem a ďáblem. Faust se upsal magii a může v budoucnu vystupovat jako duch v lidské podobě. Mefisto mu bude ve všem k službám a obstará mu všechno, co se mu zachce. Přitom ve Faustově světnici a domě zůstane neviditelný. Zjeví se mu v každé době a takovým způsobem, jak si bude přát. "Já, Jan Faust, upisuji duši i tělo Luciferovi a jeho vyslanci Mefistovi. Mimo to přenechávám Vám právo, že po uplynutí 24 let si můžete odnést Jana Fausta s tělem i duší a se vším, co má, na kterékoliv své místo. Jan Faust, vlastní rukou." Když jsem drama dočetl, napadlo mě: Marlov je nepochybně nadaný básník, který dovede vyděsit, ale není jeho ďábel příliš hloupý a jeho Faust příliš ztřeštěný, že přistoupili na takovou smlouvu? Dnes už to vím. Ďábel byl opravdu hlupák a Faust ztřeštěnec. Ještě štěstí, že taková smlouva nikdy neexistovala. Ale jsou i takoví, kteří říkají: "Štěstí, že ďábel neexistuje."

Vás, Marlove, bude toto moderní popírání ďábla pramálo zajímat. Pokud jsem správně rozuměl, přikláněl jste se k tomu už před 450 lety. Mně to však vůbec není lhostejné. Souhlasím s básníkem Baudelsirem - který stejně jako Vy nebyl upečen z mouky, z níž se

připravují hostie - že "nejlepší ďáblová lest spočívá v tom, že namlouvá lidem, že vůbec neexistuje". Jako jeden z hlavních aktérů dějin snaží se ďábel inkognito procházet světem, dává se lidmi popírat, aby tím víc podněcoval vůči Bohu. Částečně se mu to daří.

Důkazem toho je následující případ. Před časem papež velmi vážně upozornil na existenci ďáblu, když prohlásil, že ďábel existuje nejen jako zlo takové, ale jako osobní zlo. Sice neviditelné, zato však velmi aktivní, které využívá každé příležitosti lidem co nejvíc uškodit. Řeč papežova vyvolala hlasitou odezvu. Některé noviny a časopisy, které se najednou povýšily na teologickou literaturu, usoudily, že není třeba papeže brát vážně, vytahovat středověké mýty a klást meze pokrokové teologii, která vymezila ďáblu místo v nepatrném "kulturním" koutku. Dokonce vyšla kniha "Papež a ďábel", v níž ďábel je opravdu jen přívěskem. Hlavním tématem je služba Pavla VI. církvi a světu, doložená sice několika daty a objektivními výsledky bádání, ve skutečnosti však kniha prozrazuje naprostou neschopnost autora rozumět věcem církve. Zcela povrchním a tendenčním líčením snaží se vmlouvat se lidem a vnučovat jim své falešné názory.

Pozitivněji dopadla reakce "velkorysých teologů", kteří prohlásili, snad se zařatými zuby, že katolík nemůže popírat existenci ďáblu, když o něm mluví bible tak zjevně. A o to právě běží. Bible k tomuto tématu má jediná co říci správného. Je až zarážející, jak Starý zákon věnuje málo místa ďáblu, ačkoliv orientální náboženství překypují naukou o démonech. Snad se svatopisci obávali, aby neoslabili monoteismus a nebo nezfalšovali problém zla. V Novém zákoně se častěji setkáváme s pojmy "démoni", "zlí duchové", "nečistí duchové", "zlo", "pokušitel". Tito "duchové" se staví proti příchodu Božího království a uvádějí lidi v pokušení jako kdysi Krista na poušti.

Podle sv. Jana je Ježíšovo utrpení jedinečným bojem proti ďáblu. Ve Skutcích apoštolů se píše, že jejich kázáním boj mezi královstvím Božím a satanovým pokračuje. Ježíš a jeho posluchači označují ďábla za původce slepoty, němoty a hluchoty, ochrnutí a duševních chorob. Ježíš neléčil tyto nemoci magickými nebo zaklínacími formulkami, nýbrž pouhým gestem. Sv. Pavel často hovoří o moci ďáblů, který pokouší různým způsobem - přeměňuje se v anděla světla, aby lépe mátl křesťany. Pavel sám se cítí poličkován andělem satanovým, kterého blíž nepopisuje. Ale neleká se, protože moc temnoty nás nemůže odloučit od lásky Kristovy. Právě, že Ježíš nás osvobodil od moci ďábla a že na konci budou křesťané soudit anděly.

Ještě barvitěji líčí demony kniha Zjevení. Popravdě řečeno, boje a vítězství andělů nad demony nelze snadno vyložit. Tato kniha poznamenala naukou o démonech první křesťanská staletí. Hovoří často o "lsti". Bůh skryl své božství v lidské přirozenosti Kristově. "Ďábel to netušil a dal se chytit jako hloupá ryba na udici," praví papež Řehoř. "Chytil se jako mlsná myš do pasti kříže," říká svatý Augustin. Sv. Cyril Jeruzalémský mluví o jedu, který ďábel polkl a který ho nutí, aby vyplivoval duše, které zajal.

Tématu svůdného a podvodného ďábla se ujali také umělci. Vám se jejich téma, Marlove, nezamlouvá, protože jste svého Fausta nechal navěky ve spárech ďáblůvých. Ale docela jinak je tomu u Danta a Goetha.

U Danta nacházíme postavu exkomunikovaného Buoconta de Montefeltro, jak na něj ďábel čeká jako na svou kořist. Ale Buoconte před smrtí dostal spásnou myšlenku. Začal vzývat Pannu Marii. Anděl se ujímá jeho duše a ďáblu nezbylo než zavolat: "Ty tam z nebe, proč mi ho bereš?"

U Goetha je Mefisto, který se po léta snažil vyhovět mladému i starému Faustovi, také voděn za nos. V poslední chvíli sestupují andělské kůry, přemohou vojsko d'áblovo a zachrání Fausta. Mefisto rozčileně křičí: "Hanebně jste mě obrali o skvělou duši, kterou jsem měl v zástavě."

"Bůh nikoho nepodvádí", říkával Mefisto. Ale Mefisto se svou družinou nepřestává podvádět. Tímto tématem se obírali v prvních stoletích církve Otcové pouště. Poušť byla pro ně útočištěm před korupcí světa, v tichu a samotě mohl Bůh lépe promlouvat k jejich srdci. Poušť byla pro ně bojištěm, kde měřili své síly s d'áblem, aby ho odehnali, jak to udělal kdysi Ježíš. Domnívali se, že si d'ábel činí nároky na poušť jako na své pravlastní obydlí. "Táhni z našeho území!" křičeli démoni na sv. Antonína a stavěli mu do cesty stovky překážek, aby se nedostal do jejich posledního útočiště a nemohl zde zabydlit mnichy. Proslavili se nehoráznými činy, které natropili sv. Antonínovi. Byli denním chlebem každému poustevníkovi. S údivem o nich naslouchali zbožní poutníci, kteří navštěvovali Otce pouště. Např. když sv. Pachomius poklekal k modlitbě, d'ábel před ním začal kopat jámu, když pracoval, d'ábel se před něj postavil v podobě kohouta a kokrhal mu přímo před nosem, když se modlil, vyskakoval na něho s řevem vlka nebo lišky. Sv. Makarius si na cestě k pohanskému chrámu zastrkával do písku větvičky, jimiž si poznamenával zpáteční cestu. Zatím co spal, d'ábel mu je vytrhal a podložil pod jeho hlavu jako polštář.

Jednoduše řečeno: "Mnich vítězí nad d'áblem, jen když bdí a modlí se." I když nejsou příběhy v životopisech poustevníků historické, spíš poučné, někteří věřící je přesto považovali za historické a opět za výlučně legendární, což vedlo nakonec k zlehčení víry v d'ábelskou moc a lest.

Ve středověku zas připisovali d'áblovi všechny možné neplechty, jimiž sužoval hlavně lidi Bohu zasvěcené. Řeholnice uzří v bedně místo nasbíraného salátu sedět d'ábla. Řeholník se kochá zpěvem ptáka a v písni vězí d'ábel. Dokonce v obrázcích v modlitebních knihách se uhnízdil d'ábel. I v cingulu, kterým je mnich přepásán. Ba co víc! D'ábel znásilňuje panny a plodí v nich proklaté syny. Náboženství středověku často překračuje hranice únosnosti a přivádí k pověrám.

Robert I., normanský kníže, dostal přezdívku "d'ábel", protože se věřilo, že jeho válečná vášeň se zrodila z d'ábla. Přes všechny výstrahy a zákroky církve se často v dějinách spojovala víra s magií. V 16. a 17. století se dokonce ještě věřilo v čarodějnictví. Čarodějnice prý mohou rozpoutat pekelné síly proti svým nepřátelům. Posedlé ženy, které v noci zmizely, se prý zúčastňovaly d'ábelských bohoslužeb. Jak si to vše vysvětlit? Nebyla v tom jen lidská zloba, spíš nevědomost z nedostatku víry. Přesněji řečeno, naivita pisatelů, kteří lehkovážně přejímali nezaručené a neověřené zprávy a pověrečnými představami podkládali Boží slovo. Byly to psychologické a patologické jevy, které byly posuzovány očima víry místo vědy. Nelze však s těmito výstřelky, přehmaty a bludy odmítat všecko. Existence d'ábla jako neviditelné bytosti není větším problémem než existence Boha a andělů. Nemusíme se obávat, že d'ábel má moc nad člověkem, který věří, že Kristus nad d'áblem zvítězil. Na kříži jeví se Kristus poražen, ve skutečnosti zvítězil. Dokázal to svým zmrtvýchvstáním. Nejsme v podobné situaci? Mnohá pokušení, zkoušky a potíže doléhají tvrdě na nás a srážejí nás k zemi. Ale s pomocí Boží můžeme zvítězit.

BEZ HNĚVU A ZÁŠTI - (Nikolaj Vasiljevič Gogol)

Nikolaj Vasiljevič Gogol, který zemřel před 130 lety (1809 1852), líčí ve svém románě "Mrtvé duše" satirickou formou tvrdý a nelítostný způsob života tehdejší ruské společnosti. Groteskní postavou románu je podvodník Pavel Ivanovič Čičikov.

Pane Čičikove,

na vizitce, kterou jste za svého pobytu v zájezdním hostinci dal sluhovi bylo, že jste "kolegiálním radou", což je titul odpovídající hodnosti poručíka carské armády. Podle Gogola nebyl jste ani krásný ani ošklivý, ani štíhlý, ani starý, ale ani zrovna mladý. Nutno však uznat, že jste si dovedl vymýšlet husarské kousky. Tak třeba jste si řekl: „Vláda dává půdu těm, kdo prokáží, že mají značnější počet nevolníků, čili "duší." Nedávno řádila epidemie a Bohu díky vyžádala si životy většího počtu nevolníků, kteří jsou stále ještě zaregistrováni jako živí. Víím, co udělám. Odkoupím je od bývalých majitelů jako "živé duše", třebaže ve skutečnosti jsou to "mrtvé duše". Předložím jejich seznam vládě a požádám o přiděl půdy a takřka přes noc nesmírně zbohatnu." Sotva jste v hostinci odložil zavazadla, začal jste s prvními návštěvami. Gubernátorovi jste podotkl jen tak mimochodem, že se v jeho kraji musí každý cítit jako v nebeském království, že silnice jsou tu jako ze sametu a těm, kteří se o tento kraj zasloužili, by se měl postavit pomník. Náčelníku policie jste se zalichotil, když jste nešetřil chválou na městskou gardu. Za rozhovoru se zástupcem gubernátora a s prezidentem soudu uklouzl Vám titul "Excelescence", což se oběma velice zamlouvalo. Podle toho také vypadal výsledek. Gubernátor Vás pozval ještě tentýž večer do rodinného kruhu. Drazí úředníci Vás čekali v nejbližších dnech, jeden na oběd, druhý na partičku karet, třetí na šálek čaje. A už jste na koni, Čičikove. Vaše bezostyšná a nehorázná lež Vám zajišťuje slibný úspěch. Co nevidět uzavřete výnosné obchody, ovšem na úkor druhých. A v tom je právě kámen úrazu. Jste skvělý chlapík, máte originální nápady a přece jste podvodník. Ba ještě víc. Jste zloděj v bílých rukavičkách. Vaše lži jsou duchaplné a vtipné, společnost se Vám dvoří a poklonkuje Vám.

Bohužel nebyl jste v tomto směru jediný. Takových "odborníků" bylo víc. Počínaje Talleyrandem, který prohlásil, že slovo je dar Boží, za který "se dají skrýt vlastní myšlenky", dále přes Byrona, podle něhož "lež je zamaskovaná pravda", pak přes Ibsena, který lež hájí a tvrdí, že ji prostí lidé nutně potřebují k životu, až k Andrejovi, který s lítostí zjistil, že pravda vlastně neexistuje. Známé jsou životní názory některých lidí, kteří se dívají na lež a podvod jako na projev inteligence a schopnost zvládnout situaci. Se svou "troškou do mlýna" přicházejí někteří filozofové, kteří tvrdí, že řeč není schopna vyjádřit myšlenky, že pravda je jen relativní. To znamená, že se mění podle doby a lidí. Z toho vyplývá, že mnoho lidí nedůvěřuje lidskému rozumu a síle úsudku. Spokojují se pouhým faktem a dojmem, který přijímají zcela nekriticky. Co jednomu je pravdou, druhému je lží. Pravda a lež obdržely stejné občanské právo. Není to pořádný políček lidské důstojnosti o Boží dobrotě, která přece stvořila člověka tak, aby se mohl dopátrat jistoty a pravdy? Tento stav bohužel přešel i do náboženského života. Často slyšíme: „Dnes je každý s pravdou na štíru.“ Dřív jsme ji přijímali tak, jak ji podával učitelství úřad církve, dnes si ji chce každý najít sám. V přístupu k náboženským pravdám zavládl teď pluralismus. Jenže víra není pluralistická. Můžeme připustit zdravý pluralismus v teologii, v liturgii a jiných oborech, nikdy však ve víře. Je-li jisté, že Bůh zjevil nějakou pravdu, a pak ji zjevil pro

všechny lidi všech dob, je nutno ji přijmout bez jakéhokoliv "kdyby" nebo "ale". S veškerou rozhodností musíme zamítnout názor, že pravdy víry jsou odrazem svědomí a života. Věřoučné pravdy platí stále, i když se nevylučuje možnost, že budou stále lépe a hlouběji chápány a vyjadřovány novými a vhodnějšími formulami. Autoritu učitelského úřadu církve - v daných mezích - nemůžeme dnes brát na lehčí váhu než včera, jinak by církev přestala být "apoštolská". A pak by také nebylo pravdou, že "Kristus je týž včera, dnes i na věky". Ve srovnání s dnešními pochybovači a skeptiky byl jste si, Čičikove, svou věcí jist. Aniž jste pohnul brvou, házel jste kolem sebe ciframi, soustavně se zapřísahal a zdolával všechny překážky. Mnozí lidé se Vám po té stránce podobají. Halí se do pláště proroka a zvedají výstražně prst na lidi a na každou organizovanou společnost.

Tato "prorocká kritika" se dnes objevuje i v samé církvi. Třebaže mnohý stoupenec této kritiky jedná čestně a sleduje blaho církve, jsou i takoví, kteří svými řeči a diskusemi chtějí úmyslně vyvolat bouři. „Bez hřmění a dělových ran není možno některé lidi probudit,“ říkají. Ale svatý Pavel byl jiného mínění: „Kdyby i můj pokrm měl pohoršovat mého bratra, nebudu tento pokrm nikdy jíst.“ Světci, kteří jsou ve Vaší ruské zemi uctíváni, jako např. sv. Mikuláš, volili obvykle jinou cestu. Hledali chyby spíš na sobě než na druhých, protože se báli, aby neporušili lásku k bližnímu.

Magdalena Lamoignon, vzdělaná řeholnice 17. století, četla satiry básníka Boileaua a vytkla mu, že píše příliš štiplavě. „Příště budu respektovat Vaši připomínku,“ odpověděl, „ale dovolte, abych mohl aspoň tak psát proti úhlavnímu nepříteli církve, tureckému sultánovi.“ „Ne,“ prohlásila řeholnice, „je to vladař a jeho autorita musí být respektována.“ „Dovolte mi tedy, abych napsal satiru na ďábla,“ naléhal básník s úsměvem, „nebudu přece popírat, že si to zaslouží.“ A zbožná řeholnice odvětila: „Ďábel je už dost potrestán. Snažme se nemluvit o nikom špatně, abychom se mohli bez obav postavit před každého člověka.“ Jednali snad podle této zásady lidé, když Vám, Čičikove, všestranně důvěřovali a báli se Vám upírat pravdu? Jiní nebyli tak šťastní jako Vy, nevěřilo se jim, i když mluvili pravdu. Stalo se, že jeden voják byl raněn do nohy a prosil kamaráda, aby ho odnesl do lazaretu. Cestou na obvaziště utrl granát zraněnému hlavu, aniž si toho soucitný pomocník všiml. Když došel se svým břemenem k chirurgovi, ten se ho zeptal: „Prosím tě, co mám dělat s člověkem, kterému chybí hlava?“ Teprve teď se voják podíval na zraněného a vybuchl: „Sprostý lháři, tys mi přece říkal, že máš zraněnou jen nohu!“

Myslím, že je třeba vždy volit střední cestu - nedůvěřovat slepě každému slovu ani činu člověka, ani bezdůvodně podezírat každého ze lži. Nebudeme přece vytykat policejnímu inspektorovi, že neměl bezmeznou důvěru k dvěma chlapíkům, které dal zatknout, když nakládali v pracovních kombinézách na kamion olovené roury. „Podle čeho jste poznal, že jsou to zloději a ne dělníci?“ ptali se policisty. „Na dělníky pracovali příliš rychle,“ odpověděl. Přehnanou nedůvěru projevil zas jistý lékař, který řekl svému kolegovi: „Nepůjčím ti peníze, protože nikomu nevěřím. I kdyby přišel svatý Petr z nebe a požádal mě o deset tisíc lir, nedal bych mu ani vindru.“ Pane kolegiální rado, Gogol napsal, že jste se podle ruského zvyku vždy pokřičoval, než jste se pustil do svých vyloženě prohnaných kousků. Před tím, než jste začal lhát a šidit, vzýval jste toho, který "přišel na svět, aby vydal svědectví pravdě" (Jan 18, 37); toho, který je Pravda a který řekl: „Vaše řeč budiž ano-ano, ne-ne.“ (Mt 5, 37). V příkrém protikladu jste, Čičikove, míchal pravdu se lží. V tom tkví největší bolest Vašich historek plných lží a podvodů. My, kdo usilujeme o hodnověrné křesťanství, snažíme se dělat opak toho, co jste dělal Vy. Jsme pro život bez podvodů a přetvářky. To jsem Vám chtěl říci bez hněvu a zášti.

Dr. Antonín Cyril STOJAN

arcibiskup olomoucký, metropolita moravský, čestný občan Podivic

22. května 1851

29. září 1923

Sarkofág arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana v královské kapli baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje na Velehradě; u oltáře pamětní věnec podivických farníků. Peregrinatio ad memoriam diei natalis, 17. 4. 2011.

***Kněz veliký, který za života svého podepřel dům
a za dnů svých upevnil chrám...***

Jako oheň svítící a jako kadidlo hořící v ohni... (Sir 50,1,9)

***Cyrilem a Methodem - bdí
Bůh nad mým národem.
Ve všem ukázal jsem vám,
že takto se lopotíte, máte
se ujímati slabých, pamětliví
slov Pána Ježíše, který řekl:
Lepší je dáti, než bráti.***

Tomáš kardinál ŠPIDLÍK, S.J.

čestný občan Pustiměře

17. prosince 1919

16. dubna 2010

Sarkofág Tomáše kardinála Špidlíka, S.J. na Velehradě, 16. 4. 2010.

*Všechno, co žijeme s láskou,
přechází s Kristem
do vzkříšení.*

*Věčnost vytvářejí vztahy,
které nekončí.*

Tomáš kard. Špidlík S. J.

Giovanni kardinál COPPA

čestný občan Drysic

9. listopadu 1925 16. května 2016

Hrobka kardinála Coppo na římském hřbitově Campo Verano, 29. 6. 2016.

«Omnia Christus est nobis!

Kristus je nám vším!

Chceš-li léčit ránu,

On je lékař;

potřebuješ-li pomoc,

On je síla;

bojíš-li se smrti,

On je život!

Toužíš-li

po nebi,

On je cesta;

jsi-li v temnotách, On je světlo»

(Svatý Ambrož)

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Byli odsouzeni k smrti Čech, Polák a Rus. Kat jako prvního vybral Čecha a říká mu: „Máš na vybranou: elektrické křeslo, provaz nebo kulku“. Čech po krátkém zamyšlení se rozhodne pro elektrické křeslo, je to přece nejmodernější a nejrychlejší. Usedá na křeslo, kat stiskne vypínač a.... nic. Nejde proud. Čech tak dostává milost. Cestou pošeptá Polákovi: „nejde proud!“ Také Polák si zvolí elektrické křeslo a zase... nic. I on je omilostněn. Také on cestou šeptá Rusovi: „nejde proud!“ Rus, sotva stane před katem, povídá: „Když nejde proud tak mě teda oběste“.

II.

Pozdě večer se k jedinému taxiku na stanovišti přihrnuli dva muži. „Promiňte, děsně spěchám“, žadoní první. „Moje žena čeká dítě!“ „Se mnou je to horší,“ opáčil druhý. „Moje žena čeká mě!“

III.

Která je největší země na světě? Kuba. Její srdce je v Havaně. Vládu má v Moskvě. Hřbitovy v Angole a v Habeši. A lid je na Floridě.

IV.

Staršího, na kole jedoucího pána, zastaví v noci policejní hlídka: „Kam jedete tak pozdě v noci?“ - „Jedu na přednášku o špatném vlivu alkoholu, tabáku a nočního života na lidský organismus.“ Policista se ptá nedůvěřivě: „Prosím vás, kdo organizuje takovou přednášku ve dvě hodiny v noci?“ Muž odpoví: „Jako obyčejně - moje žena...“.

V.

Modlitba: Bože, obdaruj mě senilitou, abych zapomněl na lidi, které jsem stejně nikdy neměl rád; dej mi to štěstí narazit na ty, které rád mám, a dopřej mi zrak, abych je dokázal od sebe rozeznat.

VI.

Provází kněz odsouzence na kopec k šibenici, hrozné počasí, zima, studený vítr s deštěm a utěšuje ho: "Copak, vám už je hej, ale já budu muset v tomhle počasí ještě zpátky!"

POŘAD BOHOSLUŽEB: 5. - 13. listopadu 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 5. listopadu	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 17.00	za + Evženu a Oldřicha MARISCHLEROVY, dceru a Boží požehnání pro rodinu
NEDĚLE 6. listopadu	32. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za živou a + rodinu PŘEROVSKOU
		DRYSICE 9.30	za + Marii KNAPOVOU, manžela, dceru, rodiče a Boží požehnání pro rodinu
		PODIVICE 11.00	za živou a +rodinu POSPÍŠILOVU, DOSTÁLOVU a KOLAŘÍKOVU
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA		
PONDĚLÍ 7. listopadu	PONDĚLÍ 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Bohumila JUŘÍČKU, dvoje rodiče, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
ÚTERÝ 8. listopadu	ÚTERÝ 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu a přátele
STŘEDA 9. listopadu	SVÁTEK POSVĚCENÍ LATERÁNSKÉ BAZILIKY	DRYSICE 17.00	za + Giovanniho kardinála COPPU, rodiče a bratra
ČTVRTEK 10. listopadu	SV. LEV VELIKÝ, PAPEŽ A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 17.00	za + rodinu SUMCOVU, RAKOVU, ZAVADILOVU a Boží požehnání pro živou rodinu
PÁTEK 11. listopadu	SV. MARTIN TOURSKÝ, BISKUP	PUSTIMĚŘ 17.00	ke cti sv. Martina za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu NAVLÁČILOVU
SOBOTA 12. listopadu	SV. JOSAFAT, BISKUP A MUČEDNÍK	PODIVICE 8.00	za + rodiče MALÍKOVY a Boží požehnání pro živou rodinu
NEDĚLE 13. listopadu	33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 17.00
		SVĚTOVÝ DEN CHUDÝCH	PUSTIMĚŘ 8.00
		SV. ANEŽKA ČESKÁ, PANNA	DRYSICE 9.30
		PODIVICE 11.00	za +Boženu KLUDÁKOVOU, manžela, dvě dcery, dva zetě a vnuka
			za + rodiče MALOVY a duše v očistci

**OD 1. NEDĚLE ADVENTNÍ - 27. LISTOPADU 2022 -
BUDOU MŠE SVATÉ V TOPOLANECH V NEDĚLI VEČER V 17.00!**

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 12. - 20. listopadu 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 12. listopadu	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 17.00	za živou a + rodinu HUDEČKOVU
NEDĚLE 13. listopadu	33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SVĚTOVÝ DEN CHUDÝCH SV. ANEŽKA ČESKÁ, PANNA	PUSTIMĚŘ 8.00	za + P. Františka BENÍČKA a Boží požehnání pro rodinu
		DRYSICE 9.30	za +Boženu KLUDÁKOVOU, manžela, dvě dcery, dva zetě a vnuka
		PODIVICE 11.00	za + rodiče MALOVY a duše v očistci
PONDĚLÍ 14. listopadu	PONDĚLÍ 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Josefa a Jaroslavu PROCHOVY a rodiče z obou stran
ÚTERÝ 15. listopadu	SV. ALBERT VELIKÝ, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PODIVICE 8.00	za + Otakara DRAGONA a duše v očistci
STŘEDA 16. listopadu	SV. MARKÉTA SKOTSKÁ SV. GERTRUDA, PANNA	DRYSICE 17.00	na poděkování za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu POLÁCHOVU
ČTVRTEK 17. listopadu	SV. ALBĚTA UHERSKÁ, ŘEHOLNICE	PUSTIMĚŘ 17.00	za +Marii KOUDELKOVOU, manžela, rodiče, sourozence a Boží požehnání pro rodinu
PÁTEK 18. listopadu	POSVĚCENÍ ŘÍMSKÝCH BAZILIK SV. APOŠTOLŮ PETRA A PAVLA	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Vojtěcha JANSKÉHO, manželku, rodiče, syna, snachu a dar zdraví pro rodinu
SOBOTA 19. listopadu	SOBOTNÍ PAMÁTKA PANNY MARIE	PODIVICE 8.00	za živou a +rodinu MADEJOVU, PICHLEROVU a duše v očistci
NEDĚLE 20. listopadu	SLAVNOST JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE	TOPOLANY 17.00	za + Františka PANÁKA, manželku, sestru a rodiče z obou stran
		PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodiče SLÁMOVY, OLEJNÍKOVY a Boží požehnání pro rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Ladislava ADAMCE, manželku, syna a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00	za + Bohuslava PUČANA, manželku, vnučku, s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu

**OD 1. NEDĚLE ADVENTNÍ - 27. LISTOPADU 2022 -
BUDOU MŠE SVATÉ V TOPOLANECH V NEDĚLI VEČER V 17.00!**

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 19. - 27. listopadu 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 19. listopadu	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 17.00	za + Františka PANÁKA, manželku, sestru a rodiče z obou stran
NEDĚLE 20. listopadu	SLAVNOST JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodiče SLÁMOVY, OLEJNÍKOVY a Boží požehnání pro rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Ladislava ADAMCE, manželku, syna a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00	za + Bohuslava PUČANA, manželku, vnučku, s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu
		PUSTIMĚŘ 17.00	na poděkování za 84 let života, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU
PONDĚLÍ 21. listopadu	ZASVĚCENÍ PANNY MARIE V JERUZALÉMĚ	PUSTIMĚŘ 17.00	na poděkování za 84 let života, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU
ÚTERÝ 22. listopadu	SV. CECÍLIE, PANNA A MUČEDNICE	PODIVICE 8.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BAXOVU
STŘEDA 23. listopadu	SV. KLEMENT I., PAPEŽ A MUČEDNÍK	DRYSICE 17.00	za + Jana a Jiřího ADAMCOVY a dvoje rodiče
ČTVRTEK 24. listopadu	SV. ONDŘEJ DUNG LAC, KNĚZ A DRUHOVÉ, MUČED.	PUSTIMĚŘ 17.00	za dar zdraví, Boží ochranu a požehnání
PÁTEK 25. listopadu	SV. KATEŘINA ALEXANDRIJSKÁ, PANNA A MUČEDNICE	PUSTIMĚŘ 17.00	za Boží požehnání pro děti, rodiče a prarodiče v našich farnostech
SOBOTA 26. listopadu	SOBOTNÍ PAMÁTKA PANNY MARIE	PODIVICE 8.00	na poděkování za 70 let života Evy FILÍPKOVÉ, + rodiče ZAKOPALOVY a Boží ochranu a požehnání
NEDĚLE 27. listopadu	1. NEDĚLE ADVENTNÍ ŽEHNÁNÍ ADVENTNÍCH VĚNCŮ ZAČÁTEK NOVÉHO LITURGICKÉHO ROKU (A)	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Marii SEDLÁKOVOU, manžela a dva syny
		PODIVICE 11.00	za + Zdeňka MARÁKA a rodiče
		TOPOLANY 17.00	za + Michala PŘIKRYLA, a Boží požehnání pro živou rodinu

INTENCE MŠÍ SVATÝCH NA I. POLOLETÍ 2023 (1.1.-30.6.2023)

ZAPISUJI 27.11. - 11.12.2022 PO MŠI SVATÉ VE VŠEDNÍ DNY

(PUSTIMĚŘ, PODIVICE - v sakristii; DRYSICE – na faře; TOPOLANY - v neděli v saktistii).